

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Jaarverslag	4
Aanbieding en wetenswaardigheden	5
Financiële afsluiting	6
Samenstelling van het bestuur	8
Kerngegevens van de gemeente	9
Programmaverantwoording	10
Programma 1 Ruimte	11
Programma 2 Sociaal Domein	18
Programma 3 Bedrijfsvoering	28
Paragrafen	35
Paragraaf Bedrijfsvoering	36
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	41
Paragraaf Lokale heffingen	44
Paragraaf Financiering	48
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	52
Paragraaf Grondbeleid	55
Paragraaf Verbonden partijen	61
Paragraaf COVID-19	67
Paragraaf Demografische ontwikkeling	74
Jaarrekening	76
De balans per 31 december	77
Het overzicht van baten en lasten	81
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	82
Toelichting op de balans per 31 december	83
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	84
Begrotingswijzigingen 2020	85
Programma 1 Ruimte	86
Programma 2 Sociaal Domein	90
Programma 3 Bedrijfsvoering	93
Incidentele baten en lasten en structurele mutaties op de reserves	97
Algemene dekkingsmiddelen	100
Onvoorzien	101
Analyse begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid	102
Stand van zaken kredieten	105
Bijlage Single information, Single audit (SiSa)	107
Het overzicht van baten en lasten per taakveld	114
Het verdelingsprincipe van de taakvelden over de programma's	118

Jaarverslag

Aanbieding en wetenswaardigheden

Het jaar 2020 gaat op een minder prettige manier voor altijd de geschiedenis in als het jaar van de wereldwijde coronacrisis. Wat in Wuhan eerst nog een dodelijke lokale virusuitbraak leek, bleek al vlot te veranderen in een ongekennde, wereldwijde epidemie. De samenleving kwam onder druk te staan, maar toonde ook haar veerkracht. Het maatschappelijk functioneren werd op allerlei vlakken aangetast, ziekenhuizen stroomden over en intermenselijk contact, wat we allemaal zo vanzelfsprekend beschouwden, kwam ook in een heel ander daglicht te staan. Afstand houden was vooral in het verkeer niet te dicht op je voorganger rijden en mondkapjes was iets voor Michael Jackson of overvolle Aziatische steden. Met het op gang komen van het vaccineren gloort er gelukkig licht, de gevolgen zullen nog lang na-ebben.

Lokaal en regionaal moest er ook opgeschaald worden. Zo werd GRIP 4 afgekondigd, waarmee bevoegdheden van de burgemeester overgingen naar de voorzitter van de Veiligheidsregio. De VNOG heeft vanaf dat moment een noodverordening in werking gesteld, die vanwege de omstandigheden regelmatig moest worden aangepast. In de uitwerking van die regels volgde vaak afstemming met de Achterhoekse of buurgemeenten. Ook de GGD groeide in haar rol en verzette bergen werk. In Aalten gaf het Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) leiding aan de vele uitdagingen en besloot het college tot een pakket aan crisismaatregelen voor verenigingen, inwoners en ondernemers, bovenop de landelijke maatregelen. De hiermee gemoeide gemeentelijke uitgaven bedragen ruim 3,5 miljoen in 2020. In deze jaarstukken is een aparte paragraaf COVID-19 opgenomen voor meer verdieping. De gemeentelijke wereld draaide echter ook volop door in 2020. Vanzelfsprekend werd er veel thuisgewerkt en ook de uitrol van apparatuur en digitale systemen kwam noodgedwongen in een stroomversnelling. Waar nodig werd de dienstverlening op een andere manier uitgevoerd. In het sociaal domein werd de interne organisatie veranderd, de cultuur opgeschud en in de zomer werd door het college het Transformatieplan Sociaal Domein vastgesteld. Een ambitieuze opgave met een doorlooptijd tot in 2022 binnen een complex en breed taakveld, waar het rijk nog eens tekort schiet met het ter beschikking stellen van middelen. Dit werd bevestigd in een rapport van AEF, dat eind 2020 tot de conclusie kwam dat gemeenten er jaarlijks structureel 1,7 miljard euro bij zouden moeten krijgen. Wordt vervolgd, net als de in 2020 uitgestelde herijking van de algemene uitkering naar 2023, die eveneens behoorlijke gevolgen heeft voor de gemeentelijke financiën. Om te komen tot een zo optimaal mogelijke uitvoering van zorgtaken waren de inspanningen gericht op de nieuwe inkoop van de zorg, gebaseerd op lumpsum, waar de Achterhoekse gemeenten vanaf 2022 samen in op gaan trekken.

De voorbereidingen op de eveneens uitgestelde Omgevingswet naar 2022 verlopen lokaal op schema. Het 'Plan van aanpak Duurzaamheid' is geïmplementeerd en in december is een update gegeven aan de gemeenteraad. Vooruitlopend op de in 2021 vast te stellen Transitievisie Warmte is de startnotitie vastgesteld. In 2020 is een klimaatstresstest uitgevoerd. Ook is de afgelopen tijd hard getrokken aan een uniek lokaal en flexibel woonproject: de Uuthuuskes. Betaalbaar en duurzaam wonen in de buurt voor jongeren in een overspannen markt. Planologisch was het een druk jaar met onder andere woningbouwontwikkelingen bij de Hogestraat, Ludgerstraat, Nieuwstraat en de problematiek rondom het bedrijventerrein in Aalten. Over de reconstructie en de verkeersveiligheid bij de Beggelderdijk werden stappen gezet.

Financieel wordt het jaar afgesloten met een voordelig resultaat ten opzichte van de begroting van € 421.000. De belangrijkste verschillen zijn op de volgende bladzijde onder financiële afsluiting uiteengezet. Met de vaststelling van de najaarsnota 2020 was al besloten tot het overhevelen van een (in 2020 niet gebruikt) deel van het budget in 2020 naar de komende jaren van € 1.138.000. Dit doorschuiven van het budget had in 2020 een positief effect op het resultaat en heeft het komende jaar een negatief effect op het resultaat.

Veel leesplezier in deze terugblik op 2020!

Financiële afsluiting

Financieel sluiten we het jaar 2020 af met een overschot van € 420.864

Hieronder wordt in het kort aangegeven wat de kenmerkende verschillen zijn ten opzichte van de laatste rap-portage, dat is de najaarsnota 2020. Het betreft dan bedragen boven de € 50.000 met omschrijving en een korte toelichting. Het gaat dus uitdrukkelijk niet om alle verschillen per programma. Deze toelichting staat in het tweede gedeelte van dit boekwerk bij de jaarrekening.

De bedoeling hier is om in één oogopslag te zien wat de belangrijkste verschillen zijn ten opzichte van de najaarsnota 2020.

Rekeningsaldo			
	Stand najaarsnota 2020 (tekort)		415.000
		Verschillen Jaarrekening:	
Programma 1	Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	153.000	voordeel
Programma 1	Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)	50.000	nadeel
Programma 2	Hogere voorziening wethouders	116.000	nadeel
Programma 2	Leerlingenvervoer	88.000	voordeel
Programma 2	Collectief vraagafhankelijk vervoer	55.000	voordeel
Programma 2	BUIG-budget	89.000	voordeel
Programma 2	Hameland transitievergoeding	87.000	voordeel
Programma 2	Overschrijding budgetten Jeugdwet	103.000	nadeel
Programma 3	Afwaardering Sonderweg 2	170.000	nadeel
Programma 3	Overschot op coronabudget	176.000	voordeel
Programma 3	Gift Beele, Safety Sealing Systems	130.000	voordeel
	Mutaties kleiner dan € 50.000	497.000	voordeel
			-836.000
	Resultaat jaarrekening 2020 (overschot)		-421.000

Toelichting op deze posten

Programma 1 Ruimte

Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)

Op dit taakveld worden bouwgronden in exploitatie verantwoord. Elk jaar ten tijde van het jaarwerk wordt een hercalculatie uitgevoerd voor de bouwgronden in exploitatie. Deze geeft een voordeel van € 153.000. In de paragraaf grondbeleid zijn de bouwgrondexploitaties nader toegelicht.

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)

In 2020 heeft de ODA stappen gemaakt om haar bedrijfsvoering te verbeteren, mede naar aanleiding van de zienswijze van de raad. Door de uitbraak van corona, met als gevolg dat medewerkers vanuit huis/thuis hebben gewerkt, is hiermee onregelmatigheid in de controles en voortgang van dossiers ontstaan. Er is in de eerste twee trimesters onvoldoende zicht geweest op de extra ureninzet (onder andere brand Virupa, drugs-lab Gendringeweg, diverse klachten/handhavingsverzoeken) ten behoeve van de gemeente Aalten. In de laatste maanden van het jaar heeft men met alle beschikbare menskracht de reguliere controles opge-pakt. Normaliter wordt extra inzet tijdig aangekondigd om bijgestuurd te worden, dit is in 2020 onvoldoende mogelijk geweest. De ODA zet zich in om deze overschrijding van € 50.000 te compenseren in 2021, aange-zien door coronamaatregelen en de weersomstandigheden rond medio februari geen of minimaal controles kunnen worden uitgevoerd.

Programma 2 Sociaal domein

Pensioenen wethouders

Op grond van de nieuwe sterftetabellen en een verdere daling van de rekenrente zijn we verplicht tot een aanvullende dotatie voor de pensioenen van de (oud) wethouders. Nadeel ten opzichte van de begroting

€ 116.000.

Leerlingenvervoer

Door corona heeft het leerlingenvervoer en het vervoer van leerlingen naar de gymlokalen een aantal maanden stil gelegen, waardoor we € 88.000 regulier budget hebben overhouden.

Collectief vraagafhankelijk vervoer

Door corona zijn in 2020 veel minder ritten voor het collectief vraagafhankelijk vervoer uitgevoerd, voordeel

€ 55.000.

BUIG-budget

Daar waar we in het najaar nog een stijging hadden verwacht is het aantal mensen in de bijstand in 2020 ondanks corona nagenoeg gelijk gebleven. Als gevolg hiervan hebben we een voordeel van € 89.000 op het BUIG-budget gerealiseerd.

Hameland transitievergoeding

In 2019 heeft het UWV besloten om een compensatie te verstrekken op reeds uitbetaalde transitievergoe-dingen vanaf 2015. Deze compensatieregeling heeft alleen betrekking op medewerkers die na een periode van 104 weken arbeidsongeschiktheid uit dienst zijn getreden. De gemeente Berkelland heeft de compensatie aangevraagd ten behoeve van de gemeenten uit de voormalige GR Hameland, ons aandeel hierin is een niet gebudgetteerd bedrag van € 87.000.

Overschrijding budgetten Jeugdwet

De gemaakte kosten voor jeugdzorg laten een overschrijding van € 103.000 zien. Met name de kosten voor verblijf stegen dit jaar aanzienlijk. Het blijft erg lastig, omdat individuele situaties hoge kosten met zich mee kunnen brengen.

Programma 3 Bedrijfsvoering

Afwaardering Sondernweg 2

Op grond van de BBV notitie materiële vaste activa en de intentie om het object Sondernweg 2 in erfpacht uit te geven heeft een afwaardering moeten plaatsvinden van € 170.000. Deze afboeking is niet geraamd.

Coronagelden

Het saldo van de door het Rijk voor corona beschikbaar gestelde gelden in de algemene uitkering, de eigen beschikbaar gestelde middelen hiervoor en de werkelijke corona gerelateerde uitgaven vertoont in 2020 een voordeel van € 176.000. Dit bedrag moet in 2021 weer beschikbaar komen ten behoeve van corona.

Gift Beele, Safety Sealing Systems

Er is een gift ontvangen van het Aaltense bedrijf Beele, Safety Sealing Systems van € 130.000.

Mutaties kleiner dan € 50.000

Er zijn meerdere kleinere verschillen die in de afzonderlijke programma's verder worden verklaard. Dit zijn onder andere de hieronder vermelde voordelen.

Programma 1 vanaf bladzijde 95: hogere ontvangst specifieke uitkering sport (€ 29.000), voordeel op budget Slingeplas (€ 35.000), voordeel op budget voor transitievisie energieloket (€ 25.000), hogere leges be-graafrechten (€ 42.000), ruimtelijke ordening (€ 46.000) en bouwleges (€ 30.000).

Programma 2 vanaf bladzijde 99: budget Preventie Platform Jeugd (€ 38.000), het

Ondersteuningsteam

(€ 18.000), onbenut deel van de pilot transformatieplan (€ 24.000) en zorgkosten Wmo (€ 41.000).

Leeswijzer

Leeswijzer

Het boekwerk jaarstukken bestaat naast de inleiding uit twee delen: een programmaverantwoording (beleid) en een jaarrekening (financieel).

In de programmaverantwoording (vanaf bladzijde 14) wordt met de bekende stoplichten uitgelegd wat we gedaan hebben met de door de raad vastgestelde begroting. Wat hebben we bereikt en wat heeft het ge-kost. Verder zijn in het beleidsgedeelte de verplichte paragrafen opgenomen.

Het tweede deel (vanaf bladzijde 74) bevat de daadwerkelijke jaarrekening met de balans en het overzicht van baten en lasten en de bijlagen. In dit financieel technische gedeelte zijn ook de toelichtingen op de

cijfers opgenomen. Meestal gaat het dan om een analyse en verklaring van de grotere verschillen. Per programma is een cijferopstelling per onderdeel opgenomen. Daarna wordt een toelichting gegeven ten opzich-te van de gewijzigde begroting.

De accountant geeft een verklaring over het tweede gedeelte, de jaarrekening. Verder wordt alleen gekeken of er geen tegenstrijdigheden in het boekwerk staan.

Samenstelling van het bestuur

Burgemeester mr. A.B. (Anton) Stapelkamp

Communicatie, Burgerzaken, Verkiezingen Gevonden en verloren voorwerpen, Lijkbezorging, Koninklijke Onderscheidingen, Bestuursondersteuning, Bestuurlijke samenwerking, Euregio en overige internationale contacten, Personeel en organisatie, Openbare orde en veiligheid, Handhaving, Juridische zaken, Veiligheidshuis (huiselijk geweld), Cultuur, musea en erfgoed (representatie), Regio Achterhoek, Burgerparticipatie en Bestuurlijke Vernieuwing.

Wethouder M.J. (Martin) Veldhuizen

1e locoburgemeester, Economische zaken, Weekmarkten, Recreatie en Toerisme, Duurzaamheid, Buitendienst, Beheer begraafplaatsen, Beheer wegen, Riolering, Milieubeheer, afvalverwijdering, afvalverwerking en aanspreekpunt waterschappen.

Wethouder A.J. (Hans) te Lindert

2e locoburgemeester, Onderwijs, Jeugd, Sport, Kinderopvang, Peuterspeelzalen en Gastouderopvang.

Wethouder J.C. (Joop) Wikkerink

3e locoburgemeester, Wmo, Minimabeleid, Schuldhulpverlening, Volksgezondheid/gezondheidszorg, Participatiewet, Welzijn, Dierenwelzijn, Bibliotheek, Subsidiebeleid, Kulturhusen, Inburgering en Lokale en regionale media.

Wethouder T.M.M. (Ted) Kok

4e locoburgemeester, Ruimtelijke Ordening, stedelijke vernieuwing en volkshuisvesting, Financiën, Huisvesting (gebouw), gebouwenbeheer en facilitair, Grondzaken, Exploitatiegronden, Breedband, WABO, Cultureel erfgoed (beleid), Omgevingswet, Geo-informatie, kadaster en authentieke registraties, ICT en informatiebeveiliging en privacy.

Gemeentesecretaris drs. A.J.M. (Annemieke) Gildhuis

Algemeen directeur

Kerngegevens van de gemeente

A. Sociale structuur		2020	2019
Aantal inwoners		27.120	27.121
Waarvan:	0 - 18 jaar	5.529	5.573
	19 - 64 jaar	15.394	15.435
	65 jaar en ouder	6.197	6.113
Aantal periodieke bijstandsgerechtigden (tot AOW leeftijd)		278	278
Aantal met indicatie Sociale Werkvoorziening (SW)		247	248
B. Fysieke structuur		2020	2019
Oppervlakte van de gemeente (hectare)		9.708	9.708
Aantal woningen		12.027	11.976
Lengte aan wegen (km)		420	420
Waarvan:	Wegen buiten de bebouwde kom	291	291
	Wegen binnen de bebouwde kom	129	129
Lengte van recreatieve fiets-, ruiter- en wandelpaden (exclusief zandwegen)		46	46
Aantal vierkante meter openbaar groen (inclusief bos)*		1.817.306	1.720.025

Toelichting

*verschil omdat er nog steeds nieuwe stukken inmeten en veranderd worden.

Programmaverantwoording

De programmaverantwoording is volgens de bestaande structuur opgebouwd. Eerst volgt de visie conform de vastgestelde begroting. Daarna de wijze waarop het beleid is vastgelegd. Vervolgens worden de doelstellingen uit de begroting behandeld door middel van de 3 W's: 'Wat willen we bereiken, wat hebben we er voor gedaan en wat hebben we bereikt en heeft het gekost'. Door middel van stoplichten wordt aangegeven of het doel is bereikt.

- (R) Niet volgens Planning
- (O) Niet geheel volgens planning
- (G) Volgens Planning

Tevens is per programma een toelichting toegevoegd en een passage over wat er nog meer heeft gespeeld in 2020. Volgens het BBV moeten in het jaarverslag de gerealiseerde baten en lasten worden opgenomen. In de jaarrekening staat een analyse van de verschillen tussen de raming en de werkelijke cijfers.

Programma 1 Ruimte

1. Ontwikkelingen binnen dit programma

Omgevingswet

In 2020 hebben wij ons gericht op de verdere uitwerking en implementatie van de Omgevingswet binnen de organisatie, maar ook daarbuiten. Hoewel de ingangsdatum is verzet naar 1 januari 2022 betekent dit niet dat de verdere implementatie ook is uitgesteld. Integendeel, want de deelprojecten voor het digitaal stelsel en de Omgevingsvergunning moeten klaar zijn op 1 januari 2022. Deze projecten worden dan momenteel ook verder uitgewerkt zodat eind 2021 aan de wettelijke verplichtingen kan worden voldaan.

Ook de overige deelprojecten lopen gewoon door. In de planning bij sommige deelprojecten is wat meer ruimte beschikbaar door de verplaatsing van de ingangsdatum. Deze ruimte wordt voornamelijk gebruikt om extra kennis en ervaring te vergaren door het volgen van diverse webinars en trainingen. De opgedane kennis kunnen wij vervolgens in de deelprojecten toepassen om de eindresultaten nog beter te maken.

Duurzaamheid

De uitvoering van het 'Plan van aanpak Duurzaamheid' is onderverdeeld in verschillende deelprojecten. Elk deelproject kent zijn eigen doorlooptijd en beslismomenten maar is volledig afgestemd op het vastgestelde plan van aanpak. In 2020 zijn alle deelprojecten opgestart en zijn vervolgacties ingepland. In december 2020 is de raad op de hoogte gebracht van de huidige stand van zaken van de uitvoering vanuit het plan van aanpak.

Verkeersveiligheid

In 2020 is er vooral ingezet op het verbeteren van de verkeersveiligheid op de Dijkstraat en Admiraal de Ruyterstraat waar het aantal ongevallen relatief hoog ligt. Beide wegen staan met vier specifieke locaties in onze top 10 van onveiligste wegen. Regionaal staat de Admiraal de Ruyterstraat zelfs op de tweede plek van de onveiligste trajecten binnen de regio Achterhoek. Aanleiding om hier dus in te zetten op een grondige aanpassing van de wegen om de verkeersveiligheid te verbeteren. Het intensieve participatieproces heeft geresulteerd in een definitief ontwerp met ingrijpende veranderingen aan beide wegen. De weg wordt afgewaardeerd naar 30km/u en er worden onder andere snelheidsremmende maatregelen getroffen. Eind november 2021 moet dit project gereed zijn. Tevens is er in 2020 een besluit genomen over de Beggelderdijk. Er wordt geen verdere bestemmingsplanprocedure doorlopen voor een nieuw tracé. Er dient wel een reconstructie te worden uitgevoerd waar vooral gekeken moet worden naar de verbeteren van de verkeersveiligheid en de uitstraling van de entreezone. Eind 2020 is een bouwteam gevormd en is gestart met de voorbereidingen om te komen tot een gedragen ontwerp.

De geplande educatieprojecten konden niet doorgaan maar er zijn wel diverse acties uitgevoerd op het gebied van verkeersveiligheid. Zo gaan onze snelheidsdisplays elke vijf weken naar een nieuwe locatie waar er veel meldingen zijn over een te hoge snelheid, en hebben wij in de donkere maanden een campagne over fietsverlichting ingezet om fietsers te wijzen op de gevaren van het niet voeren van verlichting.

Deltaplan ruimtelijke adaptatie

In 2020 is een klimaatstresstest uitgevoerd met de combinatie WintLicht+. Met deze gegevens kunnen risicodialogen worden opgestart om zo concrete maatregelen, indien nodig, uit te werken en te programmeren. De uitkomsten hiervan worden tevens meegenomen in de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie.

Een groot aantal bomen hebben het zwaar door de droogte in de regio. We zien dan ook een relatief groot aantal bomen en beplanting uitvallen. Op basis van deze problematiek wordt eerst een aanvalsplan gevormd om te kijken in welke vorm herplant moet worden en welke soorten beter bestand zijn tegen het veranderende klimaat.

We hebben voor het vasthouden van water een praktische benadering gekozen. Proefondervindelijk hebben wij dammetjes geplaatst in sloten om zo het water langer vast te houden. Op basis van de resultaten kunnen we beoordelen of dit het gewenste effect heeft en hoe dit definitief uitgerold kan worden.

Stikstof

Dit dossier wordt getrokken door de provincie Gelderland. Samen met de Achterhoekse gemeenten (met uitzondering van Montferland maar inclusief Lochem) nemen wij deel in de verdere uitwerking hiervan. De provincie was in 2020 nog bezig met het doorberekenen van de Gelderse Maatregelen Stikstof op basis van afspraken welke zij met de brancheorganisaties hebben gemaakt.

Wonen

Naast de verdere uitwerking van o.a. de Woonvisie, is er in 2020 ook hard gewerkt aan de realisatie van de Uuthuuskes. Met succes want in het voorjaar van 2021 worden de eerste Uuthuuskes gerealiseerd. Deze tijdelijke kleine flexwoningen dichtten het gat op de woningmarkt voor jongeren die geen huis kunnen vinden in de huidige overspannen woningmarkt. Zo houden we de jongere generatie vast in de regio en voorkomen we uitstroom.

Daarnaast zijn in 2020 de planologische voorbereidingen gestart voor woningbouw aan de Ludgerstraat en is in de Nieuwstraat in Dinxperlo inmiddels gestart met de realisatie van 14 huurwoningen. Bij de Hogestraat in Aalten is de oriëntatiefase inmiddels gestart. Binnen de vastgestelde centrumvisie voor Dinxperlo zijn ook plannen voor woningen opgenomen en binnen het huidige afwegingskader zijn diverse plannen voor de realisatie van woningen ingediend. Er ligt een bredere opgave rondom het bedrijventerrein in Aalten dan enkel een mogelijke uitbreiding. Om een goede integrale afweging te kunnen maken, is ervoor gekozen om diverse vraagstukken bij elkaar te voegen om zo te komen tot een integrale visie. Binnen die visie kijken we naar het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein, het klimaat adaptief inrichten van de openbare ruimte en de mogelijkheden voor in- en uitbreiding van het huidige bedrijventerrein. De projectdoelstellingen zijn, op basis van vigerend beleid, in 2020 geformuleerd en begin 2021 wordt de realisatie van een dergelijke visie opgestart.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P1.01 Omgevingswet *10 onderwerpen uit het uitvoeringsprogramma 2018-2022 Daadkrachtig, Duurzaam en Dichtbij

Omschrijving (toelichting)

In 2020 zijn alle deelprojecten, welke noodzakelijk zijn voor de invoering van de Omgevingswet, gereed en operationeel. Onze ambitie is om oplossingsgericht, integraal en faciliterend te werk te gaan en doen dit met breed commitment in de organisatie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022. Dat wil echter niet zeggen dat de verdere uitvoering van de deelprojecten is stilgelegd. De deelprojecten welke noodzakelijk zijn voor de invoering van de Omgevingswet, worden conform planning uitgevoerd om operationeel te zijn bij de invoering van de Omgevingswet in 2022.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We implementeren de Omgevingswet.

Waarbij we voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit deze nieuwe wetgeving voor de gemeentelijke organisatie.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P1.02 Duurzaamheid *9

Omschrijving (toelichting)

In 2020 wordt het plan van aanpak geïmplementeerd om de duurzaamheidsdoelstellingen te halen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De startnotitie Transitievisie Warmte is vastgesteld, er ligt een aanzet voor het Uitnodigingskader Zon- en Windenergie, we hebben RREW subsidie aangevraagd, om huishoudens met lage inkomens te kunnen helpen bij de reductie van hun energieverbruik en studenten van de HAN doen onderzoek in het kader van de beleidsnota Circulaire economie. We nemen op regionaal niveau actief deel aan de RES, het Duurzaamheidsloket, de Cirkelregio Achterhoek en coöperatie De Marke.

Er worden maatregelen voor vergroening en biodiversiteit en tegen droogte genomen en we werken aan een startnotitie laadvisie en plaatsingsbeleid van laadinfra-structuur in het kader van duurzame mobiliteit.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De specifieke acties volgen vanuit het plan van aanpak en prioritering vanuit de raad.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P1.03 Wonen/transformeren leegkomend vastgoed *20,21

Omschrijving (toelichting)

Per kern is inzichtelijk gemaakt wat de woonbehoefte is en hoe hierin kan worden voorzien.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De lokale behoefte is bij het afwegingskader in beeld gebracht. In 2021 verwachten we een update. Indien nodig passen we de plannen hierop aan.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Vaststellen van de lokale woonvisie 2020-2025 in 2020.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P1.04 Versterken kwaliteit leefomgeving *11

Omschrijving (toelichting)

Versterking centra Aalten en Dinxperlo.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De samen met gebiedspartijen en belanghebbenden opgestelde Centrumvisie kent een groot draagvlak. Voor het centrum van Dinxperlo is concreet vanuit de Centrumvisie een uitvoeringsagenda 2021-2026 opgeleverd.

Met de vestiging van de bibliotheek in het pand Lage Blik 28 wordt een stevige impuls gegeven aan de vitaliteit en ruimtelijke kwaliteit aan de zuidzijde van het kernwinkelgebied Aalten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In 2020 wordt voor het centrum van Dinxperlo een integrale visie opgesteld.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P1.05 Verkeersveiligheid

Omschrijving (toelichting)

Nul verkeersdoden in 2020 en een afname van het aantal verkeer slachtoffers ten opzichte van 2019.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In april 2020 heeft er een dodelijk ongeval plaatsgevonden in Dinxperlo waardoor de doelstelling 'Nul verkeersdoden in 2020' niet gehaald is. De voorlopige cijfers van 2020 laten een voorzichtige daling van het aantal ongevallen zien t.o.v. 2019. Wel zijn er meer gewonden geregistreerd t.o.v. 2019.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Het terugdringen van het aantal (dodelijke) slachtoffers door in te zetten op verkeerseducatie en reconstructies van onveilige locaties /wegen.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P1.06 Verkeersveiligheid

Omschrijving (toelichting)

Alle niet actief beveiligde overwegen (NABO's) zijn eind 2020 opgeheven of beveiligd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De realisatie van de parallelweg Kleuverspad vergt meer onderzoek en aanvullende maatregelen vanuit de Wet Natuurbescherming en aangepast voorschriften van ProRail. Het is daarom niet mogelijk gebleken om voor alle NABO's eind 2020 de maatregelen te hebben uitgevoerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In 2019 worden voor alle NABO's maatregelen opgesteld.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P1.07 Bereikbaarheid *22,23

Omschrijving (toelichting)

Het realiseren en promoten van de permanente busverbinding tussen Aalten en Bocholt. Tevens mogelijke opties bereikbaarheid buitengebied inventariseren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De doelstelling is gehaald doordat met verschillende belanghebbende partijen het resultaat is bereikt dat de buslijn definitief gaat rijden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Het faciliteren van de belanghebbende partijen om de buslijn Aalten – Bocholt te laten groeien.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P1.08 Veerkrachtige economie *17

Omschrijving (toelichting)

Een lokale visie op het gebied van recreatie en toerisme welke aansluit op de regionale visie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De doelstelling is gehaald. Na input van de sector is een gedragen nota opgesteld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Medio 2020 is de omvorming van de regionale naar de lokale visie gereed.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P1.09 Werken

Omschrijving (toelichting)

We hebben als doelstelling om inzichtelijk te maken wat de mogelijke nieuwe uitleglocatie(s) voor de kern Aalten zijn. Tevens blijven wij ons inzetten op verbetering van bestaande terreinen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is in 2020 gekozen voor een integrale aanpak voor het bedrijventerrein in Aalten. We kijken daarbij naar het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein, het klimaatadaptief inrichten en het realiseren van een nieuwe uitleglocatie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In 2020 wordt de verkenning van de nieuwe uitleglocatie(s) uitgevoerd.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P1.10 Klimaatadaptatie

Omschrijving (toelichting)

In 2021 moet er een transitievisie warmte gereed zijn.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De startnotitie Transitievisie Warmte (proces en organisatorische randvoorwaarden) is door de gemeenteraad vastgesteld. De technisch-financiële en sociaaleconomische wijkanalyses voor de Transitievisies Warmte zijn eind 2020 afgerond.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In 2020 verkennen we welke wijken in welke periode gasloos kunnen worden gemaakt.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P1.11 Klimaatadaptatie

Omschrijving (toelichting)

Huidige groen impuls geven in kernwinkelgebieden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Door gevelgroen, prairiebeplanting en bloembakken aan lichtmasten toe te passen, is de doelstelling behaald.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Een plan opstellen om het huidige groen binnen de kernwinkelgebieden een impuls te geven op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit.

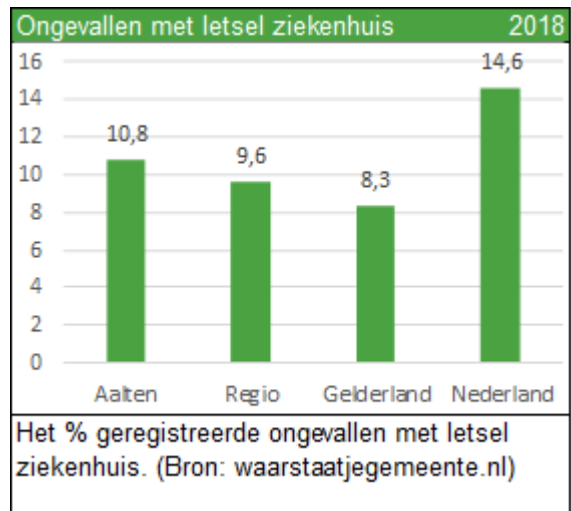
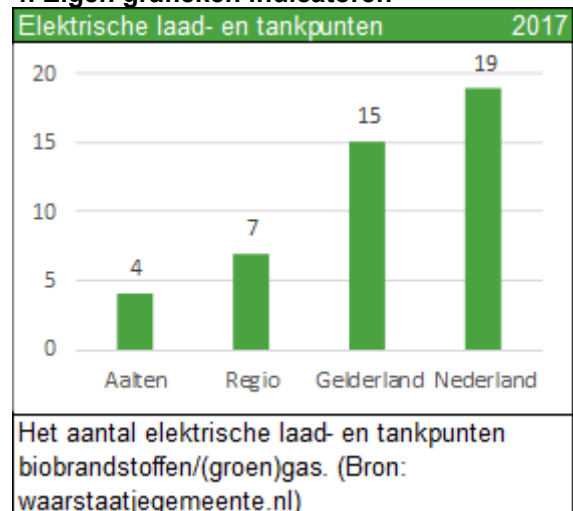
3. Overzicht middelen per taakveld

De analyse van de onderlinge verschillen is opgenomen in het tweede deel van dit boekwerk in de toelichting op de programmarekening.

Bedragen x €1.000

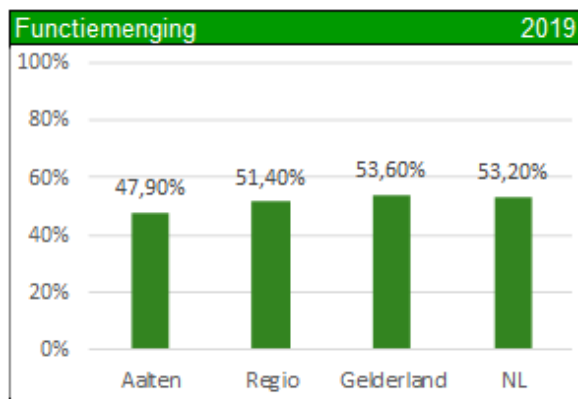
Programma 1 Ruimte	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten	-7.958	-9.865
Lasten	14.506	16.259
Totaal Programma 1 Ruimte	6.548	6.394

4. Eigen grafieken indicatoren

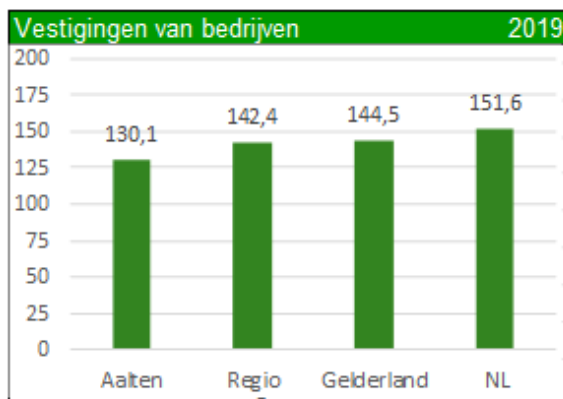

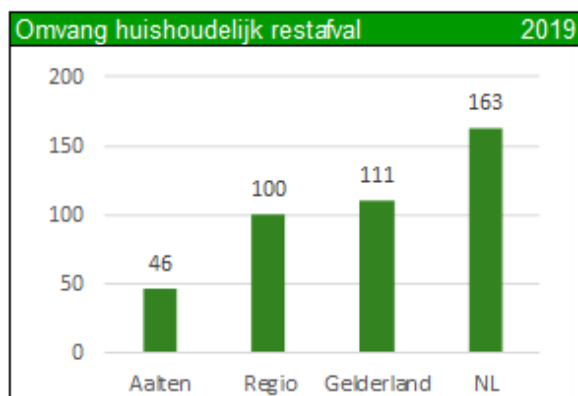
5. Verplichte indicatoren waarstaatjegemeente.nl

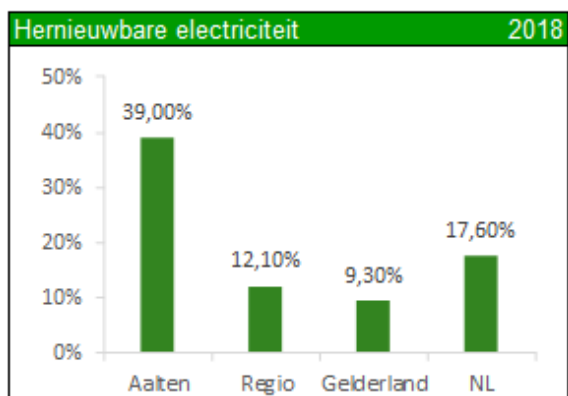
De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen. (Bron: LISA)

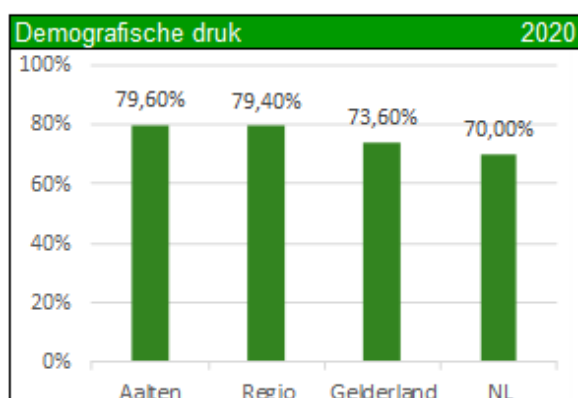
Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. (Bron: LISA)

Het niet gescheiden ingezameld huishoudelijk restafval, aantal kilo per inwoner. (Bron: CBS)

Het % hernieuwbare elektriciteit, opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa, t.o.v. het totaal aan elektriciteit. (Bron: RWS)

De som van het aantal personen van 0-20 jaar en $\geq$ 65 jaar in verhouding tot de personen van 20-65 jaar. (Bron: CBS)

Programma 2 Sociaal Domein

1. Ontwikkelingen binnen dit programma

Gevolgen corona op het Sociaal Domein

De gevolgen van corona op het Sociaal Domein zijn onverminderd groot. Ook tijdens de tweede lockdown zijn we in gesprek met de verschillende partijen in het onderwijs en de zorg, met (sport)verenigingen en met andere gemeenten. We maken afspraken, bieden hulp en scheppen zoveel mogelijk duidelijkheid. Onze handhavers laten zich nog steeds zien op straat en zijn alert. De uiteindelijke consequenties van deze coronacrisis zijn nog steeds niet te overzien, maar we laten ons ook als gemeentelijk Sociaal Domein zien en ondersteunen waar mogelijk. Figulus speelt hierin onverminderd een belangrijke (en positieve) rol.

Escalatieteam Drugs

Gedurende 2020 kwamen steeds meer signalen van overlast van groepen jongeren en escalaties rondom drugsgebruik. Derhalve is eind 2020 een escalatieteam drugs opgezet. Het escalatieteam drugs is opgebouwd uit een stuurgroep en verschillende werkgroepen, te weten preventie, zorg en handhaving. Zij richten zich op een plan van aanpak voor de korte, middellange en lange termijn. De werkgroepen zijn samengesteld uit medewerkers van zowel gemeente als samenwerkende partners.

Inkoop Zorg 2022

De 8 Achterhoekse gemeenten hebben al sinds de overheveling van Jeugdhulp, Wmo en Beschermd Wonen naar gemeenten (de decentralisaties) de ambitie om te komen tot een optimale uitvoering van deze taken. Met 'optimale uitvoering' bedoelen de gemeenten dat de zorginzet voor inwoners veel nadrukkelijker voorop moet komen te staan. In de afgelopen jaren zijn daartoe al heel wat stappen gezet, maar met de inkoop van 2022 wordt misschien wel het belangrijkste resultaat behaald. De samenwerking met en tussen zorgaanbieders is bij deze laatste stap belangrijker dan ooit. In 2020 zijn we in de Achterhoek met het proces gestart waarin alles op alles wordt gezet om deze samenwerking te laten slagen én de ambitie waar te maken.

Laborijn: Uittreden Oude IJsselstreek

Het Algemeen Bestuur van Laborijn heeft in juni overeenstemming bereikt over de voorwaarden waaronder Oude IJsselstreek gaat uittreden uit Laborijn. Laborijn is vol aan de slag gegaan met deelprojecten om de uittreding te realiseren. Daarnaast is Laborijn bezig om de organisatie (op de uittreding) aan te passen zodat de kwaliteit van de dienstverlening ook in 2021 gegarandeerd is. Het proces is naar wens en in goede samenwerking verlopen. Sinds 1 januari 2021 maakt de gemeente Oude IJsselstreek geen deel meer uit van de gemeenschappelijke regeling. Wel voert Laborijn (middels een dienstverleningsovereenkomst) de Wet Sociale Werkvoorziening uit voor de gemeente Oude IJsselstreek.

Laborijn: Uitvoering Tozo

Het kabinet heeft een aantal maatregelen genomen om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is één van die maatregelen. De regeling wordt voor de gemeente Aalten uitgevoerd door Laborijn. De eerste weken na de corona uitbraak liep het totaal aantal aanvragen voor de regeling al op richting 2000. Plusminus 20% van de aanvragen kwam van ondernemers uit de gemeente Aalten. Na Tozo 1 volgden in de loop van 2020 Tozo 2 en Tozo 3. Hiervan werd minder gebruik gemaakt, met name doordat het inkomen van de partner onderdeel is geworden van de toets. Vanaf Tozo 3 is er fors meer aandacht voor het ondersteunen van de aanvrager op een breder vlak dan het inkomen. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld een verzoek tot ondersteuning voor omscholing naar een andere branche, het volgen van sollicitatietrainingen, hulp bij het vinden van een passende vacature of ondersteuning bij het voortzetten van het ondernemerschap. Laborijn heeft deze aanvullende dienstverlening inmiddels ingericht.

Regio Achterhoek

Wij zijn actief betrokken bij 8RHK ambassadeurs. Samen met andere overheden, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties bundelen we onze krachten voor het realiseren van de Achterhoek Visie 2030. Een Visie gericht op een bloeiende economie en kwaliteit van leven. Met daarbij een gezamenlijke lobby richting Provincie, Rijk en de EU. We werken samen aan het versterken van een groene, gezonde, bereikbare woon- en leefomgeving, door inbreng en kennisuitwisseling van onze organisatie in de thematafels van 8RHK ambassadeurs.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.01 Inclusieve samenleving *16,40,41,42 onderwerpen uit het uitvoeringsprogramma 2018-2022 Daadkrachtig, Duurzaam en Dichtbij

Omschrijving (toelichting)

Iedereen moet mee kunnen doen in de Aaltense samenleving.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De doelstelling is nog niet behaald. Vanwege de coronacrisis heeft dit traject enige tijd stilgelegen, omdat met name kwetsbare inwoners uitgenodigd worden om mee te praten. In de zomer is dit proces opgestart. Echter, de ontwikkelingen rondom corona zorgen (opnieuw) voor vertraging van dit proces. Er zijn al wel stappen gezet om te komen tot een inclusievere samenleving. In samenspraak met de ondernemersverenigingen en –fondsen in Aalten, Dinxperlo en Bredevoort is het initiatief genomen tot het gemeentebreed uitrollen van 'Hoge Nood' stickers (zie ook Raadsmededeling 33-2020).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- 1 juli 2020 heeft Aalten een lokale inclusie agenda met daarin maatregelen die genomen zijn en worden, zodat iedereen mee kan doen.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.02 Jongeren *35,36

Omschrijving (toelichting)

Jongeren ontwikkelen zich op positieve wijze.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er wordt op verschillende manieren gewerkt aan deze doelstelling. Het project Think is van start gegaan op Schaersvoorde en wordt als zeer positief ervaren door zowel de leerlingen als de mentoren. Door de drugsaanpak is de onderlingse samenwerking tussen gemeenten, zorgpartners en andere ketenpartners versterkt. Het jongerenwerk is actief om de jongeren, ondanks de maatregelen, te ondersteunen met diverse (sport) activiteiten. De doelstelling blijft een constant aandachtspunt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In 2020 worden voorliggende voorzieningen (bijv. het Preventie Platform Jeugd) versterkt.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.03 Zorg

Omschrijving (toelichting)

De gemeente werkt burgergericht vanuit de bedoeling van de wetten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De doelstelling is behaald. De consultants werken volgens de omgekeerde toets, burgergericht en vanuit de bedoeling van de wetten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Vanaf januari 2020 wordt gewerkt volgens de omgekeerde toets.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.04 Zorg

Omschrijving (toelichting)

De uitgaven blijven binnen de gestelde financiële kaders.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De doelstelling is behaald (na bijstellingen in de voorjaars- en najaarsnota) vanuit het perspectief van het gehele sociale domein. Financiële meevallers vanuit de Participatiewet en Beschermd Wonen compenseren tekorten bij de jeugdzorg en de WMO.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In het eerste kwartaal van 2020 zijn acties opgestart om te komen tot besparingen in de Wmo en Jeugdzorg.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.05 Zorg

Omschrijving (toelichting)

Geïndiceerde zorg zoveel mogelijk voorkomen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De doelstelling is nog niet behaald. Consulents onderzoeken bij een zorgvraag altijd de mogelijkheden vanuit voorliggende voorzieningen. De impact van Corona is echter groot, veel activiteiten zijn stil komen te liggen. Desondanks zoeken we doorlopend naar andere mogelijkheden dan geïndiceerde zorg. Een van de nieuwe initiatieven is het project "Welzijn op recept".

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Wanneer een inwoner een wens heeft voor ondersteuning of begeleiding kijken we eerst wat deze inwoner zelf kan.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.06 Zorg

Omschrijving (toelichting)

De gezondheid van onze inwoners verbeteren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Langs verschillende activiteiten wordt gewerkt aan deze doelstelling. De coronacrisis onderstreept het belang van een gezonde leefstijl. We sluiten zoveel mogelijk aan bij reeds bestaande activiteiten. Op het niveau van de regio is er een regionaal preventieakkoord gesloten en is er een start gemaakt met de acceleratiefase van het Kavelmodel/Achterhoek Gezond. Op lokaal niveau wordt ingezet op activiteiten die een gezonde leefstijl bevorderen, zoals het ontmoedigen van overmatig alcoholgebruik, acties op het stoppen en voorkomen van roken en het verder implementeren van beweegprogramma's zoals de Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI). Ook is er voor de jaren 2020-2022 met Menzis een overeenkomst gesloten voor de gemeentepolis. Inwoners met een verzekering van de gemeentepolis kunnen deelnemen aan programma's die een gezonde leefstijl bevorderen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- 1 juli 2020 heeft Aalten een lokaal uitvoeringsprogramma gezondheid.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.07 Muziekonderwijs

Omschrijving (toelichting)

HAFa-muziekonderwijs bieden aan kinderen in Aalten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De doelstelling is behaald. De samenwerking met Boogie Woogie is correct en zorgvuldig afgewikkeld. Met de muziekverenigingen zijn concrete afspraken gemaakt voor het organiseren van HAFa-muziekonderwijs in samenwerking met de muziekverenigingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Op 1 augustus 2020 is de samenwerking met Boogie-Woogie correct en zorgvuldig afgewikkeld.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.08 Laborijn

Omschrijving (toelichting)

Verbeteren functioneren Laborijn.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De doelstelling is gehaald, het functioneren van Laborijn is verbeterd in 2020. Dit blijkt onder andere uit het klanttevredenheidsonderzoek (zie ook Raadsmededeling 164-2020). Financieel en qua aantallen (mensen met een Participatiewetuitkering) was 2020 een uitstekend jaar voor Laborijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In 2020 monitoren we de uitvoering van het plan van aanpak 'samen sterk voor inwoners naar werk' dat in 2019 van start is gegaan intensief.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.09 Nieuwkomers *45

Omschrijving (toelichting)

Op 1 januari 2021 is Aalten klaar voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We liggen op koers om de doelstelling per 1 januari 2022 te realiseren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Op 1 juli 2020 is er een nota waarin de lokale kaders van het beleid worden bepaald.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.10 Bestuur en organisatie

Omschrijving (toelichting)

De gemeentelijke organisatie werkt projectmatig en integraal.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het proces is gaande. De medewerkers zijn getraind waarmee het cognitieve deel is afgerond. Hiermee zijn projectmatig werken en integrale advisering verder versterkt. De toepassing van het projectmatig werken en integrale advisering heeft nog wel enige sturing omdat het een nieuwe manier van werken betreft. Hierin worden goede slagen gemaakt en het komt direct ten goede aan de kwaliteit van onze dienstverlening.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Gedurende 2020 wordt duidelijk zichtbaar dat de organisatie stappen zet in het integraal en projectmatig werken.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.11 Bestuur en Organisatie

Omschrijving (toelichting)

De gemeente Aalten is een betrouwbare en integere partner.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De werkgroep heeft de kaders voor integriteitsbeleid voorbereid, waarbij de nadruk op betere bewustwording ligt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Eind 2020 zijn de beleids- en procedureregels over integriteit in lijn met nieuwe wetgeving en handreikingen.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.12 Openbare orde en veiligheid *15

Omschrijving (toelichting)

We maken ons weerbaar tegen ondermijnende criminaliteit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De lokale visie heeft vertraging opgelopen, mede als gevolg van corona. Medio 2021 wordt de raad een beleidsnota voorgelegd met daarin een integrale visie op ondermijning in onze gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In 2020 worden acties ingezet tot verbetering van het handhavingsbeleid, afstemming, bewustwording en communicatie.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.13 Economie *18

Omschrijving (toelichting)

Horecaondernemers helderheid verschaffen over de mogelijkheden en beperkingen binnen de gemeente Aalten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er zijn structureel gesprekken met de horeca over de mogelijkheden en beperkingen binnen de gemeente Aalten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In het tweede kwartaal van 2020 komt er een nota met een heldere toekomstbestendige integrale visie op de horeca in de gemeente Aalten.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.14 75 jaar bevrijding *32

Omschrijving (toelichting)

In 2020 herdenken we het beëindigen van de Tweede Wereldoorlog, 75 jaar geleden. We vieren dat we sindsdien weer in vrijheid leven, in het besef dat we samen verantwoordelijk zijn om vrijheid door te geven.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De diverse activiteiten die gepland stonden voor 2020 zijn als gevolg van corona verplaatst naar 2021. Zie Raadsmededeling 60-2020.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Er vinden diverse activiteiten plaats tijdens de viering in 2020.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P2.15 Sport *28

Omschrijving (toelichting)

Versterken van de maatschappelijke kracht van sport en het sportlandschap toekomstbestendig maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De doelstelling is gehaald. Het beweeg- en sportakkoord "Heel gemeente Aalten beweegt" is op 27 november door de betrokken partijen coronaproof getekend. De concept van open en vitale sportparken wordt in een continue proces doorontwikkeld in samenwerking met de sportparken in onze gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In 2020 wordt het concept van open en vitale sportparken doorontwikkeld. Eind 2020 kent de gemeente Aalten een lokaal sportakkoord.

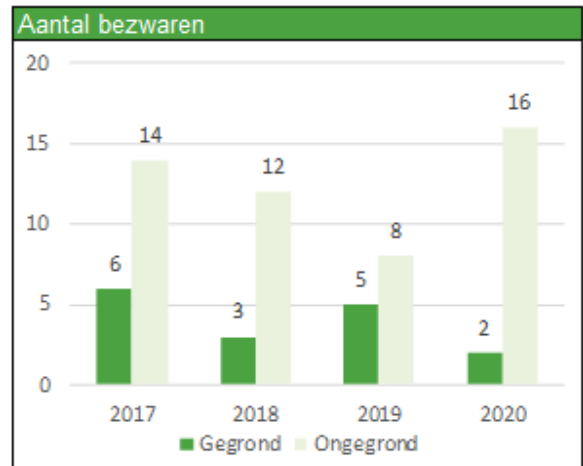
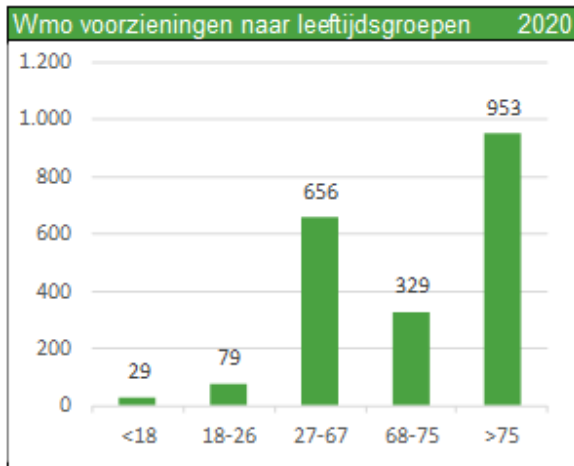
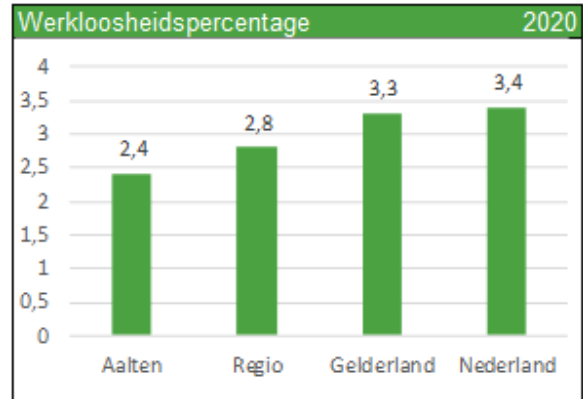
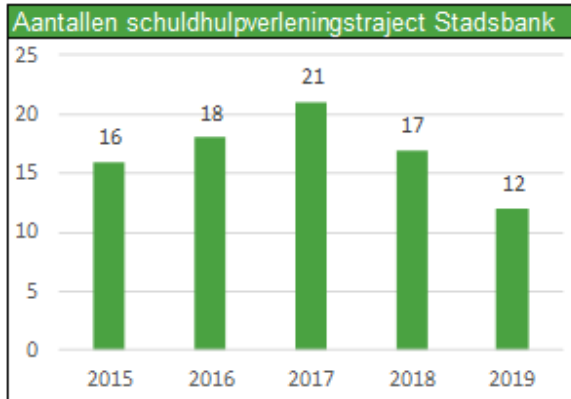
3. Overzicht middelen per taakveld

De analyse van de onderlinge verschillen is opgenomen in het tweede deel van dit boekwerk in de toelichting op de programmarekening.

Bedragen x €1.000

Programma 2 Sociaal Domein	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten	-7.879	-5.194
Lasten	43.847	40.363
Totaal Programma 2 Sociaal Domein	35.968	35.169

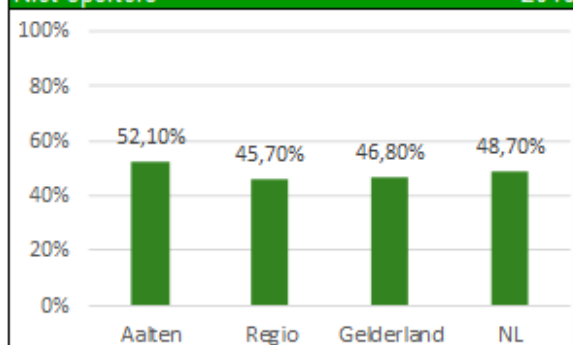
4. Eigen grafieken indicatoren

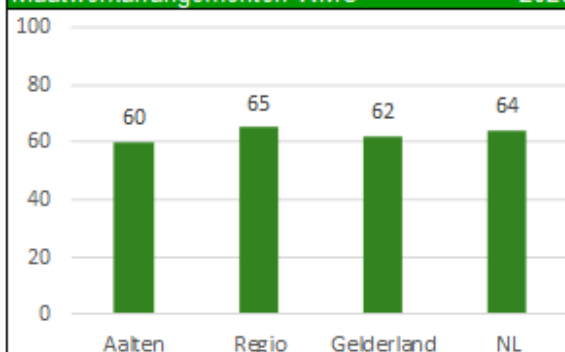
5. Verplichte indicatoren waarstaatjegemeente.nl

Niet sporters 2016

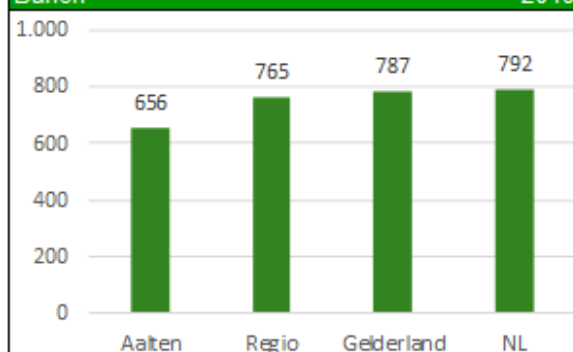
Het percentage inwoners ≥ 19 jaar dat niet wekelijks sport t.o.v. het totaal aantal inwoners ≥ 19 jaar. (Bron: Gezondheidsenquête CBS en RIVM)

Maatwerkarrangementen WMO 2020

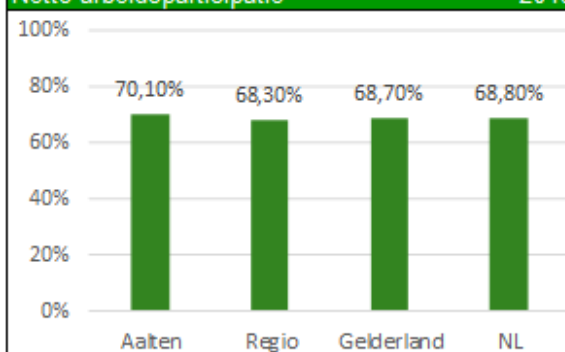
Het aantal personen met een maatwerkarrangement per 1.000 inwoners. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. (Bron: CBS)

Banen 2019

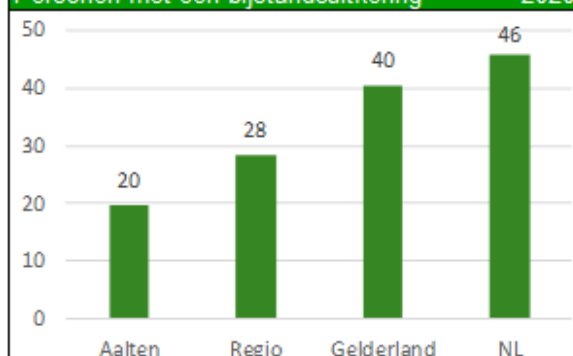
Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. (Bron: LISA)

Netto arbeidsparticipatie 2019

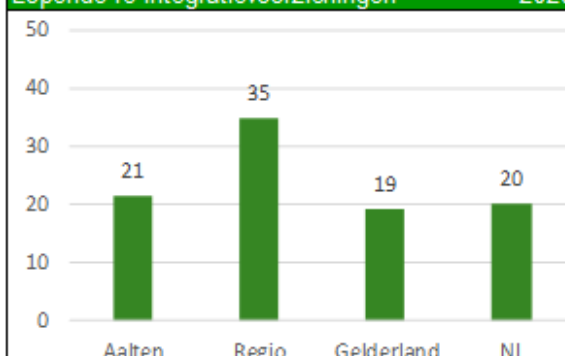
Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking. (Bron: CBS)

Personen met een bijstandsuitkering 2020

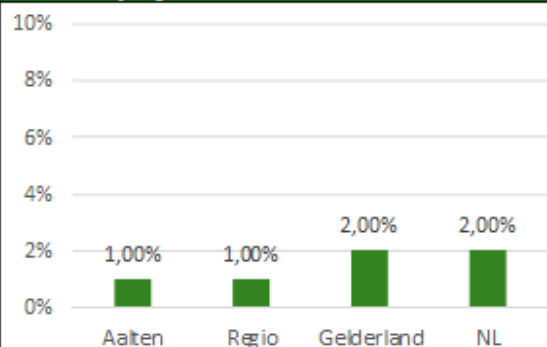
Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners. (Bron: CBS)

Lopende re-integratievoorzieningen 2020

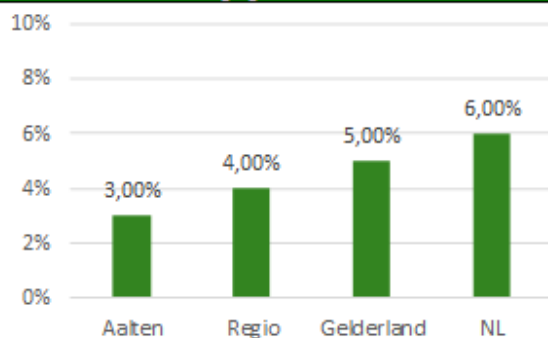
Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1,000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar. (Bron: CBS)

Werkloze jongeren 2019

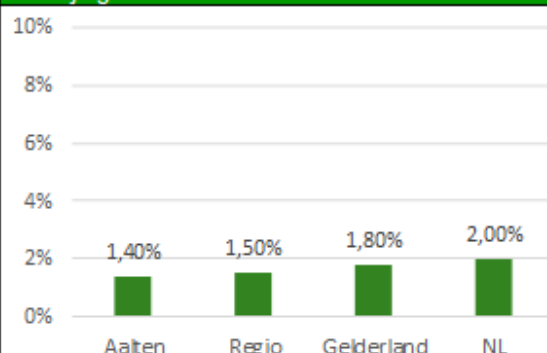
Het percentage werkloze jongeren 16-22 jaar. (Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel)

Kinderen in uitkeringsgezinnen 2019

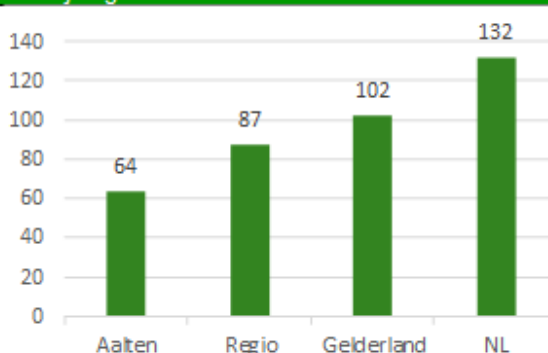
Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. (Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel)

Voortijdige schoolverlaters 2019

Het % van het totaal aantal leerlingen in de leeftijd 12-23 jaar dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. (Bron: DUO)

Verwijzingen Halt 2019

Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar. De verwijzingen betreffen de verwijzingen van jongeren door: politie, een bijzondere opsporings-ambtenaar of via de officier van justitie. (Bron: Bureau Halt)

Absoluut schoolverzuim 2017

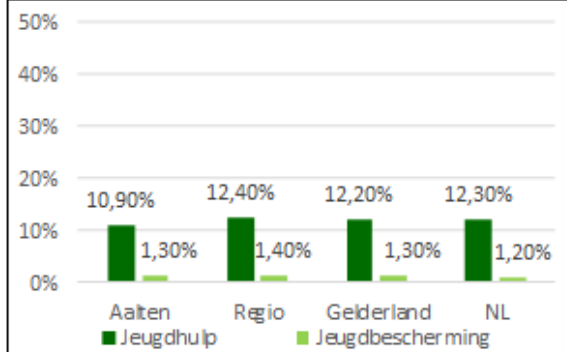
- Absoluut verzuim: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen in de leeftijd 5-18 jaar. (Bron: Ingrado)

Relatief schoolverzuim 2019

- Relatief verzuim: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen in de leeftijd 5-18 jaar. (Bron: Ingrado)

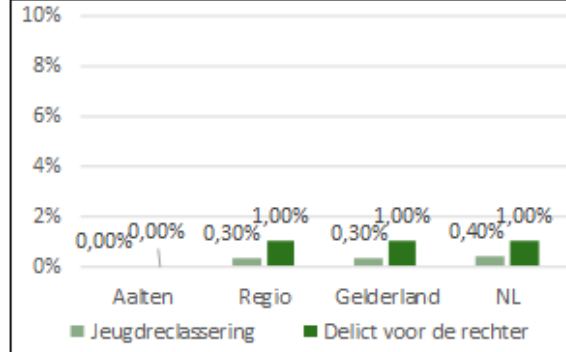
Jeugdhulp en jeugdbescherming 2019

- Jeugdhulp: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar.

- Jeugdbescherming: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar. (Bron: CBS)

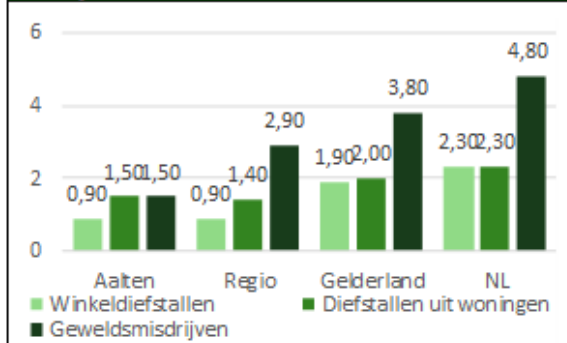
Jeugdreclassering en delicten 2019

- Jongeren met jeugdreclassering: Het percentage jongeren 12-23 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel t.o.v. alle jongeren 12-23 jaar. (Bron: CBS)

- Jongeren met een delict voor de rechter: Het percentage jongeren 12-21 jaar dat met een delict voor de rechter is verschenen. (Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel)

Misdrijven 2019

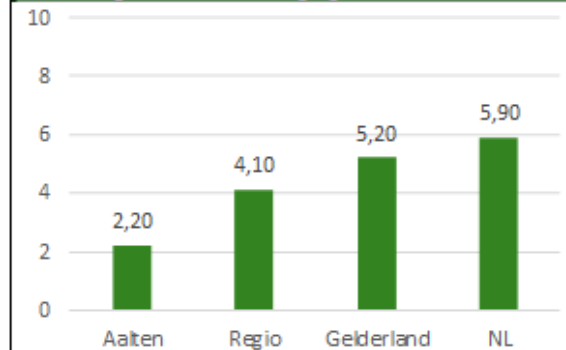

- Winkeldiefstallen: Het aantal geregistreerde winkeldiefstallen, per 1.000 inwoners.

- Diefstallen uit woning: Het aantal geregistreerde woningdiefstallen, per 1.000 inwoners.

- Geweldsmisdrijven: Het aantal geregistreerde geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en lichamelijk letsel door schuld. (Bron: CBS)

Vernielingen en beschadigingen 2019

Het aantal geregistreerde vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte, per 1.000 inwoners. (Bron: CBS)

Programma 3 Bedrijfsvoering

1. Ontwikkelingen binnen dit programma

Common Ground

De huidige ICT-systemen dreigen vast te lopen als gevolg van de snel aanwassende stroom van digitale gegevens. De ontsluiting van deze gegevens loopt via een complex systeem van koppelingen. Dit besef zette een beweging in gang voor de stapsgewijze ontwikkeling van een nieuwe, toekomstbestendige gemeentelijke ICT-infrastructuur: Common Ground. Eén van de Common Ground ontwikkelingen is de 24/7 beschikbaarheid van informatiesystemen. Om dit te realiseren gaan steeds meer applicaties in de cloud draaien. Bij een groot aantal applicaties is dat al het geval. De overgang van de Makelaarsuite naar de cloud (naar iConnect) staat op dit moment in de offertefase. Na goedkeuring kan het project starten en zal in het najaar van 2021 de overgang naar iConnect zijn afgerond.

Samengesteld Object Registratie iObjecten

Het ministerie van BZK is gestart met doorontwikkeling in samenhang van de geo-basisregistraties. Doelstelling daarvan is meer samenhang te creëren in de geo-informatie infrastructuur. Onderdeel is de doorontwikkeling van enkele bestaande geo-basisregistraties tot een samenhangende objectenregistratie. Het project om de BAG applicatie om te bouwen naar iObjecten, de applicatie voor de samengestelde objectenregistratie is van start gegaan. De intakegesprekken en technische schets zijn afgerond. De cloud omgeving van de iObjecten wordt op dit moment klaargezet. De verwachting is dat we net voor de zomervakantie 2021 een overstap maken naar de iObjecten.

Thuiswerken

Door de coronacrisis heeft de ICT samenwerking vele stappen ondernomen om het thuis werken versneld uit te breiden. Mede hierdoor is Microsoft Teams eerder dan gepland al uitgerold. Elke maand wordt er een nieuwe "MS Teams versie" neergezet. Hierdoor komt steeds meer "videobel" functionaliteit beschikbaar. Functionaliteit die de afgelopen maanden beschikbaar is gekomen:

- Meerdere galerie opties waardoor je tegelijkertijd meer personen kan zien;
- Mogelijkheid tot reageren via icoontjes zoals handjes en duimpjes;
- Aparte vergaderboxen binnen een bestaande vergadering.

iBabs

In de maanden december 2020 en januari 2021 is het raadsinformatiesysteem van SIM omgezet naar iBabs. Er is een website ingericht (<https://aalten.bestuurlijkeinformatie.nl>) waarin alle vergadermomenten en bijhorende openbare stukken zijn gepubliceerd. Inclusief de historische stukken. Ook de data van toekomstige vergaderingen zijn hier inzichtelijk. Ook bestaat nu de mogelijkheid om in iBabs te videobellen. Deze optie is aangezet, echter wordt vaker MS Teams gebruikt, omdat deze meer mogelijkheden bevat.

Gemeentelijke belastingen

Vanwege de coronacrisis heeft het college besloten om iedereen (burgers en bedrijven) uitstel van betaling te verlenen tot 1 oktober 2020. Hierdoor is de invordering (aanmaning etc.) pas na 1 oktober opgestart en dat heeft weer tot gevolg dat het invorderbaar/openstaand saldo per 31 december 2020 € 24.600 hoger is dan in andere jaren (€ 175.600 in 2020, € 151.000 in 2019).

Er is nog onvoldoende zicht op of dit bedrag oninbaar is dan wel dat dit later alsnog binnenkomt. Het aantal faillissementen uitgesproken in 2020 is op dit moment voor onze gemeente minimaal.

Dienstverlening / KCC

De ontwikkelingen in onze wereld gaan snel! De digitalisering gaat maar door, veel Nederlanders waren digitaal actief in 2020. Onze gemeente geeft de burgers steeds meer mogelijkheden om te communiceren en producten en diensten aan te vragen via de digitale kanalen. Deze mogelijkheden wekken een verwachtingspatroon bij inwoners en ondernemers voor hun contact met de overheid. De gemeente Aalten staat niet al-leen voor deze uitdaging. Ook de Rijksoverheid ontwikkelt meer landelijke voorzieningen die gebruikt kunnen worden door alle overheidspartijen (bijvoorbeeld via DigiD en Mijn Overheid) en lokale overheden treden hier gezamenlijk op. Ook de VNG speelt hier op in.

Enkele elementen uit onze normale dienstverlening in 2020:

- Digitale afhandeling primair binnen dienstverlening (en traditionele kanalen krijgen steeds meer een secundair karakter);
- De gemeente werkt vraaggericht;
- De dienstverlening is flexibel: digitale dienstverlening maakt 24/7-service mogelijk, 'het nieuwe werken' maakt flexibele werktijden (meer afgestemd op de klantvraag) mogelijk en 'service-aan-huis' ingeval van mindervalide inwoners;

- Enkelvoudige gegevensaanvraag (en opslag) en meervoudig gebruik;
- Proactieve houding (bijv. bij aanvraag van een omgevingsvergunning 'bouwen' worden direct andere mogelijk noodzakelijke vergunningen genoemd/aangeboden)

Maar afgelopen jaar was niet normaal. Corona had en heeft een enorme impact ook op de gemeentelijke dienstverlening. Echter die dienstverlening is geen moment in gevaar geweest. Spontaan binnen lopen bij het KCC aan de Hofstraat kon niet meer, maar op afspraak waren we er altijd. Dit is allemaal goed verlopen.

Het aantal telefoontjes nam wel behoorlijk toe. De dalende trend is doorbroken en we zitten weer op ruim 50.000 per jaar. Of dit tijdelijk is moet nog blijken, maar voorlopig moeten we rond de middag wel weer drie telefonisten inzetten.

Was Burgerzaken vaak de traditionele reden voor een bezoek aan het gemeentehuis, dat wordt steeds minder ook door de tienjaars geldigheid van de documenten. En daarmee verdwijnt langzamerhand het routinewerk bij de frontoffice; landelijke initiatieven voorzien steeds meer in gedigitaliseerde en vanuit huis door de inwoner zelf in gang gezette aanvragen. Pilots met de bezorging van bijvoorbeeld paspoort en/of rijbewijs zijn al succesvol gebleken. Wij volgen al deze ontwikkelingen.

Dienstverlening wordt steeds meer digitaliseren. Maar digitalisering is niet het doel van Dienstverlening, het is wel een belangrijk instrument van de gemeente. Vergroten van de toegankelijkheid (24/7 bereikbaar) en maximaal vraaggericht werken (de inwoner start het proces) blijft zeer belangrijk. Daarvoor is onze website van essentieel belang en altijd in ontwikkeling. De toegankelijkheid wordt steeds verder verbeterd, ook voor burgers met een beperking. Het toverwoord daarbij is een hele goede zoekfunctie, waarmee je direct op de juiste plek komt.

Processen optimaliseren en daarmee meer kwaliteit en snelheid bieden. Dat hebben we in 2020 gedaan en daar gaan we meer door.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P3.01 Vraaggerichte processen en inrichting van de organisatie / Mensgerichte techniek

Omschrijving (toelichting)

Efficiënter inrichten werkproces 'meldingen openbare ruimte' en 'gevonden/verloren fietsen'.

De gemeentelijke organisatie is ingericht op de vraaggerichte processen in de backoffice, midoffice (het zaaksysteem) en KCC.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De geplande actie om de klant meer bekend te maken met het proces 'gevonden en verloren voorwerpen' en het totale werkproces is afgerond.

De afhandeling van de vraag wordt kritisch bekeken en daar waar mogelijk geoptimaliseerd. Het geheel wordt meegenomen bij de actualisatie van het dienstverleningsconcept.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Juni 2020 – De klant meer bekend maken met het proces gevonden en verloren voorwerpen.
- Oktober 2020 – Afhandeling van de vraag van de klant kritisch bekijken/ optimaliseren en meenemen in actualisatie dienstverleningsconcept.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P3.02 Interne communicatie - Intranet / Raadsnet / communicatiebeleidsplan optimaliseren

Omschrijving (toelichting)

Optimaliseren van het communicatiebeleidsplan en het opleveren van content (verklaring) ten behoeve van interne media (intranet / raads-net en andere technologische ontwikkelingen).

Onderzoeken hoe de gemeente Aalten haar interne communicatie en de hierbij in te zetten middelen verder kan optimaliseren

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Optimaliseren van het communicatiebeleidsplan voor zowel interne - als externe communicatie is doorgeschoven naar 2e kwartaal 2021.
Het raadsnet is vernieuwd en ook de benadering van raadstukken vanuit de gemeentelijke website is aangepast.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- December 2020 - Social intranet: plan van aanpak gereed.
- Juni 2020 - Communicatiebeleidsplan.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P3.03 Burgerparticipatie/Burgerpanel

Omschrijving (toelichting)

Bij de update van het communicatiebeleidsplan de mogelijkheid van burgerparticipatie en inzet burgerpanel uitwerken. Interactief met burgers aan de slag voor de Visie Aalten 2025 en de Omgevingsvisie (project AWLO 2017). De eerste proef met een burgerpanel is gestart met het project AWLO www.uspreekt.nl.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Nota Burgerparticipatie is vastgesteld door de raad.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Juni 2020 - Participatieplan gereed

2. Wat waren onze doelstellingen?

P3.04 Informatieveiligheid en Privacy Wet

Omschrijving (toelichting)

Voldoen aan BIO en privacywetgeving en de vereiste verantwoordingsplicht.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het verantwoordingsproces op basis van de BIO is in 2020 met goed gevolg uitgevoerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- 2020 - Actualiseren privacybeleid.
- 2020 - Cyclisch inrichten BIO en privacy in de organisatie en waarborgen verantwoordingsplicht.
- 2020 - Organisatiebrede bewustwording stimuleren.
- 2020 staat in het teken van de verdere implementatie van de BIO en het inbedden van de verantwoordingssystematiek ENSIA.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P3.05 Aansluiting BGT - BOR

Omschrijving (toelichting)

De basisregistratie grootschalige topografie (BGT, uniforme digitale kaart) worden vanuit de beheerpakketten van Groen, Wegen en On-dergrondse infrastructuur aangevuld, waardoor de set aan basisgegevens voor alle teams gelijk is.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De aansluiting BGT-BOR is in de zomer 2020 succesvol opgeleverd. Het reguliere berichtenverkeer tussen de twee onderdelen is gestart.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Mei 2020 – Voorafgaand aan de koppeling tussen de diverse brongegevens moeten de verschillen worden opgelost.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P3.06 Overgang van inhoud naar gebruiksoppervlakte als grondslag herwaardering WOZ

Omschrijving (toelichting)

Vanaf 2022 moet de waardering van woningen plaatsvinden op basis van de gebruiksoppervlakte. Tot die tijd is de inhoud van een woning bepalend. Met de toepassing van de gebruiksoppervlakte wordt aangesloten bij de BAG.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Eind 2020 was bij ruim 90% van de objecten een gebruiksoppervlakte geregistreerd. In de 1e helft van 2021 zullen de ontbrekende gegevens worden aangevuld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- November 2020 – De WOZ-waardering op basis van de gebruiksoppervlakte kan worden getest en vergeleken met dezelfde waardering op basis van de inhoud.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P3.07 Bestrijden adres-gerelateerde fraude

Omschrijving (toelichting)

Verhogen van de kwaliteit van de adresgegevens in de BRP.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Door aansluiting op het informatieknooppunt LAA (Landelijke Aanpak Adreskwaliteit) kan gericht op adresfraude worden onderzocht. De projectgroep BSA (Binnengemeentelijke Samenwerking Adreskwaliteit) houdt zich vanaf nu met onderzoeken naar adresgerelateerde fraude bezig.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Juni 2020 - Aansluiten op informatieknooppunt LAA.

2. Wat waren onze doelstellingen?

P3.08 Invoering rapportagetool Planning en Control

Omschrijving (toelichting)

De P&C cyclus wordt nu met name gefaciliteerd middels Word- en Excellijsten. Met de aanschaf van de rapportagetool Pepperflow zijn we in staat dit efficiënter en effectiever uit te voeren en meer informatie gemakkelijker te ontsluiten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het invoeringstraject van Pepperflow is afgerond. Het Planning en Control product is gebruiksklaar en functioneert.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Maart 2020 – De implementatie van Pepperflow is gestart.

3. Overzicht middelen per taakveld

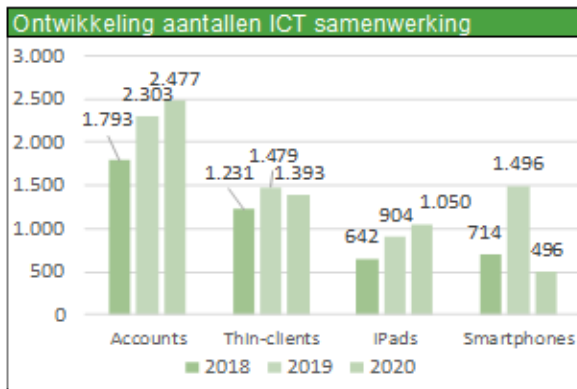
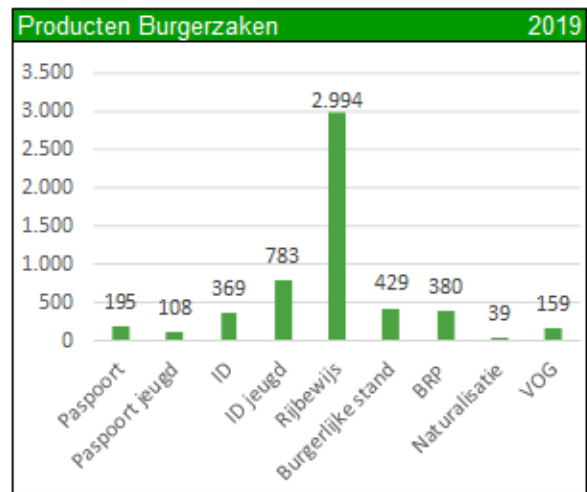
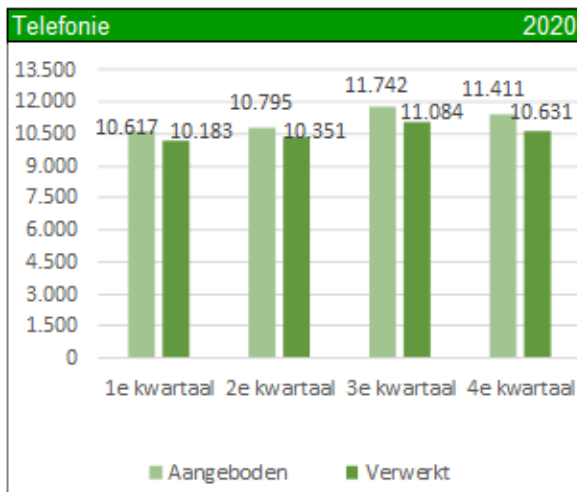
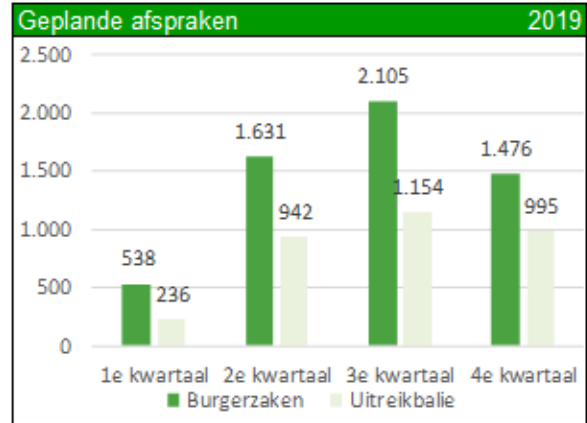
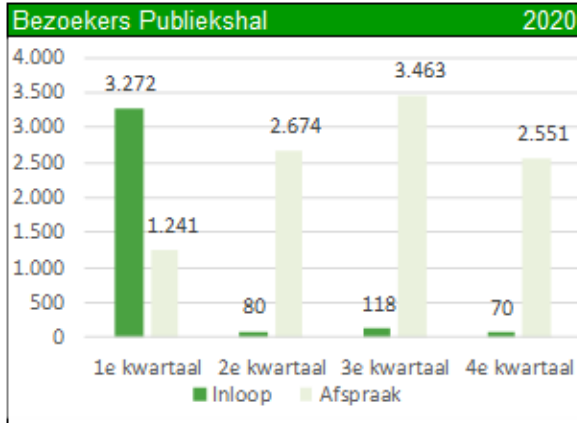
De analyse van de onderlinge verschillen is opgenomen in het tweede deel van dit boekwerk in de toelichting op de programmarekening.

Bedragen x €1.000

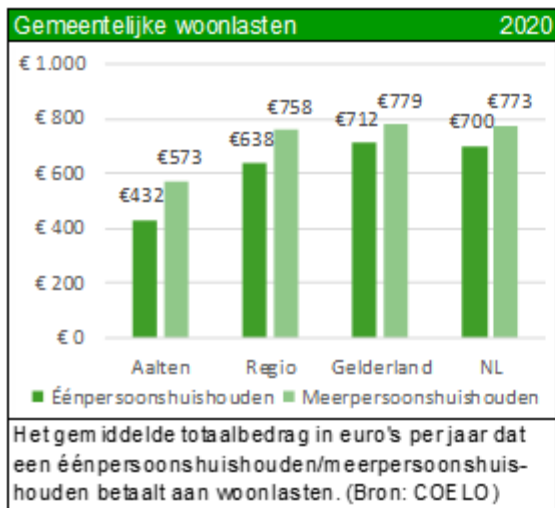
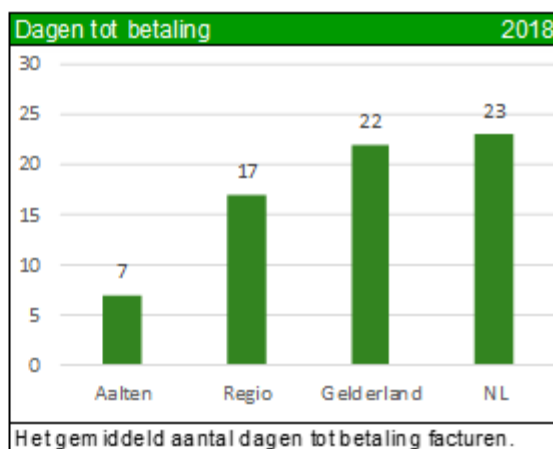
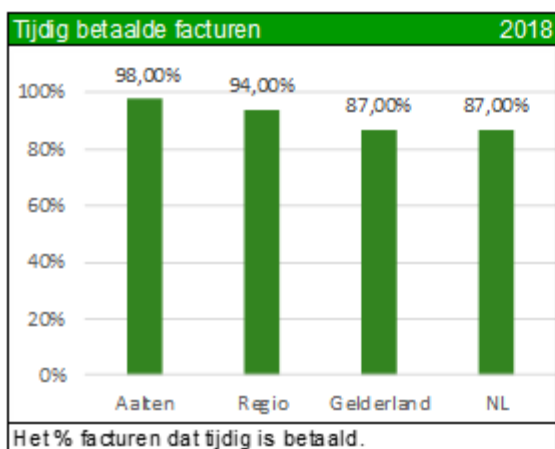
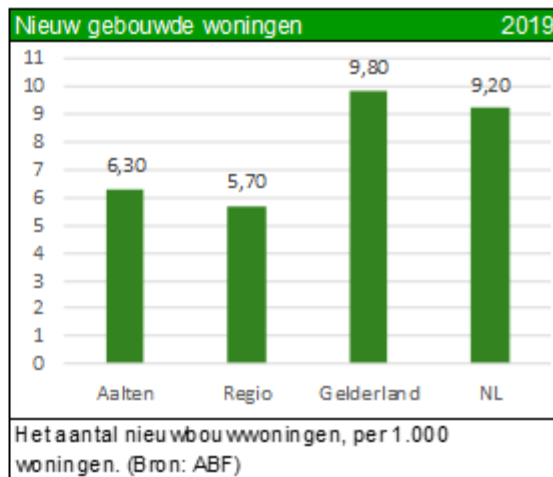
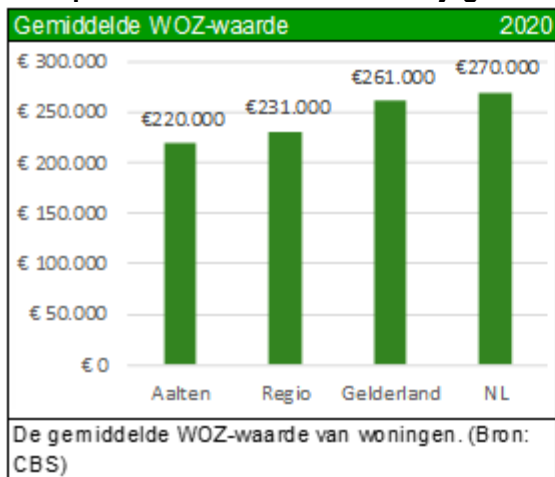
Programma 3 Bedrijfsvoering	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten	-53.085	-49.935
Lasten	10.481	10.944
Onttrekkingen	-1.577	-3.431
Stortingen	1.665	858
Totaal Programma 3 Bedrijfsvoering	-42.516	-41.564

4. Eigen grafieken indicatoren

5. Verplichte indicatoren waarstaatjegemeente.nl

Paragrafen

Paragraaf Bedrijfsvoering

“Samen volop inzetten voor onze burgers en bedrijven”

De overheid, waaronder onze gemeente, is er voor de burgers en de bedrijven. En die burgers en bedrijven verwachten betrouwbaarheid, deskundigheid, onpartijdigheid, rechtmatig handelen en bovenal adequate afhandeling. Het handelen van de organisatie, zowel ambtelijk als bestuurlijk, is in de volle breedte van het gemeentelijk takenpakket gericht om aan deze verwachtingen zo goed mogelijk te voldoen. Er wordt verbinding gezocht met onze bewoners, bedrijven en bezoekers door met hen te communiceren en hen, daar waar dat mogelijk en zinvol is, bij besluitvorming te betrekken. Het continu verbeteren van onze dienstverlening heeft consequenties voor onze bedrijfsvoering. Om deze verbeteringen een duidelijke richting te geven, werken we vanuit een dienstverleningsconcept. Momenteel wordt dit herschreven en aangepast aan de huidige digitale tijd.

Hieraan liggen de volgende doelen ten grondslag:

- * Het optimaliseren van de externe dienstverlening;
- * Het vergroten van de onderlinge samenwerking;
- * Samenhang van beleid binnen de gemeentelijke organisatie;
- * Het creëren van een gemeenschappelijk uitgangspunt.

Het KCC (klant contact centrum) is het eerste aanspreekpunt voor inwoners en daarmee ook het visitekaartje van de gemeente Aalten. Hoe inwoners behandeld worden en wat hun eerste indruk van het KCC is, bepaalt in grote mate hoe zij over de gemeente Aalten denken.

Maar dit geldt ook voor de gemeentelijke website, waar inwoners wanneer ze willen zelf informatie opzoeken en contact opnemen met de gemeente. Die mogelijkheid is er ook via de sociale mediakanalen (Twitter en Facebook) waar de gemeente Aalten op te vinden is. Zelf zaken regelen en aanvragen wordt steeds eenvoudiger: aan beschrijvingen van producten en diensten van de gemeente is in voorkomende gevallen een digitaal in te vullen meldings- of aanvraagformulier toegevoegd. Via de website kunnen inwoners 24/7 een afspraak met de gemeente plannen. Natuurlijk is het ook altijd mogelijk telefonisch een afspraak te maken.

Een goede bedrijfsvoering, die gericht is op onze omgeving betekent beheersing van alle processen, inclusief bijsturing waar nodig. Dit is een voorwaarde om aan deze verwachtingen te voldoen en gemeentelijk beleid te realiseren. Er wordt voldaan aan alle wetgeving op het brede gemeentelijke werkterrein, transparant verslag gedaan over de uitvoering middels de reguliere P&C (planning & control) cyclus of bij belangrijke zaken met een raadsmededeling. Bij alle externe ontwikkelingen die op een gemeente afkomen, is het niet alleen belangrijk dat Aalten een flexibele organisatie is, maar ook een vlot lerende, met voortdurend aandacht voor mogelijke verbeteringen van processen. Naast de dynamische continuïteit van onze organisatie spelen de volgende issues:

COVID-virus

De uitbraak van COVID-19 (corona) eind februari 2020 had en heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie vertaalt zich in ongekende omstandigheden en raakt(e) veel beleidsterreinen van onze organisatie. Er is gestreefd naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming. Hiervoor zijn de nodige interne maatregelen genomen. Voor meer informatie hierover is in deze jaarrekening een aparte paragraaf COVID-19 opgenomen.

Thuiswerken

Door de coronamaatregelen is gebleken dat het gedurende een aantal werkdagen per week thuis werken voor relatief veel functies binnen onze organisatie uitstekend werkt. Met uitzondering van specifieke functies (onder andere de buitendienst) verwachten wij dat een combinatie van enkele dagen per week thuis werken en enkele dagen per week op kantoor de nieuwe standaard wordt. Bijkomende voordelen zijn de afname van het woon-werkverkeer (minder milieubelasting, minder parkeerplaatsen) en de afname van het aantal benodigde kantoorwerkplekken. Daar staat tegenover dat we hebben moeten investeren in ICT en andere voorzieningen voor thuis werken. We zoeken nog naar de juiste balans en maatvoering, waarbij ook behoud van collegiale contacten, samenwerking en teambuilding aandachtspunten zijn. De komende jaren zal zichtbaar worden hoe dit zich verder ontwikkelt en welke kansen dit biedt.

Project Wnra

Per 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking getreden. Voor ambtenaren geldt nu net als voor werknemers in het bedrijfsleven het civiele arbeidsrecht. De invoering en implementatie van de gevolgen van de Wnra in de organisatie is in projectvorm uitgevoerd. Het projectteam bestaande uit vertegenwoordigers van het management, de OR, het GO

en P&O heeft gezorgd voor de informatievoorziening naar de medewerkers, adequate scholingstrajecten en de voorbereiding van de besluitvorming over de aanpassing van de lokale arbeidsvoorwaardenregelingen.

Evaluatie aanpassing van de organisatiestructuur

Bij de organisatiewijziging van april 2019 is met de Ondernemingsraad de afspraak gemaakt dat na 1 jaar een evaluatie plaatsvindt. Door de coronamaatregelen, de urgente uitdagingen in het sociaal domein en enkele personeelsmutaties is deze evaluatie uitgesteld tot eind 2020. Inmiddels is deze evaluatie uitgevoerd. De belangrijkste conclusies zijn:

1. De bestaande organisatiestructuur met zes teams en een staf wordt voortgezet.
2. De bestaande tijdelijke waarneming van de functie van afdelingshoofd van de afdeling Sociaal Domein wordt voortgezet.
3. De bestaande tijdelijke invulling van de vacature van teamcoördinator van het team Zorg wordt verlengd tot 1 juli 2021. Daarna wordt de vacature structureel ingevuld.
4. De HRM taken blijven bij het afdelingshoofd (secretaris voor de staf). Gelet op de omvang van de afdelingen en te verwachten blijvende hybride werkvormen met meer thuiswerken krijgen de teamcoördinatoren in de nieuwe beoordelingsmethodiek (en ook overigens in de uitvoering van het HRM-beleid) nadrukkelijker een rol als informant van het afdelingshoofd. De P&O consultants ontlasten de afdelingshoofden als casemanager bij het ziekteverzuim.
5. Per 1 januari 2023 vindt een heroriëntatie op de organisatiestructuur plaats.

Generatiepact

In navolging van het generatiepact in 2018 hebben wij per 1 januari 2021 met instemming van de OR opnieuw een generatiepact onder gelijklopende voorwaarden open gesteld. Hieraan nemen 7 medewerkers in de leeftijd vanaf 60 jaar deel. Het is de bedoeling de daardoor ontstane vacatures in te vullen door jongeren.

Invoering nieuwe beoordelingsmethodiek en ontwikkelingstraject

Een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van het MT, de OR, het GO en P&O heeft enige tijd geleden een voorstel ontwikkeld voor de invoering van een eigentijdse beoordelingsmethodiek met 360 graden feedback. Een specifieke app biedt daarbij de mogelijkheid voor continue feedback op het functioneren van de medewerker door het afdelingshoofd, collega's binnen de organisatie en derden. Maar het gaat hierbij niet om de techniek, maar om een professionele werkcultuur, draagvlak en beleving. Daartoe is voor een meer geleidelijke invoering gekozen. En dat kost wat meer tijd. Door de coronamaatregelen en personele mutaties in de top van de organisatie kon de beoogde pilot in 2020 helaas niet doorgaan.

Er is inmiddels een nieuwe planning gemaakt, die resulteert in invoering van de nieuwe beoordelingsmethodiek per 1 januari 2022. Het jaar 2021 wordt gebruikt voor een zorgvuldige implementatie en voor het daarmee parallel lopende ontwikkelingstraject, dat nodig is om de professionele werkcultuur verder te ontwikkelen en de medewerkers in staat te stellen feedback te geven en te ontvangen.

Vitaliteit en gezondheid

Onze organisatie kent een bovengemiddeld hoge leeftijd en een bovengemiddeld lange duur van de dienstverbanden. Het ziekteverzuim is na vele jaren beduidend lager te zijn geweest dan in de sector in de afgelopen jaren gestegen. Gelet op deze kenmerken is de vraag relevant hoe we onze organisatie in de komende jaren vitaal en gezond houden.

In de CAO Gemeenten 2019-2020 is afgesproken dat alle gemeentelijke werkgevers vitaliteitsbeleid moeten hebben. In de komende CAO (vanaf 1 januari 2021) wordt dit verder uitgewerkt.

In ons gemeentelijk HRM-beleid zetten we bij de invulling van vacatures sterk in op verjonging. Daarnaast willen we nader bezien wat nodig is om onze oudere medewerkers gezond en vitaal te houden tot aan de verhoogde pensioenleeftijd.

Er is een interne werkgroep NOG gezonder en vitaler ingesteld om een bijdrage te leveren aan de gezondheid en vitaliteit van de medewerkers door een werkomgeving te creëren die een gezonde leefstijl onder medewerkers stimuleert en vergemakkelijkt. Hoewel de medewerker zelf hierin als eerste aan zet is, zien wij hier voor de werkgever ook een verantwoordelijkheid.

Een gezonde leefstijl op de werkvloer heeft voordelen voor zowel de medewerker als de organisatie: een fitte en vitale medewerker is energiever, alerter én ervaart meer arbeidsvreugde. Voor de organisatie resulteert dit op de langere termijn in een betere duurzaam inzetbare medewerker en een verlaging van het ziekteverzuim.

Herijking beleid met betrekking tot bestuurlijke en ambtelijke integriteit

Organisaties, inwoners, bestuurders en medewerkers mogen rekenen op een integere en betrouwbare gemeente. We willen onze beleids- en procedureregels over integriteit, voor zowel bestuur als ambtenaren, daarom in lijn brengen met nieuwe wetgeving en handreikingen. Het hebben van dergelijke afspraken leidt niet vanzelf tot integer gedrag. We geven daarom aandacht aan bewustwording en de randvoorwaarden die nodig zijn: een open, transparante cultuur, waarin mensen elkaar aanspreken en waarin integer gedrag regelmatig onderwerp van gesprek is. Het alleen hebben van regels is niet voldoende, iedereen moet er ook naar kunnen en willen handelen. Ook de informatieveiligheid en privacy spelen daarbij een rol. En niet alleen door de steeds meer eisende wetgeving.

Door omstandigheden is de voorgenomen herijking van het integriteitsbeleid uitgesteld tot 2021. Inmiddels is de raad een Kadernota Integriteit aangeboden.

Digitalisering, informatisering en automatisering

2020 stond in het teken van het COVID-19 virus. Ook heeft dit veel invloed gehad op de ICT projecten en ICT werkzaamheden. Allereerst is ervoor gezorgd dat binnen de ICT samenwerking (met ruim 1800 accounts) iedereen de beschikking kreeg tot videobellen en thuis kon werken. Niet alleen moest dit qua licenties geregeld worden, maar ook waren hiervoor veel technische aanpassingen nodig om onder andere de bandbreedte van het thuiswerken te garanderen. Een bijkomstig voordeel was de versnelde invoer van een aantal digitaliseringsprojecten waaronder Office 365, uitrol van surfaces en specifiek het gebruik van Microsoft Teams. Maar ook de versnelde kennisoverdracht van digitale componenten waaronder algemene digitale kennis, thuiswerken en videobellen heeft in 2020 een vlucht gekregen.

Ook het vergaderen met een digitale agenda in iBabs is erg versterkt. Het raadsinformatiesysteem is overgezet naar iBabs en op <https://aalten.bestuurlijkeinformatie.nl/> zijn de openbare digitale raadsstukken te raadplegen. Inclusief historische openbare raadsstukken. In 2021 wordt dit raadsinformatiesysteem verder uitgebreid met onder andere informatie over de raad zelf.

Op het gebied van de Omgevingswet zijn ook veel ontwikkelingen geweest. De Omgevingswet is voornamelijk met een jaar uitgesteld en dit gaf ons de gelegenheid om de software voor de omgevingsplannen goed uit te rollen. Op het gebied van de omgevingsvergunningen heeft de leverancier VismaRoxit besloten om van deze gelegenheid gebruik te maken. Ze zijn hun software aan het herschrijven naar een verbeterde versie. Deze wordt in juli 2021 uitgeleverd.

Ook is in 2020 het digitaal ondertekenen van documenten (via een gecodeerde handtekening van Validsign) verder uitgebreid. Dit mede door het feit dat medewerkers minder op kantoor konden komen om stukken te ondertekenen. Al deze nieuwe software draait tegenwoordig bij de leverancier. 2020 stond daarom ook in het teken van de transitie van lokale software naar cloud software. Dit zal zet ook in 2021 voort.

Informatieveiligheid en privacy

Privacy

Het voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een continu proces. De AVG is op 25 mei 2018 ingegaan en er is tot op heden veel gedaan aan het opstellen en invoeren van de benodigde procedures.

Procedures AVG

Zo is er de procedure voor het uitvoeren van een Data Protection Impact Assessment (DPIA). Voor nieuwe verwerkingen van privacygevoelige gegevens is namelijk een DPIA verplicht. In 2020 hebben we 2x een DPIA afgenomen. Ook is in 2020 de procedure voor 'Rechten van betrokkenen' vastgesteld. Het gaat hier om een toegankelijke manier van inzage in eigen persoonsgegevens of correctie en verwijdering hiervan. In 2020 is onze website hierop aangepast. De datalekken procedure is op orde. We hebben het register met verwerkingsactiviteiten verder geactualiseerd. Als gemeentelijke organisatie moeten we namelijk aantonen dat onze verwerkingen van persoonsgegevens voldoen aan de belangrijkste beginselen van de AVG, denk daarbij aan rechtmatigheid, transparantie, doelbinding en juistheid.

Functionaris Gegevensbescherming

De (onafhankelijke) functionaris gegevensbescherming (FG) heeft begin 2020 de jaarlijkse toetsing gedaan. Hierbij wordt gekeken naar opzet, bestaan en werking van de genomen maatregelen. Uit de rapportage komt een aantal verbeterpunten naar voren waar eind 2020 nog aan gewerkt wordt. Onder andere het structureel inbedden van een DPIA, het opstellen van een webformulier voor nieuwe

verwerkingen met persoonsgegevens en het benoemen van beveiligingsbeheerders op organisatieonderdelen met grote of risicovolle gegevensverwerkingen.

Informatieveiligheidsbeleid

In 2020 is het privacybeleid geïntegreerd en vastgesteld in het nieuwe informatieveiligheidsbeleid 2020-2022. Verder was het afgelopen jaar voor informatieveiligheid het eerste jaar waarop het verantwoordingsproces op basis van de BIO (Baseline Informatieveiligheid Overheid) heeft plaats gevonden. Dit proces is met goed gevolg doorlopen. Er is nieuw informatieveiligheidsbeleid, privacybeleid is hierin geïntegreerd, vastgesteld. Met dit beleid willen we een vervolgstap zetten om de veiligheid van informatie en de bescherming van persoonsgegevens op het huidige niveau te behouden en vanuit dit punt verder te ontwikkelen. Het HRM-proces is BIO-proof gemaakt. Door de coronacrisis heeft de aanpak van structurele bewustwording voor de hele organisatie vertraging opgelopen. We hebben wel ad-hoc bewustwordingsacties uitgevoerd op basis van actuele ontwikkelingen. De structurele aanpak bewustwording is een speerpunt voor 2021.

Vanwege de invoering van de BIO en het nieuwe informatieveiligheidsbeleid is in 2020 het beveiligingsplan voor Suwinet (Structuur Uitvoering Werk en Inkomen) aangepast en opnieuw vastgesteld. Suwinet is een digitale infrastructuur die is ontwikkeld om ervoor te zorgen dat, de Suwipartijen (UWV, SVB en gemeenten) gegevens met elkaar kunnen uitwisselen voor de uitoefening van hun wettelijke taak.

Bewustwording

Het op orde hebben van de bovengenoemde procedures en het blijven voldoen aan de AVG, staat of valt met de bewustwording van de medewerkers. Voor 2020 zouden we dan ook aan een structurele bewustwording gaan werken. Door het uitbreken van het coronavirus is dit echter nog niet structureel opgepakt. Een begin is wel gemaakt, maar voor 2021 staat dit hoog op de agenda.

Inkoop en subsidie

Ook in 2020 is op inkoop- en aanbestedingsgebied zoveel mogelijk samenwerking gezocht binnen de Achterhoekse gemeenten. Gezamenlijke aanbesteding waren onder andere:

- Woonmonitor (Europees – 3 O's);
- Flexwerkers (Europees);
- Luchtfoto's (Europees; samen met Achterhoek, Twente en Rivierenland).

De voorbereidingen zijn gestart voor de nieuwe aanbesteding Wmo/Jeugdzorg welke in 2021 gaat plaatsvinden. Er gaat op een andere wijze gecontracteerd worden; minder leveranciers en een andere beloningssystematiek (lumpsum).

Binnen de gemeente Aalten waren ook diverse aanbestedingen onder andere:

- Uuthuskes;
- Nota Sociaal Domein;
- Verbouwing Lage Blik;
- Elektrische auto's;
- Diverse GWW.

Ten aanzien van het strategisch inkoopproces kan gemeld worden dat de Achterhoekse inkoopkalender waarop alle aanbestedingen komen nog niet echt van de grond komt. Wel hebben alle Achterhoekse gemeenten het convenant inzake SROI (social return on investment) ondertekend. De uitwerking hiervan vindt in 2021 plaats.

Subsidieverwerving 2020

Het subsidiejaar 2020 is goed verlopen. De meeste aanvragen worden gedaan bij de Provincie Gelderland, maar ook zijn aanvragen gedaan bij de diverse Ministeries van het Rijk.

In totaal is in 2020 € 2.370.638 subsidie aangevraagd, waarvan € 1.703.760 is toegekend. Tot op heden is € 300.493 definitief vastgesteld. Het toegekende bedrag loopt naar verwachting nog flink op, omdat er nog aanvragen lopen die nog op uitsluitel wachten. Onderstaand een overzicht met de diverse aanvragen.

Door het uitbreken van het coronavirus is COVID-19 steun aangevraagd en toegekend door de Provincie Gelderland. Dit betreft een subsidiebedrag van € 76.673. Ook zijn nog 2 kleinere subsidies verkregen voor COVID steun vanuit het A&O fonds, totaal € 10.000. Daarnaast is gebruik gemaakt van de subsidieregeling voor verhuurders sportaccommodaties. Het betreft een tegemoetkoming van gedeelde huurinkomsten, subsidiebedrag € 40.000. Deze bedragen zijn in de bovenstaande tabel opgenomen onder overige projecten.

Regionaal wordt bij subsidieverwerving geregeld samengewerkt met gemeenten en organisaties. Een voorbeeld hiervan is de Woon- en Vastgoedmonitor Achterhoek. Het is belangrijk om bij bepaalde projecten de samenwerking op te zoeken om zo de kans op subsidie van het Rijk, de Provincie en ook Europees te vergroten.

Uurtarief ten behoeve van doorberekeningen

Voor het doorberekenen van diverse werkzaamheden wordt gewerkt met een uniform uurtarief. Er is een berekening gemaakt op basis van totale loon- en overheadkosten voor het tarief per uur. Dit resulteert in een tarief voor 2020 van € 68. Dit uurtarief wordt gebruikt voor onder meer het bepalen van de legestarieven en voor de toerekening van de kosten aan riolering en afvalverwerking. Het uurtarief van Aalten is reëel in vergelijking met andere gemeenten.

Verplichte beleidsindicatoren

Naam indicator	Eenheid	Primitief	Werkelijk
1 Formatie	fte per 1.000 inwoners	6,39	6,38
2 Bezetting	fte per 1.000 inwoners	6,39	6,27
3 Apparaatskosten	kosten per inwoner	€ 596,78	€ 594,83
4 Externe inhuur	% van totale loonsom	0,72%	3,81%
5 Overhead	% van totale lasten	12,93%	11,36%

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen geeft inzicht in:

- de mate waarin de gemeente belangrijke financiële risico's loopt;
- de financiële buffer (weerstandscapaciteit) die zij daarvoor achter de hand heeft.

Voor een beoordeling van het weerstandsvermogen worden in deze paragraaf de bedoelde risico's geconfronteerd met de aanwezige weerstandscapaciteit.

1. Weerstandscapaciteit

Met weerstandscapaciteit worden al die elementen bedoeld waarmee tegenvallers kunnen worden opgevangen, zonder dat het beleid moet worden aangepast. Door de financiële risico's te beheersen en het weerstandsvermogen hierop af te stemmen, moet worden voorkomen dat elke nieuwe financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen.

De weerstandscapaciteit wordt onderverdeeld in structurele en incidentele weerstandscapaciteit. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit structurele middelen in de begroting waarmee optredende risico's kunnen worden opgevangen. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit vrij besteedbare middelen die eenmalig kunnen worden aangewend.

		bedragen x € 1.000
Bepaling van de weerstandscapaciteit		
Incidentele weerstandscapaciteit		
Rekeningresultaat	Het positieve resultaat	421
Vrij aanwendbare algemene reserve	De algemene reserve is de reserve waaraan de raad geen specifieke bestemming heeft gegeven en die een financiële bufferfunctie heeft. Op 31-12-2020 bedraagt deze € 12.833, hiervan is op dit moment € 1.594 bestemd voor geplande uitgaven.	11.239
Bestemmingsreserves	Deze reserves zijn beklemd.	0
Stille reserves effecten	De stille reserve in deze financiële vaste activa wordt niet meegenomen in de berekening, omdat de verhandelbaarheid van deze aandelen (Alliander, Vitens, BNG en ROVA) zeer beperkt is.	0
Stille reserves activa	Deze stille reserve bestaat uit de bezittingen waarvan de waarde bij verkoop hoger is dan de boekwaarde. Op basis van ervaring zetten we een derde deel in.	963
Totaal incidentele weerstandscapaciteit		12.623
Structurele weerstandscapaciteit		
Onbenutte belastingcapaciteit	Hieronder wordt voor de OZB de ruimte opgenomen die er is tussen onze eigen tarieven en de normtarieven voor de zogenaamde artikel 12 gemeenten. De overige belastingen/heffingen zijn kostendekkend of van geringe betekenis.	1.877
Rentebaten algemene reserve vrij besteedbaar	Aangezien geen rente meer toegevoegd wordt aan de reserves is inzet niet mogelijk.	0
Onvoorzien (structureel)		200
Totaal structurele weerstandscapaciteit		2.077
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit		14.700

2. Risico's

Risico	Mogelijk gevolg	%
Budgettaire tekorten bij partijen waar door de gemeente uitbestede gemeentelijke taken zijn neergelegd. Tevens kunnen deelnemende gemeenten individueel besluiten nemen die voor andere gemeenten nadelige gevolgen hebben (bijvoorbeeld uittrekking).	Politieke druk om financiële steun te bieden	6,20 %
Budget Jeugdzorg	Overschrijding budget Beleid aanpassen	6,20 %
Budget Wmo	Overschrijding budget Beleid aanpassen	6,20 %
Stikstof: Ontwikkelingen Westrand. Plannen Aalbers door RvS van tafel geschoven	Nadelige gevolgen voor politiek bestuur. Schadeclaim van het betreffende bedrijf.	6,20 %
Uitvoering van raadsbesluit inzake regionale (en lokale) woonagenda en kernfoto's	Demografische ontwikkelingen zorgt voor andere vastgoedvraag. Hierdoor daalt de waarde.	5,50 %
Algemene uitkering, bezuiniging Rijk	Financieel (bezuinigingen of belasting omhoog)	5,00 %
COVID-19: besmettingsgevaar, uitbraak, nieuwe varianten	Faillissementen, steunvraag, handhaving, ziekte	5,00 %
Raadsleden/collegeleden	Onverwachte bestuursopdrachten waarvoor geen of onvoldoende gelden beschikbaar zijn/ grondslagen ontbreken Uitvoering raadsprogramma	5,00 %
Virusaanvallen op ICT-gebied	Dataverlies Uitval /verlies van productie (algemeen)	4,60 %
Integraal huisvestingsplan voor het onderwijs. Veel scholen verouderd. Nu door corona strengere eisen ten aanzien van klimaat	Financieel	4,60 %
Totaal van de tien grootste risico's (54,5% van het totale risicoprofiel)		3.400
Totaal overige risico's (45,5% van het totale risicoprofiel)		2.800
Totaal alle 25 risico's		6.200

Het terugbrengen van de reserves naar dit niveau is niet wenselijk, aangezien er niet voorzienbare toekomstige ontwikkelingen zijn die mogelijk leiden tot additionele risico's in de toekomst. Een aanvullende buffer is daarom gewenst. Deze noodzakelijke buffer is op basis van ervaring opgenomen voor een bedrag van het begrotingstotaal. Dit komt neer op een buffer van € 7,0 miljoen.

COVID-19

Hoe groot de financiële impact voor 2021 en toekomstige jaren wordt, is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt vooralsnog geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

3. Weerstandsvermogen

Het vermogen van een gemeente om tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van deze gemeente in gevaar komt. Dit wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen is van belang voor het Het vermogen van een gemeente om tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van deze gemeente in gevaar komt. Dit wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van onze gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

Ratio weerstandsvermogen 2020 = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit						
Weerstandscapaciteit, incidenteel			12.648			
Weerstandscapaciteit, structureel			2.077			
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit			14.700			
Gekwantificeerde risico's			6.200			
Buffer Aalten norm			7.000			
Totale benodigde weerstandscapaciteit			13.200			
Saldo/overschot			1.500			
Ratio onder andere gehanteerd door provincie			1,11			
>2	= Uitstekend	1,0 - 1,4	= Voldoende	0,6 - 0,8	= Onvoldoende	Voldoende
1,4 - 2,0	= Ruim voldoende	0,8 - 1,0	= Matig	< 0,6	= Ruim onvoldoende	

Verplichte kengetallen

Onderstaande kengetallen helpen bij het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van een gemeente. Deze kengetallen geven aan hoe we er als gemeente voor staan. De categorieën zijn gebaseerd op de norm van de provincie (groen is voldoende, oranje matig en rood onvoldoende).

Verplicht voorgeschreven kengetallen	Werkelijk 2019	Raming 2020	Werkelijk 2020
1a. Netto schuldquote (NS)	42,60%	51,20%	41,00%
1b. NS gecorrigeerd voor alle leningen	25,50%	33,80%	26,80%
2. Solvabiliteitsratio	31,90%	32,90%	31,10%
3. Structurele exploitatieruimte	-1,50%	0,10%	0,10%
4. Grondexploitatie	3,10%	2,80%	2,00%
5. Belastingcapaciteit	75,40%	71,70%	77,40%

Toelichting verplichte kengetallen

We hebben in 2020 geen rode blokjes, alhoewel het momentopnames zijn en blijven. De solvabiliteitsratio geeft de verhouding weer van het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen. Oftewel in hoeverre gemeentelijke bezittingen met eigen middelen betaald worden. Voor wat betreft solvabiliteit zitten we rond het Gelders gemiddelde van 34%. Daarmee valt de ratio in het midden van categorie B.

Norm provincie Gelderland	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1a. Netto schuldquote (NS)	tot 90%	tussen 90% tot 135%	hoger dan 135%
1b. NS gecorrigeerd voor alle leningen	tot 90%	tussen 90% tot 135%	hoger dan 135%
2. Solvabiliteitsratio	hoger dan 50%	tussen 20% tot 50%	kleiner dan 20%
3. Structurele exploitatieruimte	begroting en meer-jaren hoger dan 0%	begroting of meer-jaren hoger dan 0%	begroting en meer-jaren kleiner dan 0%
4. Grondexploitatie	tot 20%	tussen 20% tot 35%	hoger dan 35%
5. Belastingcapaciteit	tot 95%	tussen 95% tot 105%	hoger dan 105%

Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

De inkomsten van een gemeente komen uit diverse bronnen, waar de gemeentelijke belastingen en heffingen een relatief beperkt onderdeel van zijn. Deze inkomsten bestaan uit belastingen (OZB, hondenbelasting, toeristen- en forensenbelasting) en retributies of rechten (afvalstoffenheffing en rioolheffing). Gemeenten zijn in hoge mate zelfstandig in hun belastingheffing. Daarom vormt de belastingheffing een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Hieronder volgt een overzicht van de lokale belastingen en heffingen. Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

WOZ-beschikking

De WOZ-waarde van woningen en niet-woningen wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld, waarbij het peiljaar telkens een jaar opschuift. Voor 2020 geldt de waarde op 1 januari 2019. In het jaar 2020 zijn 13.376 WOZ-beschikkingen verstuurd en daar tegen zijn 174 bezwaarschriften ingediend. Dit is circa 1,3% van het totaal. Het gemiddeld aantal bezwaarschriften in de jaren daarvoor bedroeg 87 stuks (0,7%). De toename wordt voor het grootste deel toegeschreven aan het toenemende aantal 'no cure no pay' bureaus die actief zijn. Het landelijk gemiddeld aantal bezwaarschriften bedraagt in 2020 2,3% (was 2,0% in 2019).

Tarieven belastingen en heffingen

Vanaf 2020 is de macronorm vervangen door een benchmark. De benchmark vergelijkt voor alle gemeenten binnen een provincie de hoogte van de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. Dit geeft meer inzicht in de hoogte van de eigen lokale lasten ten opzichte van andere gemeenten, zodat hiermee bij de te maken keuzes rekening gehouden kan worden.

De generieke opbrengstverhoging OZB 2020 bedraagt in Aalten +3,0%. Behoudens de toeristenbelasting (+20%) zijn de overige tarieven voor leges en belastingen met 1% verhoogd. Voor de belastingen waarvoor 100% kostendekkendheid het uitgangspunt is, is de rioolheffing verhoogd met circa 2%. De afvalstoffenheffing kon dankzij een onttrekking van € 288.000 uit de voorziening ongewijzigd blijven.

Belastingopbrengsten

De primitief geraamde en werkelijke opbrengsten zijn:

Belastingsoort	bedragen x € 1.000		
	Geraamde opbrengst 2020	Werkelijke opbrengst 2020	Werkelijke opbrengst 2019
Onroerende zaakbelasting, eigenaar	4.169	4.156	4.085
Onroerende zaakbelasting, gebruiker	594	588	581
Afvalstoffenheffing	1.142	1.164	1.138
Rioolheffing	1.980	2.000	1.891
Hondenbelasting	176	175	175
Toeristenbelasting	90	90	74
Forensenbelasting	108	109	87
Totaal	8.259	8.282	8.031

Ten tijde van de vaststelling van de tarieven zijn vaak niet alle gegevens voorhanden. Daarom wordt bij de berekening van de tarieven een zo goed mogelijke inschatting gemaakt. Hierdoor kan in de praktijk de werkelijke opbrengst afwijken van de geraamde opbrengst. Deze zijn bij voor- of najaarsnota reeds bijgesteld. Ook bij de analyse van de budgetten is een verklaring van de verschillen tussen de geraamde en de werkelijke opbrengst gegeven.

Lasten- en batenoverzicht van de kostendekkende tarieven

De tarieven voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing, lijkbezorgingsrechten, marktgeden en leges dienen zodanig te worden vastgesteld dat de opbrengsten de kosten voor het verlenen van de diensten niet overschrijden. Hieronder hebben we dat inzichtelijk gemaakt.

bedragen x € 1.000

Afstoffenheffing	Primitieve begroting 2020		Jaarrekening 2020	
	Bedrag (in €)	Dekking	Bedrag (in €)	Dekking
Lasten afstoffenheffing	1.171		1.156	
Overhead (inclusief btw)	347		296	
Onttrekking voorziening	-376		-288	
Totale kosten	1.142		1.164	
Opbrengst afstoffenheffing	1.142		1.164	
Totale opbrengsten	1.142		1.164	
Dekking		100%		100%

Rioolheffing	Bedrag (in €)	Dekking	Bedrag (in €)	Dekking
Lasten riolering	1.170		1.168	
Overhead (inclusief btw)	463		490	
Toevoeging voorziening	262		325	
Totale kosten	1.895		1.983	
Opbrengst rioolheffing	1.895		1.983	
Totale opbrengsten	1.895		1.983	
Dekking		100%		100%

Lijkbezorgingsrechten	Bedrag (in €)	Dekking	Bedrag (in €)	Dekking
Lasten begraafplaats	397		369	
Overhead	164		161	
Totale kosten	561		530	
Opbrengst lijkbezorgingsrechten (inclusief luidrechten)	265		307	
Totale opbrengsten	265		307	
Dekking		47%		58%

Marktgeld	Bedrag (in €)	Dekking	Bedrag (in €)	Dekking
Lasten markt	31		27	
Overhead	11		12	
Totale kosten	42		39	
Opbrengst marktgeld	21		17	
Totale opbrengsten	21		17	
Dekking		50%		44%

Lasten- en batenoverzicht van de kostendeckende tarieven - 2

De tarieven voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing, lijkbezorgingsrechten, marktgeden en leges zijn zo vastgesteld dat de opbrengsten de kosten voor het verlenen van de diensten niet overschrijden. Hieronder staan de werkelijke bedragen ten opzichte van de bedragen uit de primitieve begroting 2020.

bedrag
en x €
1.000

Hoofdstuk	Onderwerp	Primitieve begroting 2020					Jaarrekening 2020				
		Toe te rekenen kosten *	Overhead	Totale lasten	Baten	Dekking	Toe te rekenen kosten *	Overhead	Totale lasten	Baten	Dekking
Titel 1 Algemene dienstverlening											
1	Burgerlijke stand	48	17	65	24	37%	44	18	62	16	26%
2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	191	82	273	79	29%	176	81	257	67	26%
3	Rijbewijzen	112	37	149	142	95%	142	53	195	141	72%
4	Verstrekingen uit de Basisregistratie personen	6	3	9	5	56%	6	3	9	4	44%
5 t/m 17	Diversen	92	12	104	34	33%	71	14	85	18	21%
	Subtotaal titel 1	449	151	600	284	47%	439	169	608	246	40%
Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning											
3	Omgevingsvergunning	359	130	489	417	85%	392	135	527	632	120%
7	Bestemmingsplannen	67	28	95	35	37%	72	29	101	99	98%
1,2,4,5,6,8	Diversen	0	0	0	0	0%	0	0	0	0	0%
	Subtotaal titel 2	426	158	584	452	77%	464	164	628	731	116%
Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn											
2	Organiseren evenementen of markten	22	11	33	13	39%	73	53	126	8	6%
5A	Algemene verordening Ondergrondse infrastructuur	109	10	119	38	32%	113	10	123	119	97%
1,3,4,5,6	Diversen	0	0	0	0	0%	0	0	0	0	0%
	Subtotaal titel 3	131	21	152	51	34%	186	63	249	127	51%
	Eindtotaal	1.006	330	1.336	787	59%	1.089	396	1.485	1.104	74%

De baten op de omgevingsvergunningen zijn op werkelijke basis incidenteel flink hoger dan de kosten. In 2020 zijn een aantal omgevingsvergunningen verleend voor grote bouwplannen met hoge bouwkosten en een hoge bouwleges opbrengt (onder andere 17 woningen Hoge Veld en Saba Dinxperlo). Dit verklaart het positieve verschil tussen de begroting en realisatie 2020.

Woonlasten

Om een indruk te geven van de woonlastendruk in de gemeente Aalten is onderstaand overzicht opgenomen. In dit overzicht is uitgegaan van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde en een één- en meer-persoonshuishouden, waarvoor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt betaald. Gemiddeld bedragen deze woonlasten in Gelderland € 785 (landelijk gemiddelde € 740).

bedragen in
euro's

	Bruto woonlasten eenpersoonshuishouden	Rang-nummer	Bruto woonlasten meerpersoons-huishouden	Rang-nummer
Aalten	432	1	573	1
Laagste in Nederland	432	1	573	1
Gemiddeld	705		776	
Hoogste in Nederland	1.321	377	1.440	377

(bron COELO-atlas 2020)

De bruto woonlasten (meerpersoonshuishouden) zijn landelijk gestegen met 5,0%. In Aalten zijn deze met 2,7% gestegen. Dit is een ander percentage dan in de Paragraaf lokale heffingen in de begroting 2020 wordt genoemd. Dit komt omdat Coelo (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) in haar rapportage andere berekeningsgrondslagen hanteert. Zo gaat Coelo uit van een standaard hoeveelheid aanbiedingen of ledigingen bij de afvalstoffenheffing, terwijl deze in werkelijkheid in de gemeente Aalten lager is.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Aalten hanteert een volledige kwijtschelding en voert daarmee dus een zo ruim mogelijk beleid. Kwijtschelding kan worden verleend indien men:

- AOW heeft, eventueel aangevuld met een klein pensioen;
- een bijstandsuitkering heeft;
- een inkomen uit werk heeft dat niet hoger is dan een bijstandsuitkering.

Kwijtschelding wordt verleend voor de volgende belastingen en heffingen: onroerende zaakbelastingen (OZB), afvalstoffenheffing (vastrecht en een gemaximeerd aantal ledigingen of aanbiedingen), rioolheffing (gemaximeerde hoeveelheid per persoon per huishouden) en hondenbelasting (alleen de eerste hond). In het jaar 2020 is aan 173 belastingplichtigen ambtshalve kwijtschelding toegekend. Daarnaast zijn 162 verzoeken binnengekomen. Daarvan zijn er 84 afgewezen en is de rest geheel of gedeeltelijke toegekend. Het totaal kwijtschelden bedrag bedraagt € 46.600. In 2019 was dit € 52.300.

Invordering

De invordering van de gemeentelijke belastingen vereist jaarlijks voor een beperkt deel van de belastingplichtigen veel aandacht en zorg. De (dwang)invordering van openstaande aanslagen bestaat uit de volgende stappen: herinnering - aanmaning - dwangbevel - loonvorderingen en/of beslaglegging. Het debiteurensaldo bedroeg op 31 december 2020 € 335.600 (2019 € 284.000) Dit is wel inclusief de op 31 december nog niet vervallen posten ad. € 160.000 (2019 € 133.000). Per saldo is het dus eigenlijk een invorderbaar/openstaand bedrag van € 175.600 (2019 € 151.000).

De openstaande vorderingen tot en met 2020 worden voor een groot deel bepaald door langlopende trajecten zoals faillissementen en schuldsaneringen in het kader van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen. De WSNP is bedoeld voor degenen die buiten hun schuld ('te goeder trouw') in een problematische schuld-situatie terecht zijn gekomen. De regeling duurt in beginsel drie jaar. Indien de rechtbank na verloop van die drie jaar oordeelt dat de schuldenaar zich aan zijn uit de regeling voortvloeiende verplichtingen heeft gehouden, wordt een zogenaamde 'schone lei' verstrekt. De schone lei betekent dat de schulden die bestonden op het moment dat de schuldsaneringsregeling is uitgesproken niet langer afdwingbaar zijn. Wordt de schone lei niet gegeven, dan blijven de schulden bestaan. In het jaar 2020 is voor € 3.000 (2019 € 14.000) aan vorderingen oninbaar verklaard.

Vanwege de coronacrisis heeft het college besloten om aan iedereen uitstel van betaling tot 1 oktober te verlenen. Een beperkt deel van de belastingplichtigen heeft daarvan gebruik gemaakt. Het verdere invorderingstraject is pas daarna opgestart. Dit is één van de redenen dat per 31 december 2020 het invorderbare bedrag wat hoger is dan voorgaande jaren. De andere reden is dat onze deurwaarder medio augustus 2020 failliet is gegaan en er dus al enige tijd geen dwanginvordering zoals beslaglegging meer heeft plaatsgevonden.

Van het openstaande saldo per 31 december 2020 is circa € 40.000 dubieus. Dit was eind 2019 € 28.000. Voor de dubieuze debiteuren is een voorziening getroffen in de balans.

Paragraaf Financiering

Algemeen

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) geeft de kaders aan waarbinnen decentrale overheden de treasuryactiviteiten moeten uitvoeren. De wet verplicht gemeenten om een treasurystatuut op te stellen waarin de treasuryfunctie verder is uitgewerkt. Het treasurystatuut is in 2017 geactualiseerd en loopt vier jaar door. Centraal in het statuut staat het beheersen van risico's, maar ook financiering en betalingsverkeer maken hier onderdeel van uit. De treasuryfunctie dient uitsluitend de publieke taak en het beheer is prudent. Het doel is een verantwoord en optimaal resultaat te bereiken tussen kosten en risico.

Interne ontwikkelingen

Om de treasuryfunctie goed te kunnen uitvoeren is het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie van groot belang. Deze informatie wordt vervat in een liquiditeitsplanning. Naast de geraamde lasten en baten uit de begroting zijn in deze planning onder meer de aflossingen op vaste geldleningen en de voorgenomen investeringen uit de begroting opgenomen. Op basis van deze planning en uiteraard de nieuwe ontwikkelingen in de loop van het boekjaar, wordt geld aangetrokken en/of weggezet. Dit is afgelopen jaar ook weer gebeurd. Er hebben zich in 2020 geen bijzondere interne ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn geweest op de financieringsfunctie.

Externe ontwikkelingen

Een belangrijke factor bij het uitvoeren van het treasurybeleid is het renteverloop. Informatie over de rente wordt verkregen van de grote Nederlandse banken waaronder de BNG en het CPB. De prognose voor 10 jaar werd ingeschat op 0,3% eind 2020. In werkelijkheid lag deze rente eind 2020 een half procent in de min. Oorzaak: relatief lage economische groei (inclusief vergrijzing bevolking) en aanhoudende lage inflatie. De herfinancieringsrente, sterk bepalend voor de korte rente, is door de ECB in maart 2016 verlaagd tot 0% en is sindsdien niet veranderd.

Als gevolg van de wettelijke eisen wordt in de treasuryparagraaf bij het jaarverslag informatie gegeven over de volgende onderwerpen:

1. Kasbeheer
2. Risicobeheer
3. Gemeentefinanciering
4. Schatkistbankieren

1. Kasbeheer

Het kasbeheer behelst het geldstromenbeheer en het saldo- en liquiditeitenbeheer. Met behulp van de liquiditeitsplanning wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is en blijft om aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. De gemeente heeft daarvoor onder meer een financieringsovereenkomst met de BNG gesloten. Daarin is het krediet- en het depotarrangement evenals het betalingsverkeer geregeld. Deze overeenkomst is per 1 januari 2019 herzien en op onderdelen gewijzigd. De kredietlimiet is vastgesteld op € 3 miljoen en de intra-daglimiet op € 5 miljoen. In 2020 is wederom zoveel mogelijk met kort geld gefinancierd. Dit gebeurde zowel via de rekening-courant bij de BNG als met kasgeldleningen. In beide gevallen werd door de gemeente in verband met de negatieve rentestand een rentevergoeding ontvangen. Er wordt daarbij voor gewaakt dat de kredietlimiet en de intra-daglimiet bij de BNG niet worden overschreden, omdat daar een forse rentevergoeding (2% en 5%) tegenover staat.

2. Risicobeheer

Hieronder wordt inzicht verstrekt in het risicoprofiel van de gemeente. Het risicobeheer omvat alle activiteiten die zich richten op het beheersen van financiële risico's waarvan de belangrijkste zijn: renterisico, koersrisico en kredietrisico.

Renterisico

In de navolgende overzichten zijn de renterisico's op de korte (A) en lange (B) schuld getoetst aan de wettelijke normen uit hoofde van de Wet Fido en is het renteschema opgenomen (C).

A) De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het begrotingstotaal, zijnde de totale lasten op de begroting, en geeft het bedrag weer dat de gemeente maximaal met kort geld mag financieren. Als deze limiet drie achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden moeten er maatregelen worden genomen, bijvoorbeeld door het aantrekken van een langlopende lening.

Uit het volgende overzicht blijkt dat de kasgeldlimiet in het eerste en tweede kwartaal is overschreden. Dit komt door aangetrokken kasgeld en een tijdelijke hoge debetstand in rekening courant bij de BNG. In de loop van het jaar heeft zich dit hersteld onder meer door belastingontvangsten en het aantrekken van een vaste geldlening van € 5 miljoen.

bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet 2020	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Omvang begroting per 1-1-2020	61.546	61.546	61.546	61.546
1. Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	5.231	5.231	5.231	5.231
2. Vlottende korte schuld				
Maand 1	6.000	10.000	672	908
Maand 2	9.093	10.732	2.383	491
Maand 3	10.316	8.956	1.058	1.322
3. Vlottende middelen				
Maand 1	360	2.145	30	42
Maand 2	28	2.051	34	48
Maand 3	154	119	36	42
4. Saldo (2-3)				
Maand 1	5.640	7.855	642	866
Maand 2	9.065	8.681	2.349	443
Maand 3	10.162	8.837	1.022	1.280
5. Gemiddelde saldo	8.289	8.458	1.338	863
Ruimte (+) Overschrijding (-) (1-5)	-3.058	-3.227	3.893	4.368

B) De renterisiconorm stelt een kader om het risico van renteschommelingen zoveel mogelijk te beheersen. De beheersing bestaat eruit dat de herfinanciering gelijkmatig gespreid moet worden. In enig jaar mag over niet meer dan 20% van de totale leningenportefeuille renteherziening plaats vinden. De renterisico-norm schrijft voor hoeveel er maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar. De in 2020 gerealiseerde renterisiconorm wordt in onderstaande tabel weergegeven, hieruit blijkt dat in 2020 ruimschoots binnen de norm is gebleven.

bedragen x € 1.000

Variabelen renterisico (norm)	2020	Berekening renterisiconorm	
1. Renteherzieningen	0	4a. Begrotingstotaal	61.546
2. Aflossingen	3.259	4b. Percentage regeling	20%
3. Renterisico (1+2)	3.259	4. Renterisiconorm (4a*4b)	12.309
4. Renterisiconorm	12.309		
5a Ruimte onder de renterisiconorm (4-3)	9.050		

C) Rentescema. In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

bedragen x € 1.000

Rentescema 2020	
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	537
De externe rentebaten	-214
Saldo rentelasten en rentebaten	323
Rente die wordt doorberekend aan de grondexploitatie	-56
Rente die wordt toegerekend aan taakvelden via projectfinanciering	0
Rentebaat van doorverstrekte leningen	0
	-56
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	267
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	267
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	301
Renteresultaat op het taakveld treasury	34

Koersrisicobeheer

De koersrisico's van de gemeente Aalten zijn beperkt, omdat na de invoering van het schatkistbankieren overtollige middelen alleen kunnen worden aangehouden in rekening-courant bij de staat, via deposito's in de schatkist of onderling kunnen worden uitgeleend aan andere decentrale overheden. Eventuele uitzettingen worden afgestemd op de liquiditeitsplanning en hebben veelal een relatief korte looptijd. Er is in 2020 minimaal geld aangehouden in de schatkist van het Rijk. Er zijn geen deposito's aangegaan en er is verder geen geld uitgeleend.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. De gemeente loopt met betrekking tot de verstrekte geldleningen (waaronder hypotheek) beperkt risico. Er wordt ten aanzien van overige debiteuren een actief beleid gevoerd. Indien nodig wordt een voorziening getroffen. Voor een aantal debiteurengroepen (algemene debiteuren, maar ook belasting- en bijstandsdebiteuren) is dit gebeurd en zijn zodoende de risico's afgedekt. Ieder jaar met de opmaak van de jaarrekening worden de debiteuren beoordeeld en wordt indien nodig de voorziening bijgesteld. Dit is ook nu weer gebeurd. Het totaal van de voorziening dubieuze debiteuren bedraagt eind 2020 afgerond € 86.000 ten opzichte van € 104.000 eind 2019.

3. Gemeentefinanciering

De financieringspositie van de gemeente en de daarbij behorende financieringsbehoefte wordt voor een groot deel bepaald door het verloop van de investeringen en de aflossingsverplichtingen. Bij het afsluiten van leningen wordt rekening gehouden met de bestaande liquiditeitsplanning, de rentevisie, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. In de begroting was rekening gehouden met een financieringsbehoefte van ongeveer € 10 miljoen. Voor een deel zou dit worden gefinancierd met lang geld (± 5 miljoen) en het restant met kort geld. Er is in 2020 inderdaad een vaste geldlening aangetrokken van € 5 miljoen. Verder is veel met kasgeld gefinancierd wat een mooi rentebedrag opleverde.

De investeringen in duurzame goederen betrof ongeveer € 5,6 miljoen. Hieronder volgt een opsomming van de grootste investeringen in 2020:

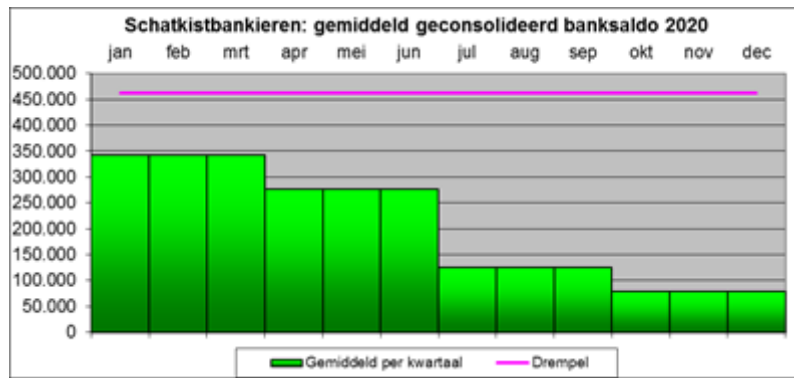
- Aankoop gronden en gebouwen Sondernweg, € 1.452.000;
- Aankoop gronden en gebouwen Slingeplas, € 1.656.000;
- Aankoop Lage Blik in verband met verplaatsing bibliotheek, € 456.000;
- Aankoop pand Wilhelminastraat ten behoeve van centrumvisie Dinxperlo, € 401.000;
- Reconstructie diverse wegen en riolering waaronder Nieuwstraat en sportpark Zuid, € 921.000;
- Aankoop veegmachine, € 199.000.

In onderstaand overzicht worden de mutaties weergegeven die zich in 2020 hebben voorgedaan in de leningenportefeuille.

	bedragen x € 1.000	
Mutaties leningen portefeuille 2020	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2020	24.503	2,25%
Nieuwe leningen (conversie)	0	0
Nieuwe leningen (financieringsbehoefte)	5.000	0,11%
Reguliere aflossingen	3.259	0
Vervroegde aflossingen (conversie)	0	0
Stand per 31 december 2020	26.244	1,80%

4. Schatkistbankieren

Vanaf 15 december 2013 is iedere decentrale overheid verplicht om de overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Met deze wet beoogt de wetgever een bijdrage te leveren aan de vereiste daling van de EMU-schuld voor de Nederlandse overheid door de overtollige liquiditeiten van decentrale overheden zoveel mogelijk te bundelen binnen de overheidssfeer. Er zijn enkele uitzonderingen. De belangrijkste is het drempelbedrag. De gemeente mag gemiddeld over het hele kwartaal maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist houden. Voor Aalten is deze drempel voor 2020 berekend op € 462.000 zijnde 0,75% van het be-grotingstotaal. Er is in 2020 beperkt geld aangehouden in de schatkist. Uit de volgende grafiek blijkt dat we het drempelbedrag in 2020 niet hebben overschreden.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Een deel van de gemeentelijke taken richt zich op het onderhoud van de openbare ruimte en kapitaalgoederen. Gelet op de omvang van de te beheren kapitaalgoederen legt deze taak een substantieel beslag op budgettaire middelen. Het beleid voor het uitvoeren van onderhoudsactiviteiten aan gemeentelijke kapitaalgoederen is opgenomen in de nota verkrijging/vervaardiging en onderhoud kapitaalgoederen.

Openbare ruimte

Openbare ruimte

> Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)

De voortdurende ontwikkeling en zorg die is gericht op het waarborgen van de kwaliteit van de openbare ruimte waarmee de belanghebbenden tevreden zijn en zich betrokken weten, zodanig dat ook de leefbaarheid en de economische vitaliteit wordt gediend.

> Onderhoud wegen

Voor het onderhoud van de wegen is in 2009 een beleidsnota wegen vastgesteld. Bij de invoering van de Omgevingswet wordt bekeken of een nieuwe beleidsnota wegen moet worden vastgesteld of dat dit wordt ondergebracht bij openbare ruimte in zijn algemeenheid. De huidige nota is nog actueel en er kan nog enkele jaren mee gewerkt worden. Het groot onderhoud van de wegen steunt op jaarlijks geactualiseerde

onderhoudsschema's die uitgewerkt en/of bijgesteld worden na visuele inspecties. In deze onderhoudsschema's zijn de wegen, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, opgenomen die voor de komende vijf jaar op de planning staan. De kosten voor groot onderhoud bedroegen in 2020 € 39.000 en worden gedekt door een onttrekking aan de reserve onderhoud wegen. Deze kosten vielen lager uit dan voorgaande jaren doordat er is gekozen voor een andere systematiek. Het groot onderhoud is ondergebracht in een moederbestek en daarbij is ervoor gekozen om niet alles uit te voeren. Dit heeft meer tijd gevraagd dan in eerste instantie gedacht. Het regulier jaarlijkse onderhoud van de wegen bedroeg in 2020 € 450.000. De reserve en het actuele meerjaren onderhoudsplan (MOP) zijn op elkaar afgestemd. Hierbij is er geen sprake van afwijkingen of achterstallig onderhoud. Uit inventarisatierondes van de wegen blijkt dat er geen noemenswaardige afwijkingen zijn ten opzichte van de actuele onderhoudsplannen. Er kunnen zich incidenten voordoen die direct worden opgelost. Deze staan los van de reguliere onderhoudsplannen. Investerings worden geactiveerd en op grond van de economische levensduur afgeschreven. Verder zijn in 2020 verschillende infrastructurele werken uitgevoerd, te weten:

- Nieuwstraat afgerond;
- Ontsluiting Sportpark Zuid;
- Start Veemarkt/Prinsenstraat.

> Onderhoud bruggen en duikers

Om het onderhoud en de instandhouding van onze bruggen en duikers te waarborgen is een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Jaarlijks worden alle bruggen en duikers geïnventariseerd en gecontroleerd. Op basis hiervan wordt het reguliere onderhoud uitgevoerd. De lasten hiervoor waren in 2020 € 36.000. Uit de inventarisatieronde blijkt verder dat het meerjaren onderhoudsplan nog steeds actueel is en er geen afwijkingen van het onderhoudsprogramma zijn geconstateerd.

> Openbare verlichting

In 2013 is een vervangingsplan opgesteld. Hier is in aangegeven welke verlichting vervangen moet worden om het hoogste rendement te bereiken. Armaturen die worden vervangen worden allemaal omgezet naar led-verlichting. In 2019 is er een kleine inhaalslag geweest, waardoor er € 122.000 is uitgegeven aan vervanging. Voor 2020 is de keuze gemaakt om armaturen te vervangen als dit echt noodzakelijk was. Vandaar dat er in 2020 ten opzichte van 2019 veel minder is uitgegeven.

> Openbaar groen

In 2012 is een groenbeleidsplan vastgesteld met daarin onder meer aangegeven aan welke kwaliteitseisen het openbaar groen binnen de kernen moet voldoen. Het groenbeleidsplan geeft in de module beeldkwaliteit aan dat er een eenmalige investering nodig was om het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau sober te handhaven. Gekoppeld hieraan is er een groenbeheersplan waarop het jaarlijks onderhoud van het openbaar groen is gebaseerd. Door het onderhoud op basis van het groenbeheersplan te laten uitvoeren kan het gestelde onderhoudsniveau worden gehandhaafd.

Het onderhoud van het openbaar groen wordt jaarlijks uitgevoerd aan de hand van het groenbeheersplan. Voor het maaien van de gazons is een onderhoudscontract met de Hacron afgesloten, dat is gebaseerd op een beeldbestek. De kosten voor de Hacron waren in 2020 € 103.000

(bestek en andere werkzaamheden A niveau). Daarnaast heeft de Hacron het onderhoud van de sportvelden voor haar rekening genomen. Dit heeft in 2020 € 45.000 gekost.

Er is gebleken dat er veel meer onderhoud aan de bomen moet plaatsvinden. In 2020 is een eerste aanzet gemaakt om inzichtelijk te krijgen hoe we in de toekomst de uitgaven kunnen beperken.

De gemeente heeft in 2020 het park bij het station volledig opnieuw ingericht en voorzien van nieuwe wandelpaden, bloeiende beplanting, zitbanken en een Anne-Frank boom. De inrichting past bij de heringerichte Industriestraat en moet fungeren als een mooie entree van Aalten.

> Speelvoorzieningen

In 2014 is de speelnota Spelenderwijs Ontmoeten vastgesteld. Aan dit beleid is uitvoering gegeven en het project is afgerond. Alle speelterreinen die op de nominatie stonden te verdwijnen zijn geamoveerd en alle (nieuwe) speelterreinen zijn (her)ingericht. Voor het onderhoud en de vervanging van speelvoorzieningen is respectievelijk € 11.000 en € 22.000 uitgegeven.

> Riolering

Het Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) is de neerslag van de wettelijke verplichting dat de gemeente een rioleringsnota dient te hebben. Het GRP 2015-2019 is in 2015 door de raad vastgesteld. Het onderhoud en de vervanging van de riolering vindt conform de kaders van deze nota plaats. Tevens wordt aangegeven hoe de maatregelen en investeringen worden bekostigd.

Momenteel wordt er nog gewerkt met het GRP 2015-2019 omdat dit plan nog aan de eisen voldoet en we aan willen sluiten bij de nieuwe Omgevingswet. De stresstesten zijn klaar en gepresenteerd aan de raad. De volgende stap is de risicodialoog en welke maatregelen er kunnen worden genomen. De maatregelen die uit de risicodialoog komen kunnen worden verwerkt in de omgevingsplannen.

In 2020 is met omliggende gemeenten en andere externe partijen gezamenlijk opgetrokken om de stresstesten uit te voeren. Nu wordt bekeken of we op deze voet door willen gaan of dat we het in regionaal verband gaan oppakken.

De investeringen in de riolering worden geactiveerd, de lasten worden via de riooltarieven verhaald op de burgers. Eventuele overschotten of tekorten worden jaarlijks met de voorziening Riolering geëgaliseerd. Waar mogelijk worden reconstructies van wegen en vervanging van riolering gecombineerd. De kosten voor het onderhoud van de riolering in 2020 waren € 413.000.

Gebouwenbeheer

De gemeente heeft een aantal gebouwen in eigendom, beheer en onderhoud. Om waardevermindering van de gebouwen te voorkomen is een goede staat van onderhoud noodzakelijk. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het beheer en onderhoud van het gebouw, alles wat aard- en nagelvast is (technisch onderhoud) en het beheer en onderhoud door de gebruiker (water, gas, elektra, telefonie, schoonmaak en dergelijke). Het onderhoud van de diverse gebouwen van de gemeente wordt op verschillende manieren uitgevoerd. Zowel het groot als het klein onderhoud van gemeentelijke gebouwen, die niet voor de gemeentelijke dienst zijn bestemd, komt voor rekening van de gemeente. Het groot onderhoud is in beeld gebracht door middel van een meerjaren onderhoudsplan (MOP). Jaarlijks worden de gebouwen geïnspecteerd en de onderhoudsschema's worden hierop aangepast. Om deze kosten te dekken is een reserve gevormd die jaarlijks met een gelijk bedrag van € 180.000 wordt gevoed. In 2020 is voor € 122.000 aan groot onderhoud uitgevoerd en aan de reserve onttrokken. Daarnaast is in 2020 voor het reguliere jaarlijkse (kleinere) onderhoud € 131.000 uitgegeven. Ieder jaar wordt aan een aantal specifieke gebouwen extra aandacht gegeven door middel van clustering van onderhoudswerkzaamheden, waardoor een efficiency voordeel gehaald wordt. Met de vaststelling van het onderhoudsplan is voldoende onderbouwing aanwezig om de gebouwen adequaat te onderhouden en in stand te houden.

De vervolgstappen in de verduurzaming van het vastgoed zijn gezet op verschillende gebouwen. Op de locatie sporthal Bredevoort is de realisatie van zonnepanelen op het dak opgeleverd in 2020. Hier wordt zowel voor het gemeentelijke deel als een deel voor het Kulturhus zonne-energie opgewekt. Daarnaast loopt de voorbereiding voor het aanbrengen van zonnepanelen op de daken van de Aladnahal en de Eurohal in Dinxperlo. Hier wordt nog gekeken naar de hoeveelheid te plaatsen panelen dat constructief mogelijk is en de mogelijkheid terug te leveren aan het net. Tevens wordt hier de verlichting vervangen door led. In 2021 worden deze werkzaamheden afgerond. Met de verduurzamingsmaatregelen op deze locaties verwachten we een grote slag te kunnen maken in het streven naar energieneutraal.

Het groot onderhoud aan de toren van de NH Kerk is opgestart evenals de Teunismolen. Voor deze locaties is rijkssubsidie aangevraagd. Daarnaast is deze aangevraagd voor de Ahof en de Sheddaken aan de Hofstraat waar in 2021 ook groot planmatig onderhoud gepland staat. Voor alle werkzaamheden geldt wel dat de uitvoering mede afhankelijk is van de beschikbaarheid van installateurs en aannemers.

Ieder jaar is er een geringe wijziging in de bouwvoorraad. In 2020 is aan het Lage Blik de voormalige Aldi en bovengelegen woningen aangekocht welke in 2021 verbouwd worden waarna de bibliotheek hierheen zal verhuizen. Daarnaast is de beëindiging van het peuterspeelzaalwerk aan de Willebrordstraat aangekondigd. In het centrum van Dinxperlo is de voormalig cafetaria aan de Wilhelminastraat aangekocht en weer terug verhuurd aan de voormalig eigenaar. Aan de Sondernweg is een boerderij met opstallen en bijbehorende gronden aangekocht en in erfpacht uitgegeven.

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

Inleiding en doelstellingen

Onder grondbeleid wordt verstaan het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om ruimtelijke doelstellingen te realiseren. Het omvat alle strategieën van de gemeente rond het verwerven, be-heren, bewerken en uitgeven van gronden. Het grondbeleid heeft grote invloed op en samenhang met de realisatie van beleidstaken zoals ruimtelijke ontwikkeling, volkshuisvesting, verkeer en vervoer, economische structuur en cultuur, sport en recreatie. Daarnaast kan het grondbeleid grote financiële gevolgen hebben. De resultaten, maar vooral de financiële risico's, zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente. Daarom is transparantie van grondbeleid van groot belang.

In de Nota Vastgoed Gemeente Aalten, in 2014 vastgesteld, is het begrip grondbeleid omschreven als een activiteit van de lokale overheid, waarbij op een uitvoeringsgerichte wijze sturing wordt gegeven aan de ruimtelijke ordening, ten einde een goede en evenwichtige inrichting van de ruimte te verkrijgen. Hierbij kunnen ook die voorzieningen worden gerealiseerd die in de regel niet door de particuliere sector worden ontwikkeld (sociale woningen, sociaal-culturele voorzieningen, openbaar vervoer, infrastructuur en dergelijke). Bovendien is grondbeleid een beleidsveld waar de lokale overheid doelen op kan realiseren.

Met behulp van deze nota wordt inzicht gegeven in de rol van de gemeente in het beleidsproces en worden voorstellen gedaan op welke wijze de inzet van het aan de gemeente beschikbaar gestelde instrumentarium in het beleidstraject kan worden verbeterd gericht op effectiviteit van het te voeren grondbeleid. Er wordt in het grondbeleid onderscheid gemaakt in actief en passief (faciliterend) beleid. In deze nota is het accent verschoven van actief naar passief grondbeleid. Indien bij specifieke projecten/nieuwe ontwikkelingen actief grondbeleid gewenst is, dan wordt hiertoe separaat besloten. In genoemde nota worden verder de beschikbare instrumenten beschreven die de gemeente ten dienste staan bij het voeren van een optimaal grondbeleid. Daarnaast wordt ingegaan op de organisatie van het gemeentelijk grondbeleid met betrekking tot de bestuurlijke en ambtelijke verantwoordelijkheid, op de financiële en administratieve randvoorwaarden en op het uitgiftebeleid van de aangekochte gronden.

Met de laatste wijzigingen van de commissie BBV kennen we ten behoeve van de verslaggeving de volgende onderdelen met betrekking tot de gronden:

- Gronden en terreinen niet in exploitatie (warme gronden);
- Faciliterend grondbeleid;
- Voorraden, waaronder bouwgrond in exploitatie (BIE) en Gereed product en handelsgoederen.

Gronden en terreinen worden gerubriceerd onder de materiële vaste activa. Voor warme gronden geldt vanaf 2019 dat – onder cumulatieve voorwaarden – bij de waardering uitgegaan mag worden van de grond tegen toekomstige bestemming in plaats van de huidige bestemming zoals dat tot nu toe gold. Faciliterend grondbeleid wordt afhankelijk van de status van de vordering onder de overlopende activa dan wel passiva geressorteed. Bouwgronden in exploitatie vallen onder de voorraden. Een BIE moet aan diverse voorwaarden voldoen. Verderop in deze paragraaf wordt de cijfermatige voorstelling van genoemde onderdelen weergegeven.

Voor tussentijdse winstneming geldt de percentage of completion (POC) methode. Er is een verplichting tot tussentijdse winstneming wanneer is voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

In 2019 is daaraan toegevoegd dat teveel genomen winst in eerdere jaren moet worden verrekend met het huidige jaar.

Lokale ontwikkelingen

Activiteiten

In 2020 zijn tien woningbouwkavels verkocht. Ook is de resterende bouwkavel op het industrieterrein in Aalten verkocht en in eigendom overgedragen. In 2020 zijn wederom een aantal overeenkomsten gesloten met particulieren en/of ontwikkelaars. Bij deze overeenkomsten zijn afspraken gemaakt over onder andere de realisatie van woningen. De gemeente heeft hierbij een faciliterende rol. Deze ontwikkelingen leveren voor de gemeente geen opbrengsten of kosten op.

Verkopen

In de loop van 2020 hebben (grond)verkopen plaatsgevonden buiten de grondexploitaties tot een totaalbedrag van € 214.000. Dit betreft met name de verkoop van groenstroken.

Risico's onderdeel grondexploitatie

Ruimtelijke ontwikkelingen zijn trajecten die meerdere jaren kunnen duren, waarmee hoge investeringen zijn gemoeid en waarvan de resultaten voor een lange tijd grote invloed hebben. Belangrijk is des te meer om zorgvuldige afwegingen te maken en de risico's zo goed mogelijk in te schatten. Onderdeel van de grondexploitatie is dan ook een risico-inventarisatie, die (jaarlijks) periodiek moet worden bijgesteld. Bij de risico-inventarisatie gaat het om een inschatting van de mate waarin een risico van toepassing is en het effect op het financiële resultaat. Daar waar deze risico-inventarisatie leidt tot een verwacht verlies wordt direct bij de jaarrekening een voorziening getroffen tot de hoogte van het te verwachten verlies. Verder benaderen wij onze eigen grondexploitaties bij de gronduitgifte behoedzaam. Gelet op de huidige marktomstandigheden gaan wij uit van een gestage afzet van de bouw kavels. Jaarlijks wordt bij de hercalculaties opnieuw een inschatting gemaakt. Onderzoek naar de mogelijkheid van huurhuizen in de kleine kernen
In 2020 is gestart met het project 'Uuthuuskes'. In dit project worden 10 Uuthuuskes door de gemeente aangekocht en door de Achterhoekse Wooncoöperatie verhuurt aan jongeren in de kleine kernen.

Overige bestemmingsreserves met betrekking tot het grondenbeheer

Algemeen

Bijdragen aan reserves vanuit de grondexploitaties is niet meer toegestaan. Sparen voor bovenwijkse voorzieningen die na het afsluiten van een grondexploitatie worden aangelegd, is alleen nog mogelijk via een door de raad in te stellen bestemmingsreserve. Toevoegingen kunnen alleen plaatsvinden via resultaatbestemming.

Reserve Dorpsuitleg

Deze reserve werd gevoed uit de bijdrage van de exploitant van bedrijventerrein 't Hietveld in Dinxperlo, gebaseerd op een bijdrage per uitgeefbare vierkante meter bouwgrond. In de bijdrage was een bedrag begrepen voor afkoop van planschade waarvoor de gemeente eventueel kon worden aangesproken. De bijdrage is volledig afgedragen en er kan geen planschade meer geclaimd worden. Het saldo van de reserve dorpsuitleg bedroeg eind 2019 € 263.135. Bij raadsbesluit van 7 juli 2020 is besloten deze reserve op te heffen en het saldo over te dragen naar de algemene reserve.

Gronden en terreinen niet in exploitatie

Gronden gerubriceerd onder de rubriek gronden en terreinen onder de materiële vaste activa. Op de boek-waarde worden geen rente en kosten bijgeschreven

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2020	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde 31-12-2020
Bouwgrond De Wegwijzer	40	0	0	40
Bouwgrond Westrand	1.488	0	0	1.488
Bouwgrond Cattier	1.751	0	0	1.751
Overige gronden:				
Halteweg 21 Lintelo	88	0	0	88
Buitenplaats Dinxperlo	214	0	0	214
Kern de Heurne 2e fase	39	0	0	39
Westrand Aalten	374	0	217	157
Subtotaal overige gronden	715	0	217	498
Totaal	3.994	0	217	3.777

Voor een aantal gronden uit bovenstaand overzicht heeft al in 2019 een toets plaatsgevonden op de marktwaarde van deze gronden tegen de toen geldende bestemming. Deze toets heeft niet geleid tot afwaardering van gronden.

De Wegwijzer

Voor dit complex is een bouwgrondexploitatie opgesteld die door de raad in 2013 is aangehouden. De bouwgrondexploitatie laat een verwacht positief resultaat zien van € 437.000, uitgaande van de realisatie van 9 woningen. Deze locatie is in de Centrumvisie Dinxperlo aangewezen als locatie voor wonen, parkeren en verblijven. Deze ontwikkeling wordt in 2021 verder uitgewerkt.

Westrand Aalten

Er is een overeenkomst met een bedrijf op basis waarvan ruim 5 hectare van de oorspronkelijk beschikbare hoeveelheid als bedrijventerrein wordt ontwikkeld. Dat betekent dat de overtollige hectares worden afgestoten als landbouwgrond. Het gaat om 69.335 m². Deze meters zijn al eerder afgewaardeerd naar agrarische waarde (€ 5,39) en overgebracht naar de rubriek gronden en terreinen

onder de materiële vaste activa. De financiële verkenning van de uit de nieuwe ontwikkeling voortvloeiende grondexploitatie laat (op termijn) een voordeel zien van € 931.000. Het bestemmingsplan voor deze ontwikkeling is 22 mei 2018 vastgesteld. Tegen het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan is beroep aangetekend bij de Raad van State. Dit beroep is gegrond verklaard. Tegen deze uitspraak is verzet aangetekend door de gemeente. Het verzet is ongegrond verklaard. Tevens is eind 2019 het bestemmingsplan gewijzigd vastgesteld. Tegen dit besluit staat op het moment van schrijven beroep open.

Cattier

In 2019 is op Bedrijventerrein Het Broek, uitbreiding Cattier aangekocht door de gemeente. Er is met een Aaltens bedrijf een overeenkomst gesloten over de aankoop van dit perceel.

Overige gronden

De locatie Halteweg 21 is in beeld voor de realisatie van twee Uuthuskes. Hetzelfde geldt voor de voormalige kavel 10 in plangebied 't Warmelinck in IJzerlo. Kern de Heurne is in 2013 afgeboekt tot agrarische waarde. De ontwikkeling van deze locatie is met de vaststelling van de Woningbouwplanning Aalten 2017 gecancelled. De locatie blijft in eigendom in afwachting van toekomstige ontwikkelingen. De buitenplaats Dinxperlo is in 2014 verkocht. Het bestemmingsplan is begin 2018 in procedure gebracht. Na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan volgt de restantbetaling van € 285.000.

Faciliterend grondbeleid

Complexen met een exploitatie overeenkomst of aanverwant	Bedragen x € 1.000				
	Boekwaarde 1-1- 2020	Vermeer- deringen 2020	Vermin- deringen 2020	Mutaties 31- 12-2020	Boekwaarde 31- 12-2020
0.11 Bekendijk-Zuid	-91	15	1	14	-77
0.23 Hoek Beggelderdijsk Herz.	0	46	46	0	0
0.35 Vaanholt	0	0	0	0	0
0.37 't Clooster	2	0	0	0	2
0.61 Hoekstraat Aalten	-6	0	0	0	-6
0.62 Groene Kamer	-9	0	0	0	-9
0.02 Nieuwstraat/Molenhof	0	5	0	5	5
Totaal	-104	66	47	19	-85

0.23 In 2020 is de bijdrage van de projectontwikkelaar ontvangen en het project afgesloten;

0.35 Bijdrage voor Vaanholt is volledig ontvangen. Lasten>bijdrage. Project nog niet afgerond;

0.02 Dit is een nieuw project in 2020 opgestart.

Voor wat betreft de overige projecten zijn geen noemenswaardige ontwikkelingen te vermelden. Kosten die gemeenten maken in het kader van faciliterend grondbeleid en kunnen verhalen op derden, worden geclassificeerd als vordering op de balans. Afhankelijk van de status van de vordering komt deze tot uiting als kortlopende vordering of als overlopend actief. Bepalend daarvoor is de aanwezigheid van een getekende overeenkomst. Het kan ook voorkomen dat op enig moment de exploitatiebijdrage hoger is dan de kosten. Het saldo wordt dan gepresenteerd als overlopende passiva. Op 31 december 2020 kennen we twee projecten met een waarde van € 7.079 dat als overlopend actief is verantwoord. Daarnaast zijn er drie projecten waarvan de exploitatiebijdrage hoger is dan de gemaakte kosten tot en met 2020. Het totaalbedrag hiervan is € 92.290 en staat als overlopend passief geregistreerd.

Voorraden

Onderstaande complexen zijn per ultimo 2020 in exploitatie:

(Geraamd eindresultaat: N= nadelig, V= voordelig).

	bedragen x € 1.000								
Voorraden	Boek- waarde 1- 1-2020	Vermeer- deringen 2020	Vermin- deringen 2020	Boek- waarde 31- 12-2020	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eind- resultaat		
Onderhanden werk (BIE)									
Kobus III	311	49	91	269	196	133	332 N		2022
Lintelo uitbreiding kern	167	51	118	100	18	121	-3 V		2021
Kern De Heurne 1e fase	37	103	108	32	33	66	-1 V		2022
Heronwikkeling Ds. van Dijklocatie	522	25	547	0	0	0	0		2020
Herstructureringsplan	92	34	0	126	2	97	31 N		2021
De Rietstap									
t Warmelinck	82	2	1	83	4	95	-8 V		2022
Haartsebos	440	15	226	229	151	271	109 N		2021
Kraaienboom	237	5	0	242	22	240	24 N		2021
Industrieterrein II	765	12	777	0	0	0	0		2020
Subtotaal voorraden	2.653	296	1.868	1.081	426	1.023	484 N		
Gereed product en handelsgoederen									
Hoge Veld	1.112	39	97	1.054	17	353	718 N		2021
Pand Lage Blik 28-30-32	0	456	0	456	0	0	0		2021
	1.112	495	97	1.510	17	353	718 N		
Totaal voorraden	3.765	791	1.965	2.591	443	1.376	1.202 N		

Daar waar het geraamde eindresultaat een nadeel laat zien is een verliesvoorziening getroffen ter hoogte van dit nadeel. De hoogte van het totale nadeel is € 1.214.000 waarop de verliesvoorziening is aangepast.

De hercalculaties van de verschillende complexen per ultimo 2020 (de zogenaamde staten P) worden tegelijkertijd met de jaarrekening, maar wel afzonderlijk ter vaststelling aan de raad aangeboden. Complex Kobus III

In 2020 is binnen dit complex een bouwkaavel verkocht en in eigendom overgedragen. De laatste vier kavels zijn inmiddels in 2021 verkocht. De hercalculatie 2020 laat een te verwachten verlies zien van € 332.000 en is daarmee gelijk aan vorig jaar. De voorziening hoeft niet te worden aangepast.

Complex Lintelo uitbreiding kern

In 2020 is binnen dit complex een kavel verkocht en in eigendom overgedragen. De laatste kavel is inmiddels in 2021 verkocht. De hercalculatie 2020 laat een te verwachten voordelig resultaat zien van € 18.000. Dit is gelijk aan 2019. Op grond van de percentage of completion methode (POC-methode) is voor dit complex in 2020 een aanvullende tussentijdse winst genomen van € 3.154 en ten gunste van de exploitatie gebracht.

Complex Kern de Heurne 1e fase

In 2020 zijn twee kavels verkocht binnen dit complex. De laatste kavel is inmiddels in 2021 verkocht. Na hercalculatie in 2020 wordt een resultaat verwacht van € 7.000 voordelig ten opzichte van € 29.000 voordelig in 2019. De lagere winstverwachting wordt veroorzaakt door een herverkaveling binnen dit complex. Op basis van deze ontwikkeling is in 2020 de tussentijdse winstneming met € 14.046 naar beneden bijgesteld en ten laste van de exploitatie gebracht.

Complex Herontwikkeling Ds. van Dijkschool

In 2020 zijn binnen dit complex de laatste drie kavels verkocht. Er zijn verder geen werkzaamheden meer uit te voeren. Daarmee is het complex in 2020 afgesloten. De aanwezige verliesvoorziening van € 347.000 is ingebracht. Er resteert een klein overschot van € 4.466 dat ten gunste van de exploitatie is gebracht. Dit overschot is ontstaan doordat eerder dan verwacht alle kavels zijn verkocht waardoor kosten van rente en toezicht/overhead lager zijn uitvallen. Dit ondanks de hogere kosten voor verwijdering van de Japanse duizendknoop.

Complex Herstructureringsplan De Rietstap

Er resteert nog één te verkopen kavel. De hercalculatie 2020 laat een resultaat zien van € 31.000 nadelig. Dit is behoorlijk hoger dan 2019 toen nog met een verlies van € 13.000 rekening werd

gehouden. Oorzaak ligt in de fors hogere kosten voor het verwijderen van de Japanse duizendknoop, dit was niet volledig voorzien. De verliesvoorziening is daarom met € 18.000 verhoogd ten laste van het resultaat.

Complex 't Warmelinck

In 2020 is binnen dit complex geen kavel verkocht. De hercalculatie laat een te verwachten voordeel zien van € 43.000 en ligt daarmee € 1.000 lager dan voor 2019 werd berekend. Een minimale daling. Volgens de POC-methode die ook op dit complex is toegepast moet de tussentijdse winst met € 1.055 worden verlaagd. Dit nadeel is in het resultaat van 2020 verwerkt.

Complex Haartsebos

In 2020 zijn binnen dit complex drie kavels verkocht en in eigendom overgedragen. Kavel 1 t/m 5 worden in 2021 geleverd. Kavel 15 is in beeld voor de realisatie van 2 Uuthuuskes. Deze mutatie wordt ook in 2021 geëffectueerd. Daarmee zijn alle kavels verkocht. De hercalculatie laat een te verwachten verlies zien van

€ 109.000 ten opzichte van € 128.000 in 2019. De aanwezige voorziening is met € 19.000 verlaagd ten gunste van het resultaat. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten van onder meer rente en toezicht, omdat de verkoop van kavels sneller verloopt dan verwacht.

Complex Kraaienboom

In 2020 is binnen dit complex geen kavel verkocht. De hercalculatie laat een te verwachten verlies zien van € 24.000. Met de vorige hercalculatie werd een verlies verwacht van € 27.000. De aanwezige voorziening is daarom met € 3.000 verlaagd ten gunste van de exploitatie. De oorzaak ligt met name in een lagere inschatting van kosten van toezicht/overhead.

Complex Industrieterrein II

In 2020 is de laatste kavel in dit complex verkocht en in eigendom overgedragen. Er zijn geen verdere werkzaamheden meer zodat het complex in 2020 is afgesloten. De aanwezige verliesvoorziening van € 220.000 is ingebracht. Er resteert een klein overschot van € 2.835 dat ten gunste van de exploitatie is gebracht. Het voordeel zit met name in de rente.

Hoge Veld

In 2019 zijn de gebouwen gesloopt. Het plangebied is bouwrijp gemaakt en de eerste kavels zijn door de ontwikkelaar in 2020 verkocht. Er is tot en met 2019 een verliesvoorziening getroffen voor het Hoge Veld van € 640.000. Deze voorziening moet na hercalculatie in 2020 met € 78.000 worden verhoogd. Reden: lagere opbrengst door verkoop houtwal aan derden, extra kosten door asbestverwijdering en hogere rentekosten.

Pand Lage Blik 28-30-32

In 2020 is het pand Lage Blik 28-30-32 aangekocht. Deze aankoop maakt verplaatsing van de bibliotheek vanuit het centrum mogelijk. De bibliotheek komt op de begane grond. Er bevinden zich een tweetal woningen boven dit pand waar de bibliotheek komt. Nadat de noodzakelijke verbouwingen aan het pand zijn afgerond worden zowel de woningen als de bibliotheek weer verkocht.

Voorraad uit te geven gronden

	Aantal kavels	Aantal m ²	Gemiddelde verkoopprijs excl. BTW
0.18 Kobus III	4	920	145
0.19 Lintelo uitbreiding kern	1	600	185
	hoort bij kavel	200	50
0.25 Kern de Heurne 1e fase	1	357	185
0.65 Herstructurering De Rietstap	1	1.081	90
3.10 't Warmelinck	1	512	185
3.20 Haartsebos	2	480	185
	4 incl. stroken	640	157
3.53 Kraaienboom	1	1.200	200

Verloopoverzicht getroffen voorzieningen

bedragen x € 1.000

	Voorziening per 1-1-2020	Aanvullende voorzieningen 2020	Vrijval 2020	Voorziening per 31-12-2020
Voorzieningen verliesgevende complexen in exploitatie				
Industrieterrein II	220		220	0
Kobus III	332			332
Herontwikkeling Ds van Dijkschool	347		347	0
De Rietstap	13	18		31
Haartsebos	128		19	109
Kraaienboom	27		3	24
Hoge Veld	640	78		718
Totaal	1.707	96	589	1.214

Conclusie

Er is sprake van een adequate bedrijfsvoering en financiële administratie van de grondexploitatie. De processen met betrekking tot het grondenbeheer zijn beschreven en de taken en bevoegdheden tussen de medewerkers van vastgoed en bedrijfsvoering zijn organisatorisch goed afgebakend. Er functioneert een interne overlegstructuur met alle betrokken teams, waardoor alle aspecten die met grondzaken samenhangen op tijd in beeld worden gebracht.

Ultimo 2020 zijn van alle complexen met een kostprijsofzet de kostprijscalculaties geactualiseerd en de complexen met alle overige gronden beoordeeld, geanalyseerd en voor zover mogelijk geactualiseerd. Van alle complexen zijn de ultimo 2020 bestaande financiële risico's in beeld gebracht en is daarvoor gelijktijdig een voorziening getroffen (zie overzicht voorzieningen).

Hiermee wordt een juist en volledig inzicht verkregen in de bestaande boekwaarde van de complexen en de toekomstige resultaten.

Paragraaf Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen (publiekrechtelijk)

In deze paragraaf komen de organisaties aan de orde die een publiek belang uitvoeren en waarin Aalten een financieel en een bestuurlijk belang heeft. Dat laatste door zeggenschap bij besluitvorming door stemrecht.

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA), Hengelo Gelderland (Programma 1)

Doelstelling en openbaar belang	De ODA behandelt voor de partners de aanvragen voor vergunningen in het kader van het omgevingsrecht (milieudeel), toetst meldingen, houdt toezicht op en handhaaft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarnaast adviseert de ODA gemeenten en provincie (op verzoek) bij de opstelling van beleid en bij specifieke ontwikkel- of uitvoeringsprojecten.
Partijen	Naast Aalten de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen en de Provincie Gelderland.
Actualiteit	Halverwege maart 2020 werd duidelijk dat ook Nederland maatregelen moest nemen tegen de verspreiding van de pandemie. Onduidelijk was of de ODA voldoende werk zou hebben en of de controles bij bedrijven door konden gaan. Door goede afspraken is snel een passende invulling kunnen geven aan de controles. Daarnaast hebben ze andere (betaalde) werkzaamheden verricht onder meer voor de Provincie. Deze inspanningen leveren nieuwe inzichten op die voor de ODA en de medewerkers verfrissend zijn. In de praktijk is gebleken dat de werkzaamheden niet teruggedlopen zijn. Ten behoeve van de gemeente Aalten zijn er in de eerste twee trimesters extra uren ingezet (onder andere brand Virupa, drugsclub Gendringseweg en diverse klachten/handhavingverzoeken), hier was onvoldoende zicht op. Normaliter wordt extra inzet tijdig aangekondigd om bijgestuurd te worden, dit is in 2020 onvoldoende mogelijk geweest. De ODA zet zich in om deze overschrijding van € 50.000 te compenseren in 2021, aangezien door corona-maatregelen en de weersomstandigheden rond medio februari geen of minimaal controles kunnen worden uitgevoerd. Over 2020 wordt een positief rekeningresultaat van € 538.000 verwacht. Voorgesteld wordt € 143.000 te bestemmen (in een reserve) en de overige € 395.000 uit te keren aan de partners.

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat	
2019	-389	2.242	429	-668	Definitief
2020	645	1.883	579	538	Prognose

Stadsbank Oost Nederland (SON), Enschede (Programma 2)

Doelstelling en openbaar belang	Financiële zelfredzaamheid van de inwoners van de aangesloten gemeenten vergroten en ondersteuning bij financiële problemen van de inwoners.
Partijen	Er zijn 22 aangesloten gemeenten uit Twente en de Achterhoek.
Actualiteit	In juni 2020 is het wetsvoorstel wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (invoering wettelijke vroegsignalering van betalingsachterstanden en gegevensuitwisseling) door de Eerste Kamer aangenomen. Vroegsignalering binnen de schuldhulpverlening is het in een zo vroeg mogelijk stadium in beeld brengen van mensen met financiële problemen om vroegtijdige hulpverlening mogelijk te maken door gebruik te maken van daadwerkelijke signalen en outreachende hulpverlening. Gemeenten moeten per 1 januari 2021 alle meldingen van betalingsachterstanden van woningcorporaties, zorgverzekeraars, water- en energieleveranciers opvolgen. Het doel is om verdere (problematische) schulden te voorkomen. Uiterlijk in december 2020 volgt een voorstel hoe deze wetswijziging wordt geïmplementeerd. Daarnaast beoogt de aanpassing van de wet ook om de toegang tot de schuldhulpverlening te verbreden en te verbeteren. Ook het onderwerp beschermingsbewind (bewindvoering) staat volop in de belangstelling (zie eerdere Raadsmededelingen 6-2020 en 87-2020).

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat	
2019	1.696	14.616	124	684	Definitief
2020	960	15.001	135	223	Prognose

GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG), Warnsveld (Programma 2)

Doelstelling en openbaar belang	De GGD NOG beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de inwoners van 22 gemeenten die bij GGD NOG zijn aangesloten.
Partijen	De GGD bestaat uit 22 gemeenten uit het noorden en oosten van Gelderland.
Actualiteit	De GGD organisatie is volop bezig met de aanpak van de coronacrisis. In 2020 heeft de GGD hierdoor veel van de reguliere taken niet kunnen uitvoeren. Vanaf september 2020 worden zoveel mogelijk producten/diensten, al dan niet in aangepaste vorm gecontinueerd en werkt de GGD aan een inhaalslag. De kritische taken zoals de Maatschappelijke Zorg, Forensische Geneeskunde, risico-gestuurd toezicht bij Toezicht Kinderopvang en poli Seksuele Gezondheid werden gedurende het jaar wel zoveel als mogelijk uitgevoerd. Ook bij de jeugdgezondheidszorg is de GGD bereikbaar voor acute situaties. Bij de inhaalslag van een groot deel van de taken is een risico in hoeverre de GGD geschikte medewerkers kan werven. De GGD houdt de gemeenten regelmatig hierover op de hoogte. Alle extra kosten voor de GGD als gevolg van de coronacrisis die de inwonerbijdrage overstijgen worden gedekt door het ministerie van VWS. In 2020 is het verwachte rekeningresultaat € 69.000 positief.

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat	
------	----------------	-----------------	----------	-----------	--

2019	2.909	2.631	401	71	Definitief
2020	2.970	3.911	419	69	Prognose

Regio Achterhoek, Doetinchem (Programma 2)

Doelstelling en openbaar belang	Zeven gemeenten in de Achterhoek werken samen met het bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen ten behoeve van regionale ontwikkeling en belangenbehartiging.				
Partijen	De GR bestaat naast Aalten uit de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.				
Actualiteit	De Regio Achterhoek voert de regie op de samenwerking van 8rhk ambassadeurs en zorgt ervoor dat de Achterhoek Visie 2030, de jaarplannen en bijbehorende investeringsagenda worden opgesteld en uitgevoerd in samenwerking met ondernemers en maatschappelijke organisaties. Het doel is de Achterhoek sterker, slimmer, mooier, meer leefbaar, beter bereikbaar en gezonder te maken. Speerpunten hierbij zijn Smart Economy, Smart Living en Smart Governance. Via de website van de Regio Achterhoek is een stand van zaken van alle lopende projecten beschikbaar: https://8rhk.nl/wp-content/uploads/2021/02/lopende-projecten-website-januari-2021.pdf .				
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat	
2019	5.688	17.609	172	84	Definitief
2020	6.229	22.523	181	183	Prognose

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG), Apeldoorn (Programma 2)

Doelstelling en openbaar belang	Iedere gemeente dient deel uit te maken van één van de 25 veiligheidsregio's. De taken van een veiligheidsregio liggen op het gebied van de voorbereiding en bestrijding van rampen en grote incidenten door de brandweer, de GHOR (geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen), de politie en gemeente.				
Partijen	De VNOG bestaat uit 22 gemeenten uit het noorden en oosten van Gelderland.				
Actualiteit	Over 2020 wordt een positief jaarresultaat verwacht van € 4,9 miljoen. Vermoedelijk volgt een voorstel om een groot hiervan deel (tussen de 4 en 4,5 miljoen) terug te laten vloeien naar de gemeenten. De belangrijkste oorzaak voor het positieve resultaat 2020 hangt samen met corona. Gevolg hiervan was onderuitputting van de budgetten bij het vrijwilligersbudget oefenen voor € 1.950.000 en de exploitatiekosten voor de brandweer (vakbekwaam worden en blijven, materieel en logistiek) voor € 1.850.000. Bij de uitvoering van de beleidsvoornemens in 2020 (de opdrachten uit de Toekomstvisie) zijn diverse opdrachten afgerond, maar bij andere is vertraging ontstaan (door corona). De verwachting is wel dat in 2026, de einddatum van het implementatietraject van de Toekomstvisie, de opdrachten zullen zijn afgerond.				
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat	
2019	7.789	45.721	1.464	4.148	Definitief
2020	14.546	42.340	1.507	4.929	Prognose

Laborijn, Doetinchem (Programma 2)

Doelstelling en openbaar belang	Laborijn heeft tot taak zorg te dragen voor de uitvoering van de gehele Participatiewet. Zij ondersteunt inwoners voor wie werk zoeken en vinden niet vanzelfsprekend is, op hun weg naar een baan of, als dat nog niet mogelijk is, door (maatschappelijke) participatie.				
Partijen	Naast Aalten de gemeenten Doetinchem, Oude IJsselstreek (tot 1-1-2021) en Montferland.				
Actualiteit	Corona heeft een flinke impact gehad op de wijze waarop Laborijn in 2020 in staat was om haar doelstelling te halen. Laborijn heeft substantieel meer inwoners ondersteuning geboden. Er hebben zich meer mensen gemeld voor de participatiewet, hierdoor is het aantal uitkeringsdossiers na jaren van daling voor Aalten eind 2020 gelijk aan eind 2019: 278 dossiers. Daarnaast hebben veel ZZP-ers ondersteuning ontvangen middels de TOZO-regeling (voor Aalten 446 toegekende aanvragen levensonderhoud en 12 bedrijfskredieten). Dit terwijl Laborijn zich ook nog moest voorbereiden op de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek uit de gemeenschappelijke regeling per 1-1-2021. Toch heeft Laborijn financieel gezien een goed jaar achter de rug. Alle extra uitgaven en omzetzalingen als gevolg van de crisis zijn in voldoende mate gecompenseerd door hogere rijksbijdragen. Daarnaast zijn voordelen behaald door lagere loonkosten Sw en hogere rijksbijdrage Sw, waardoor 2020 met een positief resultaat is afgesloten.				
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat	
2019	7.221	10.517	1.719	1.093	Definitief
2020	11.905	16.107	1.771	2.352	Prognose

Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL), Doetinchem (Programma 3)

Doelstelling en openbaar belang	Gemeenten en provincie werken samen in het ECAL, dat is ontstaan uit de samenvoeging van het Achterhoeks Archief en het Staring Instituut. Het Erfgoedcentrum voert de wettelijke archieftaken conform Archiefwet en overige erfgoedtaken zoals documentatie, onderzoek en publieksfunctie uit.
Partijen	De gemeenschappelijke regeling voert de wettelijke taken uit voor de gemeenten Aalten, Berkelland, Doetinchem, Oude IJsselstreek, Oost Gelre, Montferland, Winterswijk en Bronckhorst. Voor de niet wettelijke taken betalen Doesburg, Lochem, Zevenaar, Duiven, de Provincie Gelderland en andere donateurs een bijdrage.
Actualiteit	Geen bijzondere ontwikkelingen. Verwacht wordt een positief resultaat van circa € 45.000 over 2020.

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat	
2019	154	681	139	108	Definitief
2020	199	769	139	45	Prognose

Vennootschappen en coöperaties (privaatrechtelijk)

Leisurelands B.V. (Programma 1)

Doelstelling en openbaar belang	Bedrijfsmatig en duurzaam aanbieden van vrijetijdsbesteding voor een breed publiek. Dit doen door middel van grondgebonden recreatievoorzieningen met groen als decor. Daartoe voor zichzelf en anderen grondgebonden exploitaties doen. Daarmee direct en indirect een bijdrage leveren aan de leefbaarheid en vrijetijdsbesteding in de regio waar zij actief is.
Partijen	Aandeelhouders waaronder Achterhoekse en Liemerse gemeenten als voormalige RAL gemeenten. Namens de aandeelhoudende voormalige Recreatieschap Achterhoek Liemers (RAL) gemeenten treedt de gemeente Doetinchem in de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering van Leisurelands op.
Financieel	Aalten ontvangt geen dividenduitkering. Een besluit over het al dan niet afstoten van aandelen is nog niet genomen.

Coöperatieve Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (Agem), Winterswijk (Programma 1)

Doelstelling en openbaar belang	Agem werkt aan een goede, duurzame toekomst voor de Achterhoek; nu en voor toekomstige generaties. Daarom biedt Agem oplossingen die hieraan bijdragen. Verschillende doelgroepen kunnen bij hen terecht. Agem projecten en initiatieven zijn gebaseerd op drie pijlers: energie besparen en opwekken en het benutten van energie uit de Achterhoek. Agem ziet samenwerking als de sleutel tot een succesvolle energietransitie. Agem is de energieke verbinder tussen Achterhoekse huishoudens, bedrijven, instellingen, lokale energiecoöperaties en de acht Achterhoekse gemeenten.
Partijen	Agem startte met de acht Achterhoekse gemeenten als leden. In 2018 konden ook burgerinitiatieven toetreden als lid. Begin 2021 telt Agem drieëntwintig leden: acht gemeenten en vijftien lokale energiecoöperaties.
Financieel	Vanaf 2017 is de Agem financieel zelfstandig en ontvangt geen jaarlijkse bijdrage van de gemeente. Wel staat de gemeente borg voor de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van een financieringsovereenkomst met de BNG. De maximale borgstelling bedraagt € 56.000 te vermeerderen met boeten, rente en kosten.

ROVA, Zwolle (Programma 1)

Doelstelling en openbaar belang	ROVA is de afvaladvies-, regie- en verwijderingsorganisatie van 23 gemeenten. ROVA zet zich in voor een schonere en duurzame leefomgeving.
Partijen	ROVA werkt voor 23 aandeelhoudende gemeenten.
Financieel	Ontvangen dividend in 2020 is € 121.714. Dit was in 2019 € 129.572.

EUREGIO, Gronau (D) (Programma 2)

Doelstelling en openbaar belang	De EUREGIO is actief in de opbouw en versterking van de structuren en de grensoverschrijdende samenwerking in het Nederlands-Duitse grensgebied.
Partijen	De EUREGIO telt 104 Duitse en 25 Nederlandse lidgemeenten, vijf Landkreisen en twee waterschappen.
Financieel	Per inwoner is in 2020, net als in 2019, € 0,29 bijgedragen (€ 7.833). Dit tarief wordt jaarlijks vastgesteld in de algemene ledenvergadering.

BNG Bank, Den Haag (Programma 3)

Doelstelling en openbaar belang	Deze bank is van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De BNG is een betrokken partner voor een duurzamer Nederland en stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te bereiken.
Partijen	De Nederlandse Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.
Financieel	De Europese Centrale Bank heeft de banken, in ons geval de BNG Bank, aanbevolen tot oktober 2021 af te zien van dividenden of deze te beperken. De BNG Bank heeft daarom besloten om slechts een deel van het dividend over 2019 uit te keren. Wij hebben in 2020 wel het volledige bedrag conform vaststelling verantwoord.

NV Alliander, Arnhem (Programma 3)

Doelstelling en openbaar belang	Netwerkbedrijf Alliander is verantwoordelijk voor een groot deel van de energieleidingen in Nederland. Kernactiviteiten zijn het aansluiten van klanten op de energienetwerken en het distribueren van gas en elektriciteit. Deze taken zijn wettelijk bepaald gezien het belang van een betrouwbare aanvoer van energie.
Partijen	Provincies Gelderland en Noord-Holland, BV houdstermaatschappij Falcon en de gemeente Amsterdam: zij hebben gezamenlijk driekwart van de aandelen in bezit. Het overige deel is in bezit van 55 andere gemeentelijke aandeelhouders.
Financieel	Begroot is een jaarlijkse dividendopbrengst van € 318.000. Werkelijk ontvangen in 2020 € 326.276 en in 2019 € 430.822. Over 2020 behaalde Alliander een positief resultaat van € 224 miljoen. Dit was in 2019 € 253 miljoen.

Vitens, Utrecht (Programma 3)

Doelstelling en openbaar belang	Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert drinkwater aan circa 5,7 miljoen klanten. De verantwoordelijkheid van Vitens is een gezonde en duurzame samenleving met zorg voor de bescherming van natuur en milieu.
---------------------------------	---

Partijen 111 aandeelhouders bestaande uit gemeenten en provincies.

Financieel Over 2020 is geen dividend uitgekeerd. Dit vanwege het hoge investeringsniveau en verscherpte eisen rondom winst.

In liquidatie

Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Werk en Inkomen (ISWI)

Tot 2016 was ISWI de gezamenlijke sociale dienst van Oude IJsselstreek en Aalten. In de jaarrekening 2018 zijn de uitstaande vorderingen, schulden en de reserves tussen ISWI in liquidatie en de beide gemeenten onderling verrekend. Omdat er nog een claim is ingediend over een reeds afgewikkeld bedrijfsongeval bij een derde, is er een kleine reserve aangehouden voor nog resterende verplichtingen. Aangezien het hier waarschijnlijk een zekerheidsstelling van rechten betreft verwachten we geen problemen, maar is de werkelijke vereffening nog wel even uitgesteld.

Geliquideerd in 2020

Recreatieschap Achterhoek Liemers (RAL)

De RAL is in 2020 formeel geliquideerd, na afronding van de laatste verplichtingen uit het sociaal statuut. Het restant aan financiële middelen is over de gemeenten verdeeld, voor Aalten betekende dit een eenmalig voordeel van ongeveer € 36.000.

Paragraaf COVID-19

Coronavirus in gemeente Aalten in 2020

Inleiding

COVID-19 is een gebeurtenis die niet aan een programma of taakveld is toe te rekenen. Het heeft betrekking op de gehele decentrale overheid en heeft betrekking op veel programma's en taakvelden. Om aan de gemeenteraad/provinciale staten/algemeen bestuur en burgers in één onderdeel overzichtelijk en integraal toe te lichten welke gevolgen COVID-19 op de decentrale overheid heeft (gehad) en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden de decentrale overheid heeft genomen, is er een COVID-19-paragraaf opgenomen. In deze paragraaf wordt toegelicht wat de kosten, gemiste opbrengsten en risico's van COVID-19 op de programma's en taakvelden zijn (geweest) en wordt aandacht geschonken aan de verwachte maatschappelijke en financiële gevolgen van COVID-19 voor 2021 en de jaren daarna.

Algemeen

Sinds eind februari teistert het coronavirus ons land. De organisaties die belast zijn met crisisbeheersing en -bestrijding zijn sindsdien volop actief om de schade te beperken en de verspreiding van het virus te voorkomen. Ook al onze inwoners bemerken de gevolgen van het virus en van de maatregelen tegen verspreiding.

Deze COVID-19-paragraaf is ingedeeld op basis van de drie programma's.

Gemeentelijke crisisorganisatie

Binnen onze gemeente is een Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) samengesteld dat in het begin van de crisis vrijwel dagelijks en later wekelijks de crisis bespreekt (van de eerste uitbraken bij een instelling, het tekort aan persoonlijke beschermingsmiddelen tot allerlei vragen over interpretatie van de regels en handhaving daarvan), waar nodig maatregelen treft en besluiten neemt.

Voor vragen vanuit de verschillende beleidsterreinen zijn de portefeuillehouders-overleggen geïntensiveerd. Relevante besluiten worden ook daar genomen.

De raad wordt middels raadsmededelingen vanuit het GBT én de beleidsafdelingen met enige regelmaat geïnformeerd over de gang van zaken en bijzonderheden.

Communicatie

Een belangrijk aandachtspunt voor het GBT maar ook het college is de communicatie naar de bewoners. Het college wil dichtbij de bewoners en ondernemers staan. Zowel met op bepaalde groepen gerichte berichten als ook via de algemene kanalen als onze website, waar een speciale 'coronapagina' is ingericht www.aalten.nl/corona, Aalten Actueel en sociale media proberen we zo veel als mogelijk de juiste informatie bij de juiste personen te krijgen. Informatiemateriaal wordt door de Rijksoverheid aangeboden via de veiligheidsregio's. Daarnaast ontwikkelen we eigen campagnemateriaal (bijvoorbeeld posters 'Daar doe ik het voor') om niet alleen te informeren, maar ook draagvlak en begrip te creëren. Ook proberen we op allerlei manieren mensen een hart onder de riem te steken. De burgemeester schrijft, vanuit zijn rol als 'burgervader', zeer regelmatig een 'Bericht aan de inwoners' voor de huis-aan-huisbladen. De wethouders onderhouden contacten met hun eigen netwerkpartners. Ook werden er in de zomer collegebezoeken gebracht aan de horeca, campings en dergelijke.

Besmettingen

Na een maand constateerden we 'slechts' vijf bevestigde besmettingen, aantallen die nu (een jaar later) tot de dagelijkse praktijk horen. In de eerste golf zijn echter duidelijke aanwijzingen voor meer gevallen (mensen werden alleen getest bij ziekenhuisopname). In dezelfde eerste maand moesten we kennismaken van het eerste sterfgeval in onze gemeente.

Duidelijk werd dat we ons als gemeente moesten voorbereiden op een zware en complexe situatie waarbij nog veel meer mensen besmet raken, ziek worden en ook zullen overlijden. Duidelijk werd ook dat dit alles veel zou vragen van ons als overheid, van onze medewerkers, maar zeker ook van onze burgers. Via landelijke dashboards en een eigen dashboard van de GGD blijven we dagelijks op de hoogte van aantallen besmettingen in onze gemeente. Bij 'clusteruitbraken' en andere bijzonderheden is er contact met de GGD Noord- en Oost-Gelderland.

Noodverordeningen

Op woensdag 11 maart is een GRIP 4 afgekondigd, maar alleen voor corona-gerelateerde zaken. GRIP 4 houdt op grond van artikel 4 van de Wet op de Veiligheidsregio's in dat alle bevoegdheden van de burgemeester op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid automatisch overgaan op de Voorzitter van de Veiligheidsregio. Naar aanleiding van de Aanwijzing van de Minister van Volksgezondheid van 23 maart heeft de voorzitter van onze VNOG een noodverordening vastgesteld,

die in de loop van 2020 regelmatig is aangevuld en bijgesteld. In de noodverordening zijn vergaande beperkingen van onze vrijheden opgenomen, voorzien van strafbepalingen. De gemeenten is gevraagd hier strak op toe te zien. Vanuit Voorzitter VNOG is een handhavingsstrategie vastgesteld voor het niet naleven van de voorschriften, die we als gemeente volgen.

Bij iedere wijziging van de noodverordening zijn telkens vragen hoe bepaalde regels te interpreteren. Hiervoor vindt afstemming plaats, soms met alle 22 gemeenten van de veiligheidsregio, soms met alleen de Achterhoekse of buurgemeenten. Mede naar aanleiding hiervan is besloten tot een Nieuwsbrief sport en cultuur, met een toelichting op maatregelen die voor deze tak relevant zijn.

Maatregelen ter verlichting

Na de eerste sluiting van de horeca, op 15 maart is ook een pakket aan landelijke steunmaatregelen bekend gemaakt. Een aantal daarvan is inmiddels meerdere keren verlengd, vaak werden dan de voorwaarden aangescherpt. Een van de landelijk ingestelde steunmaatregelen is de Tozo, Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers. De uitvoering daarvan wordt bij de gemeente gelegd. Gemeente Aalten heeft dit bij Laborijn belegd.

Eind maart besluit het college tot een pakket aan ondersteuningsmaatregelen, bovenop de landelijke maatregelen. De ondersteuningsmaatregelen van de gemeente zijn zowel voor ondernemers, verenigingen als particuliere inwoners:

- De betalingsverplichting gemeentelijke belastingen (onroerendezaakbelasting (ozb), afvalstoffenheffing en eventueel hondenbelasting) worden opgeschort tot 1 oktober 2020.
- Reclamebelasting wordt op z'n vroegst in september opgelegd (normaliter in mei).
- Voor de huur van gemeentelijke grond die door de maatregelen niet gebruikt kan worden voor bijvoorbeeld terras of vishandel worden (tot augustus) geen facturen verzonden. Voor de terrassen is 50% in rekening gebracht. De vishandel is open gebleven en hebben daarvoor facturen gehad.
- De toeristenbelasting 2020 wordt pas na afloop van het seizoen opgelegd. Er zijn geen voorlopige aanslagen opgelegd. Alle aanslagen toeristenbelasting zijn na afloop van het seizoen met dagtekening 30 november 2020 opgelegd.
- Huur voor reeds ingeroosterde uren van binnensportaccommodaties die vanwege de maatregelen niet door konden gaan, wordt niet in rekening gebracht.
- Gemeentelijke betaaltermijn wordt teruggebracht naar betaling direct na de laatste fiattering (nul dagen).
- Er worden niet opnieuw leges in rekening gebracht voor evenementen die worden verplaatst. Leges kunnen ook worden teruggevraagd.
- De gemeente probeert waar mogelijk investeringen die voor de komende jaren zijn gepland, eerder uit te voeren. Dit om de (lokale) markt te stimuleren.
- Verenigingen, buurthuizen en culturele instellingen lopen inkomsten en entreegelden mis. Bij grote problemen wordt naar maatwerkoplossingen gezocht.

Richting de zomer neemt het aantal (vastgestelde) besmettingen fors af. De landelijke maatregelen ter voorkoming van verspreiding worden versoepeld. De horeca mag weer open, onder voorwaarden, en er is grote behoefte aan extra terrasruimte. Gemeente Aalten voorziet hierin voor de horecaondernemers die hun terras op grond van de gemeente hebben. Ze krijgen zonder kosten extra m² ter beschikking.

Zorg en opvang

Jeugd en Wmo-zorgverlening kon gedurende 2020 niet altijd doorgaan. Zorgorganisaties zijn echter wel doorbetaald. De kosten voor de niet geleverde zorg inclusief meerkosten bedragen € 497.000. In navolging op landelijke maatregelen voor opvang van kinderen van ouders met een cruciaal beroep en kwetsbare kinderen, zijn ook hier binnen de gemeente afspraken over gemaakt. Kosten € 10.000. Naoberschap

Het naoberschap, naar elkaar omzien, heeft zeker in de beginfase van strenge maatregelen – waaronder het sluiten van verpleeg- en verzorgingshuis – zijn waarde meer dan bewezen. Mensen die zich (moesten) ontzien worden niet vergeten en krijgen (nog altijd) hulp van mensen in de omgeving en vrijwilligers. Figulus Welzijn vervult hier een verbindende rol in en biedt/coördineert bovendien activiteiten die nog wél mogelijk zijn (denk aan sporten en vermaak buiten voor bewoners verzorgingshuizen binnen/op het balkon en sporten voor de jeugd, ook zonder sportverenigingslidmaatschap).

Interne organisatie

Een de maatregelen om verspreiding van het virus te voorkomen is 'werk thuis als dat kan'. Het overgrote deel van de medewerkers werkt vanaf medio maart een of meerdere dagen vanuit huis. Er wordt versneld apparatuur (surfaces, beeldschermen) ter beschikking gesteld aan medewerkers. Met het toenemen van de besmettingen vanaf september (tweede golf) besluit het kabinet op 13 oktober

tot een in eerste instantie gedeeltelijke lockdown. De maatregel 'werk thuis als het kan' wordt vanaf dat moment strikter gehanteerd voor medewerkers van de gemeente Aalten. Naar kantoor komen wordt afgeraden, alleen als het echt nodig is. Er worden (opnieuw) faciliteiten aangeboden voor het 'thuiskantoor'. De kosten hiervoor zijn € 39.000.

Totaal van de financiële effecten

Hieronder vindt u een overzicht van de coronagelden. Het is een overzicht van de door het rijk beschikbaar gestelde gelden in de algemene uitkering. En het door de gemeente beschikbaar gestelde bedrag van € 500.000. In 2020 resteert er een bedrag van € 176.000, dit bedrag moet beschikbaar komen in 2021 ten behoeve van corona.

Financieel overzicht Corona 2020

Resumé

Totale ontvangsten cq eigen middelen	3.802
Totale uitgaven	3.626

Restant Corona 2020

176

Baten, steunpakketten

Gedurende de pandemie stelt het Rijk aanvullende middelen beschikbaar. De steunpakketten zijn als onderdeel in de algemene uitkering verwerkt en deels in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Hier vindt u een overzicht van de baten en lasten met betrekking tot COVID-19.

Eerste steunpakket

1.1. Lokale culturele voorzieningen

De medeoverheden zijn verantwoordelijk voor twee derde van alle subsidies aan cultuur en houden daarmee de lokale en regionale culturele infrastructuur overeind. Het kabinet heeft besloten om een bevoorschotting op de compensatie aan medeoverheden te verstrekken van € 60 miljoen voor de periode van medio maart 2020 tot en met 1 juni 2020. Dit met het oog op borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur. Deze organisaties missen nu onder andere inkomsten uit kaartverkoop en horeca, terwijl de vaste lasten zoals huisvesting en beveiliging doorlopen. Het bedrag is toegevoegd aan de algemene uitkering als onderdeel van het gemeentefonds. Gezien het feit dat deze compensatie wordt vertrekt via de algemene uitkering moet deze verwerkt worden als bate in 2020.

1.2. Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg en Wmo 2015

Omwille van de continuïteit van zorg voor cliënten tijdens coronamaatregelen én voor continuïteit van het stelsel nadien zijn maatregelen genomen, om cliënten op grond van de Jeugdwet en de Wmo 2015 hulp en ondersteuning te kunnen blijven bieden. Het Rijk heeft, in afstemming met de VNG, een zeer dringend beroep op gemeenten gedaan om hun aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financieel zekerheid en ruimte te bieden, van 1 maart 2020 tot in elk geval 1 juni 2020. Deze afspraak is verlengd naar 1 juli 2020. Op 23 juni 2020 is bekend gemaakt dat de eerder gemaakte afspraken tussen VNG en het Rijk ten aanzien van het vergoeden van de meerkosten Wmo en Jeugd zijn verlengd van 1 juli tot en met 31 december 2020. Van het totaalbedrag van € 144 miljoen uit het compensatiepakket van 28 mei 2020 is een bedrag van € 46 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering. De overige € 98 miljoen betreft een voorschot voor meerkosten. Dit is toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang en de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (zie onderdeel 5). Decentralisatie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering onderdeel van het gemeentefonds en moeten verwerkt worden als bate in 2020.

1.3. Voorschoolse voorziening peuters

De decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters is met € 8,3 miljoen verhoogd in verband met de (gedeeltelijke) sluiting van de kinderopvang in de periode 16 maart tot en met 7 juni 2020 in verband met COVID-19. Ouders/verzorgers zijn in maart opgeroepen om de rekening voor de opvang te blijven betalen in deze periode. Dit gold ook voor ouders/verzorgers van een kind dat gebruik maakt van de gemeentelijke regelingen voorschoolse educatie, peuteraanbod en sociaal medische indicatie. Op deze wijze kon het gemeentelijke aanbod rondom kinderopvang in stand worden gehouden. Daarbij is ook gecommuniceerd dat ouders een vergoeding krijgen voor het betalen van de eigen bijdrage in deze periode. Met deze eenmalige ophoging ontvangen gemeenten middelen om de eigen bijdrage van de ouders/verzorgers te vergoeden voor de hiervoor genoemde

periode. De middelen zijn beschikbaar gesteld via een decentralisatie-uitkering en dienen daarmee in 2020 als bate verwerkt te worden.

1.4. Wet sociale werkvoorzieningen (Wsw)

Als gevolg van COVID-19 zijn de Sociale Werkbedrijven geheel of gedeeltelijk gesloten. Daardoor vallen bedrijfsopbrengsten weg waarmee (deels) de loonkosten van medewerkers die werkzaam zijn voor een Sociale Werkbedrijf worden gefinancierd. Tekorten in de exploitatie worden in de reguliere systematiek opgevangen door een hogere gemeentelijke bijdrage. Deze financieringsbron staat onder druk omdat gemeenten financiële gevolgen hebben van COVID-19. Het kabinet heeft daarom besloten de integratie-uitkering Participatie, onderdeel Wet sociale werkvoorziening (Wsw), te verhogen met € 90 miljoen voor de periode 1 maart 2020 tot 1 juni 2020 ter compensatie van een deel van de loonkosten. De middelen zijn beschikbaar gesteld via een integratie-uitkering en dienen daarmee in 2020 als bate verwerkt te worden.

1.5 Compensatie van gedeelde inkomsten voor toeristenbelasting

Het tweede steunpakket is grotendeels een voortzetting van de maatregelen uit het eerste steunpakket.

2.1 Inkomstenderving precariobelasting en markt- en evenementenleges

Door de COVID-19 maatregelen waren er in de periode van 1 maart tot 1 juni geen terrassen opgesteld en zijn er geen markten en evenementen geweest. Gemeenten zijn daardoor geconfronteerd met een terugval van inkomsten uit terrasprecario en uit markt- en evenementenleges. Het kabinet heeft besloten de gemeenten voor de periode van 1 maart 2020 tot en met 1 juni 2020 voor dit doel te compenseren voor een bedrag van € 20 miljoen. Dit bedrag wordt uitgekeerd in de vorm van een decentralisatie-uitkering en moet derhalve als bate in 2020 worden verantwoord.

2.2 Lokale culturele voorzieningen

Het kabinet stelt aan gemeenten in aanvulling op de middelen uit het 1e steunpakket € 60 miljoen beschikbaar voor de periode van 1 juni tot en met 31 december 2020. De € 60 miljoen is toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds en moet derhalve als bate worden verantwoord in 2020.

2.3 Buurt- en dorpshuizen

Het kabinet stelt € 17 miljoen voor 2020 beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra uitgaven voor de dorps- en buurthuizen. Deze extra uitgaven bestaan onder andere uit het kwijschelden van huur en het compenseren van tegenvallende inkomsten uit bijvoorbeeld horeca en zaalverhuur van buurt- en dorpshuizen. Dit bedrag is toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds en moet derhalve als bate in 2020 verantwoord worden.

2.4 Toezicht en handhaving

Het kabinet stelt € 50 miljoen voor 2020 beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra toezicht- en handhavingskosten als gevolg van onder andere de extra inzet van boa's en de extra verkeersmaatregelen. Ook dit bedrag is toegevoegd aan de algemene uitkering en moet derhalve in 2020 als bate verantwoord worden.

2.5 Vrijwilligersorganisaties Jeugd

Het kabinet stelt € 7,3 miljoen beschikbaar om lokale vrijwilligersorganisaties, zoals de scouting en speeltuinen, te compenseren. Dit bedrag is toegevoegd aan de algemene uitkering en moet derhalve in 2020 als bate verantwoord worden.

2.6 Verkiezingen

Het kabinet stelt € 30 miljoen beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra kosten bij de herindelingsverkiezingen in november 2020 en de Tweede Kamerverkiezing in 2021 als gevolg van de COVID-19 maatregelen. De extra kosten hangen onder meer samen met aanvullende kosten voor de inrichting van stemlokalen, voor het mogelijk moeten huren van alternatieve locaties die in de coronacrisis beter geschikt zijn om als stemlokaal in te richten, voor toegankelijkheid van die locaties en voor de aanvullende werkzaamheden die gemeenten moeten doen ter voorbereiding van de verkiezingen. Dit bedrag is uitgekeerd in de vorm van een decentralisatie-uitkering en moet derhalve in 2020 als bate verantwoord worden.

2.7 Sociale werkbedrijven

Het kabinet stelt aan gemeenten in aanvulling op de middelen uit het 1e steunpakket € 50 miljoen beschikbaar voor de periode van 1 juni tot en met 31 december 2020. Dit bedrag is toegevoegd aan de integratie-uitkering Participatie via een verhoging van de Rijksbijdrage Wsw en moet derhalve als bate in 2020 verwerkt worden.

2.8 Bijdrage noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep

2.9 Bijdrage eigen bijdrage Wmo abonnementstarief

Derde steunpakket

3.1 Re-integratie bijstandgerechtigden, reguliere dienstverlening

Extra middelen voor re-integratie dienstverlening aan bijstandsgerechtigden Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet extra middelen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden beschikbaar (€ 40 miljoen in 2020). Gemeenten ontvangen deze extra middelen zodat zij de reguliere dienstverlening op peil kunnen houden nu de instroom in de bijstand toeneemt. Persoonlijk contact is belangrijk om hen vanuit een uitkerings situatie naar werk te begeleiden.

3.2 Extra middelen ten behoeve van gemeentelijk schuldenbeleid en ten behoeve van bijzondere bijstand

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet extra middelen voor het gemeentelijk schuldenbeleid (€ 15 miljoen in 2020) en de bijzondere bijstand (€ 5 miljoen in 2020) beschikbaar, gelet op de voorziene toename van de armoede- en schuldenproblematiek. Deze extra middelen stellen gemeente in staat om hun inwoners waar nodig van dichtbij te blijven ondersteunen.

3.4 Vergoeding meerkosten Jeugd en Wmo 2015

De VNG en het Rijk hebben in maart, kort na het uitbreken van de coronacrisis, afspraken gemaakt over het bieden van financiële zekerheid en ruimte aan zorgorganisaties en professionals binnen de Jeugdwet en Wmo 2015. De afspraken zijn gericht op het zo goed mogelijk organiseren van continuïteit van zorg voor cliënten en het borgen van het zorgstelsel voor de langere termijn. Onderdeel van de afspraken met gemeenten is onder meer dat meerkosten als gevolg van de coronacrisis door het Rijk worden vergoed aan gemeenten.

3.5 Vergoeding kosten ondersteuning quarantaine

Met de motie Asscher c.s.24 heeft de Tweede Kamer gevraagd hoe mensen ondersteund kunnen worden als ze in quarantaine horen te gaan. Het kabinet heeft met gemeenten afgesproken dat zij een rol zullen vervullen bij het ondersteunen van mensen die in quarantaine moeten. Het gaat daarbij vooral om praktische ondersteuning en het continueren van zorg en ondersteuning vanuit de sociaaldomeinwetten voor die burgers die in quarantaine moeten en niet in staat zijn de problemen die daardoor kunnen ontstaan zelf of met hun netwerk op te lossen. Ter compensatie van mogelijke extra kosten is eenmalig € 4 miljoen toegevoegd.

Financieel overzicht Corona 2020

Baten

Programma 2 Sociaal Domein

Inkomensregelingen

Ontvangen Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	1.892	2.131
Gemaakte en gereserveerde uitvoeringskosten Tozo	239	

Programma 3. Bedrijfsvoering

Algemene uitkering en overige uitkering Gemeente Fonds

Totaal ontvangen 1e, 2e + 3e steunpakket

		1.171
--	--	--------------

1e steunpakket (via juni brief 2020)

	492	
1.1 Borging van lokale en regionale culturele infrastructuur	84	
1.2 Continuïteit van zorg voor cliënten op grond van de Jeugdwet	49	
1.2 Continuïteit van zorg voor cliënten op grond van de Wmo 2015	21	
1.3 Voorschoolse voorziening peuters	13	
1.4 Participatie	303	
1.5 Compensatie van gedeelde inkomsten voor toeristenbelasting	22	

2e steunpakket (via septembercirculaire)

		598
2.1 Bijdrage precariobelasting en markt- en evenementenleges	10	
2.2 Aanvullende bijdrage borging lokale culturele voorzieningen	83	
2.3 Bijdrage buurt- en dorps huizen	20	
2.4 Bijdrage toezicht en handhaving	67	
2.5 Bijdrage vrijwilligersorganisaties	11	
2.6 Bijdrage extra kosten Tweede Kamer-verkiezingen 2021	55	
2.7 Aanvullende bijdrage exploitatietekorten Sociale Werkbedrijven	168	
2.8 Bijdrage eigen bijdrage Wmo abonnementstarief	46	
2.9 Bijdrage noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep	40	
Incidenteel schrappen opschalingskorting	98	

3e steunpakket (via decembercirculaire)

		81
3.1 Re-integratie bijstandgerechtigden, reguliere dienstverlening	15	
3.2 Extra middelen ten behoeve van gemeentelijk schuldenbeleid	19	
3.3 Extra middelen ten behoeve van bijzondere bijstand	6	
3.4 Vergoeding meerkosten Jeugd en Wmo 2015	36	
3.5 Vergoeding kosten ondersteuning quarantaine	5	

Overige baten en lasten

Provinciale bijdrage		500
Bijdrage ministerie in huur derving sportzalen	77	
Eigen middelen (Voorjaarsnota € 500.000; minus bijdrage provincie en sport)	40	
	383	

Totale ontvangsten c.q. eigen middelen

3.802

Lasten

Het financiële overzicht is exclusief de inzet van ambtelijke uren.

Financieel overzicht Corona 2020

Lasten

Programma 1 Ruimte

Economische promotie

12

Gederfde inkomsten terrasvergunningen en standplaatsvergoeding kermis

12

Sportaccommodaties

87

Gederfde huurinkomsten sportaccommodaties

87

Programma 2 Sociaal Domein

Crisbeheersing en brandweer

2

Handhaving

2

Openbare orde en veiligheid

4

Gederfde inkomsten APV

4

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

71

Leerlingenvervoer, niet geleverde diensten ZOOV

61

Reguliere Peuteropvang

10

Sportbeleid en activering

1

Sport Lokaal Samen

1

Cultuurpresentatie, -productie, -participatie

8

Podiumkunsten en cultuuruitingen

8

Samenkracht en burgerparticipatie

96

Vervoersvoorzieningen, niet geleverde diensten ZOOV

92

Figulus

3

Preventie platform jeugd en kinderopvang

1

Inkomensregelingen

2.131

Ontvangen Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)

1.892

Gemaakte en gereserveerde uitvoeringskosten Tozo door Laborijn

239

Begeleide participatie

729

Participatiebudget Wsw, bijdrage één op één doorgesluisd naar Laborijn

472

WMO, niet geleverde zorg en meerkosten

257

Maatwerkdienstverlening 18+

59

Bijdrage eigen bijdrage Wmo abonnementstarief

46

WMO huishoudelijk hulp, niet geleverde zorg

13

Maatwerkdienstverlening 18-

227

Jeugdzorg, niet geleverde zorg en meerkosten

227

Programma 3 Bedrijfsvoering

Burgerzaken

65

Verbetering E-toegang burgerzaken

10

Tweede Kamerverkiezingen (doorgeschoven naar 2021)

55

Overhead

134

Voorlichting

7

Representatie

3

Huisvesting en facilitaire kosten

19

ICT voorzieningen en mogelijk maken van thuiswerkplekken

38

Bijdrage in kosten van handhaving en toezicht ten gunste van loonbegroting gebracht

67

Totale uitgaven

3.626

Paragraaf Demografische ontwikkeling

In deze 'demografische paragraaf' besteden we aandacht aan de effecten van de demografische ontwikkelingen, zijnde de ontgroening en vergrijzing van de bevolking, op de leeftijd van de huishoudens, de leefbaarheid, diverse voorzieningen, de woningmarkt en de arbeidsmarkt. Deze paragraaf is opgenomen naar aanleiding van de Demografische Effecten Rapportage uit 2011 vanwege het belang in onze regio, het is geen verplichte paragraaf vanuit het BBV. Inmiddels zijn we bijna 10 jaar verder en verandert de wereld om ons heen continu. Data zijn steeds eenvoudiger te ontsluiten en te raadplegen. Vanaf het voorjaar 2021 is de Achterhoekmonitor en de daaraan gekoppelde woon- en vastgoedmonitor volledig digitaal en openbaar toegankelijk. Daarnaast werken we naar een steeds compactere jaarrekening toe.

We hebben er dan ook voor gekozen om de demografische paragraaf, in beknopte vorm, voor het laatst in de begroting 2021 op te nemen en daarvoor in de plaats jaarlijks te rapporteren over de demografische ontwikkelingen in onze gemeente. Zoals ook al in het voorjaar van 2020 is gedaan middels een demografische analyse en bij de woonvisie in december 2020. Uiteraard rapporteren we in deze jaarrekening 2020, vooruitlopend op de online publicatie van de woon- en vastgoedmonitor over enkele demografische ontwikkelingen over het afgelopen jaar.

1. Bevolkings- en huishoudensontwikkeling

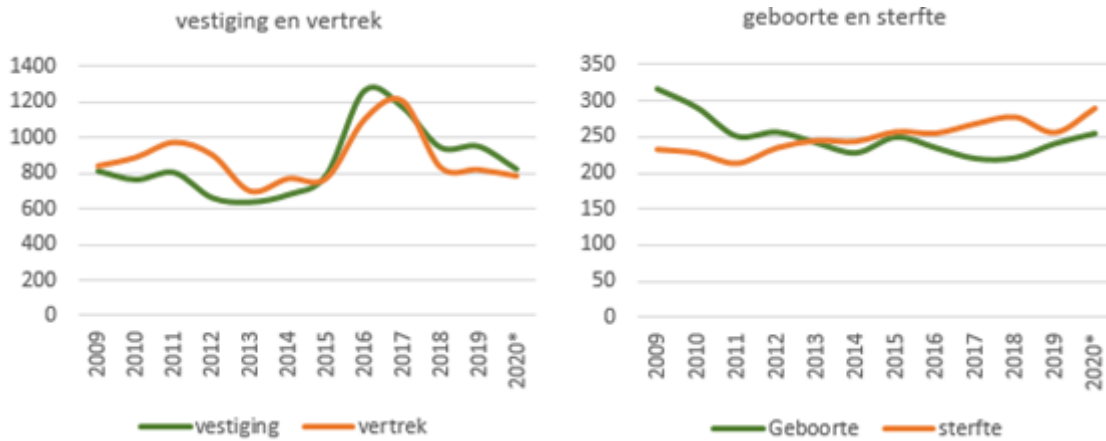
Het aantal inwoners is in 2020 nagegenoeg gelijk gebleven. Op 1 januari was het aantal inwoners 27.121, een jaar later is het inwoneraantal met 1 afgenomen naar 27.120. Het aantal huishoudens is in diezelfde periode toegenomen met 46, van 11.694 naar 11.740. De cijfers over 1-1-2021 zijn nog voorlopig, administratieve correcties kunnen nog een klein verschil opleveren.

2. De demografische ontwikkelingen over 2020 en de effecten van COVID-19

De coronacrisis heeft een direct effect op de demografische ontwikkelingen. Het meest sprekende getal betreft het sterftecijfer. Er zijn in het afgelopen jaar 33 personen meer overleden dan het voorgaande jaar. De vraag is echter of dit het gevolg is van COVID-19 of de toenemende vergrijzing. Overigens wordt het sterftecijfer deels gecompenseerd door het toenemend aantal geboortes. Sinds 2017 zien we in de gemeente Aalten dat het aantal geboortes weer licht stijgt.

In tegenstelling tot de berichtgeving over de toenemende trek naar het oosten zien we deze trend (nog) niet terug in de migratiecijfers over het afgelopen jaar van de gemeente Aalten. Het aantal vestigers ligt in 2020 zelfs 120 personen lager dan in 2019. Gelijktijdig zien we dat het aantal mensen dat de gemeente Aalten verlaat ook verder teruglopen, dit levert over 2020 een vestigingsoverschot van 35 personen op.

De woningmarkt is sterk afhankelijk van de economie. Consumentenvertrouwen, inkomensontwikkeling, stagnatie in de bouw etcetera vinden direct zijn weerslag op de woningmarkt. Ondanks de zware economische en gezondheids crisis, blijft de druk op de woningmarkt ongekend hoog. De komende jaren wordt dan ook ingezet op het vergroten van het woningaanbod door nieuwbouw.

3. Stand van de woningvoorraad per 31 december 2020

In 2020 is de woningvoorraad met 51 woningen gegroeid. In totaal zijn 58 woningen gebouwd, 10 woningen onttrokken en zijn 3 administratieve correcties doorgevoerd.

De meeste woningen zijn gebouwd in Aalten. De toevoegingen zijn allemaal koopwoningen. De voorraad goedkope woningen (sociale huur en koop onder de € 200.000) is per saldo met 7 woningen afgenomen. De toename van de woningvoorraad zit met name in de categorie middelduur tot dure koop. De effecten van het afwegingskader woningbouw zijn hierin nog niet merkbaar. De doorlooptijd van plan tot realisatie duurt enkele jaren. Dit betekent dat pas de komende jaren de effecten van focus op betaalbare woningbouw is terug te zien.

Kern	Netto toevoeging
Aalten	20
Dinxperlo	11
Bredevoort	7
Overige kernen en Buitengebied	10
Administratieve correcties	3
Totaal	51

Jaarrekening

De balans per 31 december

Balans per 31 december 2020					
(bedragen x € 1.000)			(bedragen x € 1.000)		
ACTIVA	31-12- 2020	31-12- 2019	PASSIVA	31-12- 2020	31-12- 2019
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
<i>Immateriële vaste activa</i>	-	-	<i>Eigen vermogen</i>	20.780	20.692
* Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-	* Algemene reserve	12.833	14.616
* Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	* Bestemmingsreserves	7.526	7.378
* Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-	* Gerealiseerd resultaat	421	1.302-
<i>Materiële vaste activa</i>	43.627	40.898	<i>Voorzieningen</i>	6.498	6.419
* Investerings met een economisch nut			* Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.236	5.194
* gronden uitgegeven in erfpacht	249	241	* Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	1.262	1.225
* gebouwen uitgegeven in erfpacht	1	1			
* overige investeringen met een economisch nut	32.223	30.010			
* warme gronden woningbouw	-	-			
* Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	7.719	7.936	<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	26.246	24.505
* Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	3.435	2.710	* Obligatieleningen	-	-
			* Onderhandse leningen van:		
			- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
<i>Financiële vaste activa</i>	11.191	12.779	- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	26.244	24.503
* Kapitaalverstrekkingen aan:			- binnenlandse bedrijven	-	-
* deelnemingen	1.178	1.256	- openbare lichamen	-	-
* gemeenschappelijke regelingen	-	-	- overige binnenlandse sectoren	-	-
* overige verbonden partijen	-	-	- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-
			* Door derden belegde gelden	-	-
* Leningen aan:			* Waarborgsommen	2	2
* openbare lichamen	-	-	* Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
* woningbouwcorporaties	-	-			
* deelnemingen	-	-			
* overige verbonden partijen	-	-			
* Overige langlopende leningen	9.807	11.317			
* Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-			

* Uitzettingen in de vorm van Nederlandse schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-				
* Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	206	206				
Totaal vaste activa	54.818	53.677	Totaal vaste passiva	53.524	51.616	
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA			
Voorraden	1.377	2.058	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.323	8.879	
* Overige grond- en hulpstoffen	-	-	* Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	-	-	
* Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie (BIE)	585	1.586	* Overige kasgeldleningen	3.000	6.000	
* Gereed product en handelsgoederen	792	472	* Banksaldi	287	-	
* Vooruitbetalingen	-	-	* Overige schulden	3.036	2.879	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.475	1.858	Overlopende passiva	7.047	4.450	
* Vorderingen op openbare lichamen	476	148	* Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	5.756	3.894	
* Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-	* Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:			
* Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-	- Europese overheidslichamen	-	-	
* Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-	- het Rijk	446	-	
* Rekening-courantverhouding met het Rijk	-	-	- overige Nederlandse overheidslichamen	529	238	
* Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	-	-	* Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	316	318	
* Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-				
* Overige vorderingen	1.999	1.710				
* Overige uitzettingen	-	-				
Liquide middelen	40	996				
* Kassaldi	1	1				
* Banksaldi	39	995				
Overlopende activa	8.184	6.356				
* De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen						

die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel								
uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:								
- Europese overheidslichamen	-		-					
- het Rijk	-		-					
- overige Nederlandse overheidslichamen	-		-					
* Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.184		6.356					
Totaal vlottende activa		12.076		11.268	Totaal vlottende passiva		13.370	13.329
Totaal-generaal		66.894		64.945	Totaal-generaal		66.894	64.945
					Gewaarborgde geldleningen		110.192	110.286
					Garantstellingen		55.314	55.467

Het overzicht van baten en lasten

Een positief resultaat wordt als een negatief getal gepresenteerd, een negatief resultaat als een positief getal.

	Raming begrotingsjaar 2020 vóór wijziging			Raming begrotingsjaar 2020 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2020			Realisatie vorig begrotingsjaar 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's:												
Programma 1 Ruimte	-5.885	12.277	6.392	-8.206	15.284	7.078	-7.958	14.506	6.548	-9.865	16.261	6.396
Programma 2 Sociaal Domein	-5.244	37.948	32.704	-10.023	46.599	36.576	-7.879	43.846	35.967	-5.193	40.363	35.170
Programma 3 Bedrijfsvoering	-316	1.786	1.470	-534	1.643	1.109	-608	1.383	775	-582	1.893	1.311
Sub-totaal programma's	-11.445	52.011	40.566	-18.763	63.526	44.663	-	59.735	43.290	-	58.517	42.877
Algemene dekkingsmiddelen (P3):												
Lokale heffingen	-5.149	419	-4.730	-5.185	435	-4.750	-5.177	470	-4.707	-5.064	397	-4.667
Algemene uitkeringen	-43.526	0	-43.526	-46.067	0	-46.067	-	0	-	-	0	-
Dividend	-525	0	-525	-473	0	-473	-473	0	-473	-632	0	-632
Saldo	-213	298	85	-197	212	15	-200	254	54	-243	307	64
Financieringsfunctie												
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-49.413	717	-48.696	-51.922	647	-51.275	-	724	-	-	704	-
Overhead (P3)	-59	8.055	7.996	-239	8.459	8.220	-367	8.374	8.007	-210	8.345	8.135
Onvoorzien (P3)	0	200	200	-109	0	-109	-117	0	-117	0	0	0
Vennootschapsbelasting (P3)	0	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	-60.917	60.993	76	-71.033	72.632	1.599	-	68.833	-89	-	67.566	2.573
Reserves												
Programma 1 Ruimte	-260	290	30	-1.290	853	-437	-944	853	-91	-627	290	-337
Programma 2 Sociaal Domein	-165	80	-85	-415	80	-335	-212	212	0	-1.196	70	-1.126
Programma 3 Bedrijfsvoering	-204	180	-24	-592	180	-412	-421	180	-241	-306	498	192
Sub-totaal mutaties reserves	-629	550	-79	-2.297	1.113	-1.184	-1.577	1.245	-332	-2.129	858	-1.271
Resultaat	-61.546	61.543	-3	-73.330	73.745	415	-	70.078	-421	-	68.424	1.302
							70.499			67.122		

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Toelichting op de balans per 31 december

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

Financiële vaste activa

Vlottende activa

Vorraden

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Liquide middelen

Overlopende activa

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Programma 1 Ruimte	-7.958	-9.865
Programma 2 Sociaal Domein	-7.879	-5.194
Programma 3 Bedrijfsvoering	-53.085	-49.935
Totaal Baten	-68.921	-64.994
Lasten		
Programma 1 Ruimte	14.506	16.259
Programma 2 Sociaal Domein	43.847	40.363
Programma 3 Bedrijfsvoering	10.481	10.944
Totaal Lasten	68.833	67.566
Onttrekkingen		
Programma 3 Bedrijfsvoering	-1.577	-3.431
Stortingen		
Programma 3 Bedrijfsvoering	1.665	858
Gerealiseerd resultaat	0	0

Saldo van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Programma 1 Ruimte	6.548	6.394
Programma 2 Sociaal Domein	35.968	35.169
Programma 3 Bedrijfsvoering	-42.516	-41.564
Gerealiseerd resultaat	0	0

Begrotingswijzigingen 2020

	Primitieve raming	Amendement 11-2019	Najaarsnota 2019	RBS 01-2020	RBS 02-2020	RBS 03-2020	RBS 07-2020	Voorjaarsnota 2020	RBS 10-2020	Najaarsnota 2020	Raming na wijziging
Baten											
Programma 1 Ruimte	-5.885	0	-1.258	0	-500	-20	0	177	0	-720	-8.206
Programma 2 Sociaal Domein	-5.244	0	-61	0	0	0	0	-2.322	0	-2.396	-10.023
Programma 3 Bedrijfsvoering	-50.417	1	-2.607	0	0	-63	-	-3.025	-400	1.995	-55.516
							1.000				
Totaal baten	-61.546	1	-3.926	0	-500	-83	-	-5.170	-400	-1.121	-73.745
							1.000				
Lasten											
Programma 1 Ruimte	12.277	0	2.749	0	500	123	0	488	400	-1.253	15.284
Programma 2 Sociaal Domein	37.948	2	1.178	20	26	0	1.000	4.107	0	2.318	46.599
Programma 3 Bedrijfsvoering	11.321	-3	-1	-20	-26	-40	0	575	0	56	11.862
Totaal lasten	61.546	-1	3.926	0	500	83	1.000	5.170	400	1.121	73.745
Saldo van baten en lasten											
Programma 1 Ruimte	6.392	0	1.491	0	0	103	0	665	400	-1.973	7.078
Programma 2 Sociaal Domein	32.704	2	1.117	20	26	0	1.000	1.785	0	-78	36.576
Programma 3 Bedrijfsvoering	-39.096	-2	-2.608	-20	-26	-103	-	-2.450	-400	2.051	-43.654
							1.000				
Totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Programma 1 Ruimte

Bedragen x €1.000

Programma 1 Ruimte	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Verkeer en vervoer	-276	-424
Openbaar vervoer	-266	-2
Economische ontwikkeling	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-593	-2.152
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-29	-33
Economische promotie	-210	-181
Sportaccommodaties	-236	-340
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-128	-92
Riolering	-2.114	-1.977
Afval	-1.900	-1.884
Milieubeheer	-105	-778
Begraafplaatsen en crematoria	-311	-185
Ruimte en leefomgeving	-120	-98
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	-985	-1.194
Wonen en bouwen	-682	-525
Totaal Baten	-7.958	-9.865
Lasten		
Verkeer en vervoer	2.237	2.981
Openbaar vervoer	559	25
Economische ontwikkeling	36	10
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	782	2.116
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	42	45
Economische promotie	201	27
Sportaccommodaties	1.532	1.680
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.809	1.837
Riolering	1.625	1.480
Afval	1.604	1.556
Milieubeheer	1.014	1.661
Begraafplaatsen en crematoria	359	348
Ruimte en leefomgeving	807	508
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	996	1.094
Wonen en bouwen	904	893
Totaal Lasten	14.506	16.259
Totaal saldo van baten en lasten	6.548	6.394

Analyse tussen de begroting na wijziging en de werkelijke baten en lasten

Het verschil tussen de raming na wijziging en werkelijk 2020 bedraagt per saldo € 530.000 voordelig.

Verkeer en vervoer

Voor het groot onderhoud wegen is een aantal werkzaamheden doorgeschoven naar 2021. Dit wordt in één groot onderhoudsbestek samengevoegd om een eventueel aanbestedingsvoordeel te behalen, voordeel € 40.000. De kosten van het groot onderhoud worden gedekt uit de reserve wegen en hebben geen invloed op het resultaat.

Voor het straatreinigen is de aanschaf van een nieuwe RAVO veegmachine naar voren gehaald, de kapitaallasten van € 20.000 waren voor 2020 niet begroot.

Met ingang van 2020 heeft de gemeente een nieuw onderhoudscontract voor de openbare verlichting. De nieuwe onderhoudsprijzen zijn meer marktconform dan afgelopen 4 jaar. In de voorjaarsnota is het budget al met € 15.000 bijgesteld. Daarnaast zijn er echter in 2020 meer schades en storingen geweest die toch nog een overschrijding van € 20.000 op deze post laten zien.

Openbaar vervoer

In 2020 zijn de maatregelen voor de niet actief beveiligde overweg (Nabo) voor Groot Heinenweg en Tuunterweg afgerond. De Nabo bij het Kleuverspad wordt in 2021 afgerond. De totale kosten voor de Nabo's bedragen € 264.000, hiervan wordt op basis van het raadsbesluit uit de najaarsnota 2018 € 206.000 gedekt uit de algemene reserve.

Economische ontwikkeling

In 2020 zijn geen hercertificeringen en/of audits uitgevoerd in het kader van het keurmerk Veilig ondernemen. In verband met de coronamaatregelen zijn er ook nauwelijks acties en/of projecten uitgevoerd.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Op dit taakveld worden de bedrijventerreinen in exploitatie verantwoord. Deze geeft een nadeel van € 17.000. In de paragraaf grondbeleid zijn de bouwgrondexploitaties nader toegelicht.

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Door de coronamaatregelen zijn er minder standplaatsen voor weekmarkten ingenomen, nadeel € 4.300.

Economische promotie

Vanwege de corona zijn de campings tot 15 juni 2020 gesloten geweest. Omdat deze maatregel ook tot een lagere opbrengst toeristenbelasting kon leiden, heeft het Rijk een steunpakket beschikbaar gesteld waarin onder andere de toeristenbelasting wordt gecompenseerd. Deze compensatie bedroeg voor Aalten € 22.000. Door de corona, maar ook door het mooie weer hebben veel toeristen besloten om in eigen land te blijven. Dit heeft tot grote drukte op de campings geleid. Deze drukte heeft het gemis aan het aantal overnachtingen in het voorjaar volledig goed gemaakt. Hierdoor komt de opbrengst toeristenbelasting € 22.000 hoger uit.

Sportaccommodaties

Bij de binnensportaccommodaties is minder uitgegeven aan sportinventaris, onder andere omdat de beheerders veel meer zelf op konden pakken toen de accommodaties verplicht gesloten waren ten gevolge van de coronamaatregelen. Er zijn veel huurinkomsten weggevallen (door verplichte sluiting van de binnensportaccommodaties in het tweede en vierde kwartaal) en de beperkingen om te kunnen sporten in groepen. In totaal hebben we een lagere opbrengst van € 93.000; hiervan wordt € 54.000 gedekt vanuit de coronagelden, zie ook paragraaf COVID-19. Er is bij de rijksoverheid een tegemoetkoming aangevraagd via de Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties COVID. Hiervoor is tot nu toe € 40.000 ontvangen. De compensatie voor het laatste kwartaal 2020 is aangevraagd, de hoogte van deze uitkering is nog niet bekend. Het ontvangen bedrag is bijgestort in de gemeentelijke coronagelden. Al met al een lastig jaar voor de binnensportaccommodaties.

Voorheen konden we de btw die verband hield met sport en bewegen in aftrek nemen. Dit recht is vanaf 2019 vervallen en is vervangen door de Regeling Specifieke Uitkering Sport (SPUK). In het kader van deze regeling vragen we jaarlijks deze subsidie aan. Van te voren is niet in te schatten hoe hoog deze is. Er wordt een aanvraag gedaan op basis van de werkelijke gemaakte kosten en de uitkering is afhankelijk van wat er totaal in de pot zit, over 2019 is de uitkering 100% geweest. Hierdoor hebben we nog € 29.000 extra ontvangen in 2020 over 2019.

Daarnaast zijn er minder uren toegerekend voor de sporthalbeheerders (€ 93.000) doordat de sporthallen een groot gedeelte van het jaar dicht hebben gezeten. Dit betreft alleen een andere verdeling van uren en heeft geen effect op het saldo.

De afrekeningen over 2018 en 2019 van de service overeenkomst voor de sporthal Stationsplein waren niet in het budget opgenomen, dit geeft een nadeel van € 41.000. De hogere afrekening wordt veroorzaakt doordat een aantal kosten bij de sporthal in één keer zijn verantwoord terwijl deze over de jaren verdeeld hadden moeten worden. De verwachting is dat de komende jaren het budget voldoende is.

Bij de Eurohal is voor € 53.000 minder aan groot onderhoud uitgevoerd dan gepland. Dit is in voorbereiding en staat nu gepland voor 2021. Het grote onderhoud wordt gedekt uit de reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen en heeft geen invloed op het resultaat.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

In maart 2020 heeft de gemeenteraad besloten tot aankoop van de Slingeplas van Leisurelands. De Slingeplas komt in erfpacht bij De Twee Bruggen waar ook het beheer en onderhoud van het recreatiegebied komt te liggen. Door de coronacrisis is de erfpacht uitgesteld, zie raadsmededeling 46-2020 voortgang Slingeplas.

Met Leisurelands is afgesproken dat de overdracht van Leisurelands naar de gemeente 'gewoon' plaatsvindt voor 1 mei 2020. Leisurelands heeft na de overdracht gedurende een periode van één jaar de exploitatie voor eigen rekening en risico voort gezet. De parkeergelden (gemiddeld over de afgelopen jaren € 20.000) komen ten gunste van de gemeente Aalten. Deze inkomsten zijn € 15.000 hoger geworden.

In afwachting van de waardering na afsluiten van de erfpachtovereenkomst met De Twee Bruggen in 2021 is er over 2020 niet afgeschreven. De afschrijvingen waren begroot op € 20.000. Totaal voordeel € 35.000.

Riolering

De totale kosten voor riolering verlopen budgettair neutraal. Eventuele tekorten en overschotten worden verrekend met de voorziening riolering. In de kostenberekening nemen we hiervoor meer componenten mee dan uit dit taakveld blijkt zoals btw en overhead kosten. In 2020 hebben we conform begroting € 325.000 toe gevoegd aan de voorziening riolering.

Afval

In 2020 is € 288.000 aan de voorziening onttrokken, dit was € 85.000 lager dan begroot. Door gewijzigde regelgeving wordt omzetbelasting die drukt op de kosten van scheiding en registratie als ondernemerstaak en niet als overheidstaak gezien. Alleen de BTW die we betalen op overheidstaken (compensabele BTW) mogen we meenemen in de berekening van het afvaltarief. Door deze wijziging kunnen we minder kosten toerekenen aan afval. Dit heeft tot gevolg dat we minder aan de voorziening (die bestemd is ter dekking van de kosten) mogen onttrekken.

Milieubeheer

In 2020 heeft de ODA stappen gemaakt om haar bedrijfsvoering te verbeteren, mede naar aanleiding van de zienswijze van de raad. Door de uitbraak van corona, met als gevolg dat medewerkers vanuit huis/thuis hebben gewerkt, is hiermee onregelmatigheid in de controles en voortgang van dossiers ontstaan. Er is in de eerste twee trimesters onvoldoende zicht geweest op de extra inzet (onder andere brand Virupa, drugslab Gendringseweg, diverse klachten/handhavingsverzoeken) ten behoeve van de gemeente Aalten. In de laatste maanden van het jaar heeft men met alle beschikbare menskracht de reguliere controles opgepakt. Normaliter wordt extra inzet tijdig aangekondigd om bijgestuurd te worden, dit is in 2020 onvoldoende mogelijk geweest. De ODA zet zich in om deze overschrijding van € 50.000 te compenseren in 2021, aangezien door coronamaatregelen en de weersomstandigheden rond medio februari geen of minimaal controles kunnen worden uitgevoerd.

In de decembercirculaire 2019 is € 25.000 toegezegd om bewoners en particuliere gebouweigenaren in het kader van de transitievisie goed te informeren met name door middel van energieloketten, zie raadsmededeling 69-2020. Het betreft een bestemminguitkering uit de decembercirculaire die wordt ingezet voor de gemeentelijk taken duurzaamheid en klimaatadaptatie. In 2020 is wel in regionale samenwerking geïnventariseerd wat het energieloket daarvoor in het kader van de doorontwikkeling energieloketten zou kunnen doen. Er is nog geen regionale overeenstemming over gekregen. Het over 2020 beschikbaar gestelde bedrag van € 25.000 is in 2021 wel nodig en wordt in de voorjaarsnota 2021 weer opgevoerd.

De spoedsanering asbesthoudend zandpad nabij Piet Heinstraat 8 is goedkoper uitgevallen, omdat de asbestlaag minder dik was dan op basis van onderzoek was geraamd en door een voordeel in het offerte-traject. De totale kosten voor bodem zijn in 2020 € 75.000, dit is een voordeel van € 15.000 ten opzichte van de raming. Hiervan wordt € 17.000 gedekt uit de reserve bodemsanering.

Begraafplaatsen en crematoria

De opbrengst van begraafrechten zijn in 2020 € 42.000 hoger dan geraamd. Naast dat diverse tarieven voor graven in 2020 ten opzichte van 2019 zijn gestegen met 56% (is begroot) zijn er ook meer (urnen)graven uitgegeven (inclusief verlengingen). In 2019 waren het er 61, in 2020 73. Dit verklaart de hogere ontvangen begraafrechten.

Ruimtelijke ordening € 46.000 hogere ontvangsten

Er zijn behoorlijk wat ruimtelijke plannen/projecten behandeld en in procedure gebracht. In ieder geval meer dan voorzien. Ook het succes van het verzamelen van meerdere individuele verzoeken en die vervolgens in één bestemmingsplan samenbrengen (het veegplan) werpt zijn vruchten af. Er hoeft dan maar één keer de procedure te worden doorlopen. Dat is voordeliger en interessanter voor burger en bedrijf.

In oktober heeft de raad in het kader van Centrumvisie Dinxperlo besloten tot aankoop van de locatie en pand Wilhelminastraat 7/7a in Dinxperlo ad € 400.000. De intentie is om het pand te slopen en de grond te gebruiken voor parkeerterrein. Er is uitgegaan van een maximale afboeking van € 400.000, de uiteindelijke afwaardering is € 300.000 geworden (gebaseerd op de vierkante meter prijs), een voordeel van € 100.000. De dekking verloopt via de algemene reserve en heeft geen invloed op het resultaat.

Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)

Op dit taakveld worden bouwgronden in exploitatie verantwoord. Elk jaar ten tijde van het jaarwerk

wordt een hercalculatie uitgevoerd voor de bouwgronden in exploitatie. Deze geeft een voordeel van € 153.000. In de paragraaf grondbeleid zijn de bouwgrondexploitaties nader toegelicht.

Wonen en bouwen

Het voordeel op dit onderdeel wordt veroorzaakt door een hogere opbrengst bouwleges van € 30.000. In 2020 is een aantal omgevingsvergunningen verleend voor grote bouwplannen met hoge bouwkosten (onder andere het Hoge Veld en Saba Dinxperlo). Dit verklaart het positieve verschil tussen de begroting en realisatie 2020. In de najaarsnota zijn de opbrengsten al met € 165.000 verhoogd. Nu blijken de inkomsten nog weer € 30.000 hoger te zijn.

Programma 2 Sociaal Domein

Bedragen x €1.000

Programma 2 Sociaal Domein	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Bestuur	-46	-90
Crisisbeheersing en brandweer	-1	-1
Openbare orde en veiligheid	-27	-23
Onderwijshuisvesting	-35	-28
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-289	-206
Sportbeleid en activering	-20	0
Cultuurpresentatie-productie-particip.	0	0
Musea	-14	-14
Cultureel erfgoed	-102	-43
Samenkracht en burgerparticipatie	-93	-65
Toegang eerstelijnsvoorziening	0	0
Inkomensregelingen	-6.726	-4.381
Begeleide participa.WSW en Beschut werk	-87	0
Arbeidsparticipatie	0	-4
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-5	-20
Maatwerkdienstverlening 18+LEEG IN 2023	-239	-318
Geëscaleerde zorg 18+ LEEG IN 2023	-195	0
Geëscaleerde zorg 18- LEEG IN 2023	0	0
Totaal Baten	-7.879	-5.194
Lasten		
Bestuur	1.943	2.600
Crisisbeheersing en brandweer	1.859	1.804
Openbare orde en veiligheid	643	461
Openbaar basisonderwijs	10	10
Onderwijshuisvesting	955	890
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.049	985
Sportbeleid en activering	205	192
Cultuurpresentatie-productie-particip.	333	279
Musea	309	304
Cultureel erfgoed	226	114
Media	488	490
Samenkracht en burgerparticipatie	2.787	2.880
Toegang eerstelijnsvoorziening	373	310
Inkomensregelingen	9.244	7.208
Begeleide participa.WSW en Beschut werk	9.465	8.894
Arbeidsparticipatie	571	585
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	940	1.016
Maatwerkdienstverlening 18+LEEG IN 2023	4.963	4.612
Maatwerkdienstverlening 18-LEEG IN 2023	6.810	6.074
Geëscaleerde zorg 18+ LEEG IN 2023	51	32
Geëscaleerde zorg 18- LEEG IN 2023	622	623
Totaal Lasten	43.847	40.363
Totaal saldo van baten en lasten	35.968	35.169

Analyse tussen de begroting na wijziging en de werkelijke baten en lasten

Het verschil tussen de raming na wijziging en werkelijk 2020 bedraagt per saldo € 609.000 voordelig. Bestuur

Op grond van de nieuwe sterftetabellen en een verdere daling van de rekenrente zijn we verplicht tot een aanvullende dotatie voor de pensioenen van de (oud) wethouders. Nadeel ten opzichte van de begroting € 116.000.

Crisisbeheersing en brandweer

Door corona heeft geen schouw van en reparaties aan bluswatervoorzieningen plaatsgevonden. Nu is

al duidelijk dat in 2021 een aantal voorzieningen en reparaties aan geboorde putten moeten worden uitgevoerd. Het in 2020 niet benutte budget van € 10.000 willen we hiervoor in 2021 gebruiken. Daarnaast is een deel van het planmatig onderhoud ter hoogte van € 19.000 doorgeschoven naar 2021/2022.

Openbare orde en veiligheid

De stijging bij de baten komt doordat we meer dwangsommen op hebben moeten leggen naar aanleiding van handhavingzaken.

Aan de lastenkant wordt de overschrijding veroorzaakt door de doorbelaste loonkosten voor bommen. Hiervoor ontvangen we via de bommenregeling van het Rijk een bijdrage. Deze wordt bij de algemene uitkering (programma 3) verantwoord.

Onderwijshuisvesting

De verwachting was dat het aanbrengen van een zonnestroominstallatie op de Bosmark in 2020 zou plaatsvinden, maar de besluitvorming liet op zich wachten. Dit budget en de dekking uit de reserve huisvesting onderwijs wordt doorgeschoven naar 2021.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het onderwijsachterstandenbeleid is een geormerkte regeling die loopt van 2019 tot en met 2022.

Sinds de nieuwe regeling krijgen we extra budget, in oktober jongstleden wederom een niet gebudgetteerde toename van € 13.000. Hoewel er extra uren vve en nieuwe activiteiten zijn ingezet die onderwijsachterstanden voor kinderen tussen de 2 en 6 jaar moeten tegengaan, hebben we op dit moment nog € 141.000 over van de gelden uit 2019/2020 die we mee mogen nemen naar 2021. Dit verklaart per saldo de onderschrijding aan zowel de baten als de lastenkant voor € 128.000.

Door corona heeft het leerlingenvervoer en het vervoer van leerlingen naar de gymlokalen een aantal maanden stil gelegen, waardoor we € 88.000 regulier budget hebben overhouden.

Daarnaast is wel € 61.000 aan coronagelden betaald voor het leerlingenvervoer.

Sportbeleid en activering

In 2020 is gewerkt aan het vormgeven van het lokaal sport akkoord en zijn de eerste acties uitgezet. Voor uitvoering hiervan heeft het Rijk € 20.000 beschikbaar gesteld, wat door ons niet gebudgetteerd was.

De Leaderbijdragen (NK stoepranden en Pumptrack) worden aan het einde van de projecten uitgekeerd. Door corona heeft dit nog niet plaatsgevonden, waardoor zowel het budget als de dekking uit de algemene reserve doorgeschoven worden naar 2021.

Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

Van de door het ministerie voor corona beschikbaar gestelde bedrag om de lokale culturele infrastructuur te borgen, resteert nog een bedrag van € 159.000.

Musea

Als gevolg van corona zijn er vrijwel geen grensoverstijgende projecten georganiseerd, hierdoor hebben we een voordeel op het budget van € 15.000. De uitvoering van het luikenproject waarvoor wij een Leaderbijdrage van € 8.571 hebben gebudgetteerd heeft vertraging opgelopen. Daarom hebben we zowel dit budget als de dekking uit de algemene reserve doorgeschoven naar 2021.

Cultureel erfgoed

Een deel van het onderhoud ten laste van de reserve onderhoud gebouwen ter hoogte van € 11.000 is doorgeschoven naar 2021. Daarnaast is het budget voor de monumenten niet volledig gebruikt, doordat diverse projecten nog uitgevoerd en gereed gemeld moeten worden, voordeel € 9.000. Het restant verschil bestaat uit meerdere kleine posten.

Media

De doorbelaste loonkosten zijn gestegen als gevolg van de verplaatsing van de bibliotheek naar het Lage Blik.

Samenkracht en burgerparticipatie

Voor het Preventie Platform Jeugd (PPJ) zijn wij penvoerder. De door ons gemaakte kosten ad € 49.000 zijn evenredig doorberekend over de 3 deelnemende gemeenten (Oost Gelre, Winterswijk en Aalten). Het budget hiervoor is echter zowel aan de lasten- als aan de batenkant voor nul opgenomen, dit verklaart volledig de overschrijding aan de batenkant.

Aan de lastenkant laten daarnaast ook de coronagelden een overschrijding zien van € 64.000.

Per saldo hebben we echter een voordeel op de lasten gerealiseerd. Dit komt omdat meerdere budgetten niet volledig zijn benut. Voor het cliënt ervaringsonderzoek hadden we in 2020 twee onderzoeken gepland, die door het transformatie plan niet door zijn gegaan (voordeel € 11.000). De inzet van het Preventie Platform Jeugd heeft tot minder lokale preventieve activiteiten geleid (voordeel € 38.000).

De ten laste van de Regiodeal en het Naoberfonds gereserveerde middelen van respectievelijk € 13.000 en € 12.000 zijn in 2020 nog niet uitgegeven en doorgeschoven naar 2021.

Door corona zijn in 2020 veel minder ritten voor het collectief vraagafhankelijk vervoer uitgevoerd (voordeel € 55.000), heeft het PPJ een aantal activiteiten niet uit kunnen voeren, terwijl extra geld vanuit de algemene uitkering is ontvangen (voordeel € 14.000) en konden door sluiting van de kinderopvang en verplichtingen bij de GGD niet alle verplichte jaarlijkse inspecties bij de kinderopvang plaats vinden (voordeel € 17.000).

Wijkteams

De kosten voor het Ondersteuningsteam (OT) zijn € 18.000 lager dan begroot als gevolg van een positieve afrekening over 2019 en omdat een flex-medewerker meer voor praktijkondersteuning bij andere gemeenten is ingezet. Het budget voor pilots om de transformatie gedachte vorm te geven is in 2020 niet ingezet, omdat de focus op het transformatieplan heeft gelegen, voordeel € 24.000.

Inkomensregelingen

In verband met corona heeft het rijk de tijdelijke overbruggingsuitkering zelfstandige ondernemers (TOZO) in het leven geroepen. Deze regeling is gebaseerd op de BBZ en is door Laborijn uitgevoerd. De van het rijk hiervoor ontvangen gelden hebben we één op één doorbetaald aan Laborijn. Bij de jaarafsluiting zijn de definitieve cijfers bekend geworden en bleek dat we veel te veel voorschot hebben ontvangen en doorbetaald. Hoewel het resultaat voor ons nihil is, veroorzaakt dit wel een onderschrijding aan zowel de baten- als lastenkant van € 2.215.000.

Daar waar we in het najaar nog een stijging hadden verwacht is het aantal mensen in de bijstand in 2020 ondanks corona nagenoeg gelijk gebleven. Als gevolg hiervan hebben we nog een voordeel van € 89.000 op het BUIG-budget gerealiseerd. Over heel 2020 hebben we een overschot van € 489.000 op dit rijksbudget.

Begeleide participatie

In 2019 heeft het UWV besloten om een compensatie te verstrekken op reeds uitbetaalde transitievergoedingen vanaf 2015. Deze compensatieregeling heeft alleen betrekking op medewerkers die na een periode van 104 weken arbeidsongeschiktheid uit dienst zijn getreden. De gemeente Berkelland heeft de compensatie aangevraagd ten behoeve van de gemeenten uit de voormalige GR Hameland, ons aandeel hierin is een niet gebudgetteerd bedrag van € 87.000.

De gemaakte zorgkosten voor Wmo begeleiding vallen ten opzichte van de begroting voor alle onderdelen opgeteld € 46.000 lager uit. Dit wordt met name veroorzaakt door de achterblijvende kosten voor groepsbegeleiding wat te maken heeft met corona. Dit voordeel valt voor een deel weg tegen de toegenomen kosten voor de individuele begeleiding. Andere nadelen zijn de zorgkosten corona, € 16.000 hoger dan begroot.

Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Het nadeel op de rolstoelvoorzieningen van € 32.000 wordt opgeheven door kleinere voordelen op de woon- en vervoervoorzieningen.

Maatwerkdienstverlening 18+

Het voordeel aan de batenkant wordt enerzijds veroorzaakt door minder ontvangen eigen bijdrage CAK als gevolg van corona € 16.000. Anderzijds is hiervoor een bijdrage middels de algemene uitkering voor ontvangen van € 46.000. Per saldo een voordeel van € 30.000.

Aan de lastenzijde was in de najaarsnota de opgenomen ombuiging van € 350.000 inzake Wmo huishoudelijke hulp uit het transformatieplan voor 2020 al teruggedraaid. Ook werd toen vanwege de toegenomen instroom van cliënten en ingekochte uren rekening gehouden met een kostenstijging van € 150.000. Na afloop van het jaar komen de hier geboekte zorgkosten € 41.000 lager uit dan begroot.

Maatwerkdienstverlening 18-

De gemaakte kosten voor jeugdzorg laten een overschrijding van € 103.000 zien. Met name de kosten voor verblijf stegen dit jaar aanzienlijk. Het blijft erg lastig omdat individuele situaties hoge kosten met zich mee kunnen brengen.

Geëscaleerde zorg 18-

Op dit onderdeel vallen de kosten € 36.000 hoger uit. Dit komt doordat de kosten voor jeugdreclassering in 2020 met € 11.000 en de kosten voor jeugdbescherming met € 25.000 zijn tegengevallen.

Programma 3 Bedrijfsvoering

Bedragen x €1.000

Programma 3 Bedrijfsvoering	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Burgerzaken	-257	-307
Beheer overige gebouwen en gronden	-421	-436
Overhead	-367	-211
Treasury	-672	-874
OZB woningen	-3.235	-3.160
OZB niet-woningen	-1.515	-1.506
Belastingen overig	-227	-235
Algemene uitkering en overige uitk.GF	-46.143	-43.204
Overige baten en lasten	-247	0
Totaal Baten	-53.085	-49.935
Lasten		
Burgerzaken	567	673
Beheer overige gebouwen en gronden	628	544
Overhead	8.374	8.347
Treasury	254	307
OZB woningen	209	169
OZB niet-woningen	122	112
Belastingen overig	139	117
Algemene uitkering en overige uitk.GF	5	0
Overige baten en lasten	183	674
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0
Totaal Lasten	10.481	10.944
Onttrekkingen		
Mutaties reserves	-1.577	-2.129
Resultaat van de rek. van baten en lst.	0	-1.302
Totaal Onttrekkingen	-1.577	-3.431
Stortingen		
Mutaties reserves	1.245	858
Resultaat van de rek. van baten en lst.	421	0
Totaal Stortingen	1.665	858
Totaal saldo van baten en lasten	-42.516	-41.564

Analyse tussen begroting na wijziging en de werkelijke baten en lasten

Het verschil tussen de raming na wijziging en werkelijk 2020 bedraagt per saldo € 1.139.000 nadelig.

Burgerzaken

Het project E-diensten burgerzaken is vanwege vertraging bij de leverancier doorgeschoven naar 2021. Het in 2020 niet benutte coronabudget van € 27.000 willen we hiervoor in 2021 gebruiken.

Daarnaast zijn er door corona minder paspoorten en identiteitskaarten afgegeven dan vooraf ingeschat. Dit zorgt zowel aan de baten als aan de lastenkant voor een onderschrijding. Per saldo een nadeel van € 9.000.

Beheer overige gebouwen en gronden

De grondoverdracht en verdere realisatie van object Groot Deunkweg 5 is doorgeschoven en vindt plaats in 2021. Op grond van de BBV notitie materiële vaste activa en de intentie om het object Sonderweg 2 in erfpacht uit te geven heeft een afwaardering moeten plaatsvinden van € 170.000. Deze afboeking is niet geraamd en zorgt dat per saldo een nadeel is ontstaan van € 130.000.

Overhead

Een deel van het groot onderhoud bij onze gemeentelijke gebouwen ter hoogte van € 77.000 is doorgeschoven naar 2021. Dit grote onderhoud wordt gedekt uit reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen en heeft geen effect op het resultaat.

Met betrekking tot de loongerelateerde kosten (en opbrengsten) wordt binnen de door de gemeenteraad vastgestelde systematiek van het schommelfonds gewerkt. Dit houdt in dat de werkelijke jaarlijkse uitgaven voor lonen, sociale lasten, scholing en inhuur worden opgeteld en afgezet tegen het totaal beschikbare budget. Vanwege mogelijke schommelingen in de kosten wordt

per jaar het uiteindelijke verschil toegevoegd of onttrokken aan de reserve formatie en organisatie.

Over heel 2020 heeft deze systematiek ertoe geleid dat

€ 132.000 aan de reserve formatie en organisatie is toegevoegd. Deze toevoeging is opgenomen in het overzicht op de mutaties van de reserves in programma 3. De hoogte van deze reserve formatie en organisatie is per ultimo 2020 € 650.000.

Treasury

Na lang overleg tussen de belastingdienst en het ministerie is er in 2020 een standpunt ingenomen over wel of geen btw met betrekking tot het Afvalfonds. Dit heeft met terugwerkende kracht geleid tot naheffingsaanslagen over de periode 2015 tot en met 2019. De belastingdienst heeft daarbij, overigens conform de wet, forse rentevergoedingen in rekening gebracht. We hebben daartegen bezwaar aangetekend, omdat we van mening zijn dat deze rentevergoeding onredelijk en niet passend is. Immers, er is in dit geval enkel sprake van een overheveling van een activiteit van het Btw-compensatiefonds naar de btw-aangifte. Dit geeft een nadeel van € 37.000.

OZB woningen & OZB niet-woningen

In het afgelopen jaar zijn we geconfronteerd met bijna een verdubbeling van het aantal bezwaarschriften WOZ (174 in 2020). De grote stijging is toe te schrijven aan het toenemende aantal 'no cure no pay' bureaus die actief zijn. De toename van het aantal bezwaarschriften WOZ verklaart de hogere lasten in 2020. Bij de WOZ-beschikkingen 2021 roepen wij de belastingplichtigen nog meer op eerst contact met ons op te nemen voordat ze met een dergelijk bureau in zee gaan.

Belastingen overig

In 2020 is het heffingsgebied voor de reclamebelasting aangepast. Hierdoor valt een aantal ondernemers buiten de heffing. Dit zorgt per saldo voor een lagere opbrengst van € 6.000.

Algemene uitkering en overige uitkeringen

De raming voor de algemene uitkering is aangepast met de effecten uit de circulaires tot en met september 2020. Ook zijn de aantallen van de verschillende rekenmaatstaven van de algemene uitkering aangepast aan de op dat moment laatst bekende specificatie van het Rijk. Uiteindelijk is over 2020 € 76.000 meer ontvangen. De oorzaken liggen in een voordelige afrekening over voorgaande jaren van € 13.000 en een bijstelling in de maatstaven over het laatste kwartaal 2020 met een negatief effect van € 39.000. Het derde steunpakket corona leverde een aanvullende bijdrage op van € 81.000. Voor het bommenonderzoek in Dinxperlo ontvangen we op basis van de gemaakte kosten € 21.000 meer dan eerder voorzien.

Overige baten en lasten

In 2020 is een gift ontvangen van het Aaltense bedrijf Beele, Safety Sealing Systems van € 130.000. Tevens is aan de batenkant het geraamde nadelig resultaat bij de najaarsnota 2020 verantwoord. Het uiteindelijk (positieve) resultaat wordt verderop bij het taakveld 'Resultaat van de rekening van baten & lasten' verantwoord.

De doorbelaste loonkosten zijn in 2020 hoger dan begroot, waardoor de loonkosten op diverse taakvelden hoger uit vallen. Op dit taakveld zorgt dit daarentegen per saldo voor lagere lasten ad € 337.000.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

De afgelopen jaren is er geen vennootschapsbelasting betaald. Dit is ook het geval voor 2020.

Mutaties reserves

De verschillen in de mutaties op de reserves worden in het volgende overzicht verduidelijkt. De lagere onttrekkingen worden in de verschillende programma's toegelicht.

Ottrekkingen reserve:	Omschrijving	Primitief 2020	Raming na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019
P1 Algemene Reserve	Volkshuisvestingstaken	0	-4	-4	-25
P1 Algemene Reserve	Bekendijk Zuid	0	-98	0	0
P1 Algemene Reserve	Structuurversterking kernen	0	-25	-7	-83
P1 Algemene Reserve	Niet actief bevestigde overweg (Nabo)	0	-274	-208	0
P1 Algemene Reserve	Regiodeal	0	-38	-34	0
P1 Algemene Reserve	Pand Wilhelminastraat 7/7A, Dinxperlo	0	-400	-298	0
P1 Algemene Reserve	Leader bijdrage	0	-42	-14	-138
P1 Algemene Reserve	Toevoeging saldo reserve dorpsuitleg	0	-263	-263	0
P1 Algemene Reserve	Bijdrage Aankoop Slingeplas	0	-63	-63	0
P1 Reserve onderhoud wegen	Groot onderhoud wegen	-260	-38	-39	-403
P1 Reserve bodemsanering	Asbestzand Piet Hein	0	-40	-13	0
P1 Reserve bodemsanering	Sanering Bekendijk	0	-5	-5	0
Totaal Programma 1	Ruimte	-260	-1.290	-944	-627
P2 Algemene Reserve	Leader bijdrage	0	-34	-34	0
P2 Algemene Reserve	Regiodeal	0	-13	0	0
P2 Algemene Reserve	Naoverbonds	0	-40	-28	0
P2 Algemene Reserve	Boogie Woogie dekking exploitatietekort, besluitnormin	0	-58	-58	0
P2 Algemene Reserve	Projectplan Talent	0	0	0	-25
P2 Algemene Reserve	Naoverbonds	0	0	0	-13
P2 Algemene Reserve	Coachingstraject agrariers	0	0	0	-76
P2 Reserve formatie en organisatie	Onttrekking	-185	-34	0	-248
P2 Reserve huisvesting onderwijs	Opstellen integraal huisvestingsplan	0	0	0	-28
P2 Reserve huisvesting onderwijs	Projectleider IHP	0	-16	-9	0
P2 Reserve huisvesting onderwijs	Verduurzaming schoolgebouwen (RBS juli 2020)	0	-137	0	0
P2 Reserve huisvesting onderwijs	GVP Accent	0	-83	-83	0
P2 Reserve decentralisaties	Opheffing reserve, saldo naar Algemene Reserve	0	0	0	-239
P2 Reserve decentralisaties	3D Jeugdzorg, tekort budget	0	0	0	-589
Totaal Programma 2	Sociaal domein	-165	-415	-212	-1.196
P3 Algemene Reserve	Leader bijdrage	0	-38	-38	0
P3 Reserve decentralisaties	Incidentele personeelslasten t.b.v. decentralisaties	0	0	0	-72
P3 Reserve onderhoud gemeentelijke geb	Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	-204	-291	-122	-234
P3 Reserve dorpsuitleg	Toevoeging saldo reserve dorpsuitleg	0	-263	-263	0
Totaal Programma 3	Bedrijfsvoering	-204	-592	-421	-306
Totaal onttrekking reserve s		-629	-2.297	-1.577	-2.129
Toevoegingen reserve:	Omschrijving	Primitief 2020	Raming na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019
P1 Algemene Reserve	Toevoeging saldo reserve dorpsuitleg	0	528	528	0
P1 Algemene Reserve	Liquidatieuitkering Recreatieschap Achterhoek Liemers	0	37	37	0
P1 Reserve onderhoud wegen	Voeding reserve	290	290	290	290
Totaal Programma 1	Ruimte	290	853	853	290
P2 Reserve formatie en organisatie	Voeding reserve	0	0	132	0
P2 Reserve huisvesting onderwijs	Voeding reserve	80	80	80	70
Totaal Programma 2	Sociaal domein	80	80	212	70
P3 Algemene reserve	Opheffing reserve decentralisaties	0	0	0	239
P3 Reserve onderhoud gemeentelijke geb	Voeding reserve	180	180	180	198
P3 Reserve dorpsuitleg	Toevoeging bijdrage van bedrijventerrein 't Hietveld	0	0	0	61
Totaal Programma 3	Bedrijfsvoering	180	180	180	498
Totaal toevoeging reserve s		550	1.113	1.245	858

Resultaat van de rekening van baten & lasten

Het saldo voor 2020 is € 421.000 voordelig. Dit saldo wordt bij de aanbidding en wetenswaardigheden in het begin van dit boekwerk nader geanalyseerd.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. De wet geldt ten aanzien van topfunctionarissen bij onder andere gemeenten. Vanaf 2013 dient de bezoldiging van deze functionarissen openbaar gemaakt worden in het financieel verslaggeevingsdocument.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Het gaat om de volgende functionarissen:

Naam:	A.J.M. Gildhuis	
Functie:	Gemeentesecretaris	
Aanvang en einde functievervulling	01-01-2020 t/m 31-12-2020	15-4-2019 t/m 31-12-2019
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.699	73.784
Beloning betaalbaar op termijn:	19.230	12.824
Subtotaal	125.929	86.608
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	201.000	138.723
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Bezoldiging	125.929	86.608
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Naam:	M.A.J.B. Fiering	
Functie:	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling	01-01-2020 t/m 31-12-2020	01-01-2019 t/m 31-12-2019
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	87.483	84.024
Beloning betaalbaar op termijn:	15.529	14.534
Subtotaal	103.012	98.558
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	201.000	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Bezoldiging	103.012	98.558
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Zoals uit deze opgave blijkt blijft de beloning voor beide medewerkers onder het geldende maximale inkomen voor 2020 ad € 201.000.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen uitbetaald.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Incidentele baten en lasten en structurele mutaties op de reserves

Incidentele baten en lasten

In de jaarrekening moet een overzicht van de incidentele baten en lasten worden gegeven. Dit overzicht speelt een rol bij het vast kunnen stellen of er sprake is van een structureel evenwicht.

Omschrijving	Primitief	Raming na wijziging	Werkelijk	Werkelijk
	2020	2020	2020	2019
Hogere onderhoudskosten wegen			38	39
NABO, beveiliging van onbewaakte spoorwegovergangen			274	264
Internationaal Netwerkburo			20	20
SPUK, rijksbijdrage			-87	-116
Onderhoud gemeentelijke gebouwen ten laste van de reserve			97	44
Slingeplas			63	28
Opheffing Recreatieschap Achterhoek Liemers			-36	-36
Klimaatadaptie en duurzaamheid			71	73
Bodemprojecten			-28	-64
Uitvoeringsplannen structuurversterking			405	225
Gerealiseerde boekwinst				-79
Gerealiseerd verlies			84	111
Bouwleges	-300		-465	-495
Invoer Omgevingswet			91	90
Diverse uitgaven gedekt door de reserve			18	17
Totale uitgaven in verband met Corona			88	99
Dotatie voorziening wethouders				
	-200		-100	116
Bommen onderzoek			33	49
Verduurzaming schoolgebouwen			152	9
Tijdelijke uitbreiding schoolgebouw			83	89
Leerlingenvervoer, niet uitgevoerde diensten				-88
Subsidie voor projecten			20	-20
Muziekschool			60	60
Project Kerkenvisie			15	13
Onderhoud gemeentelijke gebouwen ten laste van de reserve			38	28
Naaberfonds			40	28
Gebundelde BUIG uitkering				
			-400	-489
TOZO regeling			-4.347	-2.131
Transitievergoeding				-87
Diverse uitgaven gedekt door de reserve			25	25
Totale uitgaven in verband met Corona			5.607	3.328
Handel en Ambacht, compensatie openbaar groen				
			-34	
Grondverkopen			-120	-164
Afwaardering gronden en gebouwen				170
Onderhoud ten laste van de reserve			33	35
Viering 75 jaar bevrijding			48	48
Rijksbijdrage in loonkosten				-154
Onderhoud gemeentelijke gebouwen ten laste van de reserve			84	7
Lagere dividend opbrengst			52	52
Rentevergoeding naheffingsaanslagen BTW Afvalfonds				37
Steunpaketten in verband met Corona			-1.090	-1.171
Kosten onderzoek bommen, afwikkeling voorgaande jaren			105	84
Hogere uitkering				-262
Gift				-130
Provinciale bijdrage Corona			-77	-77
Rijksbijdrage vanwege gedeelde huurinkomsten sportaccommodaties			-32	-40
Totale uitgaven in verband met Corona			196	199
	-500		1.024	46
				226

Incidentele mutaties reserves

Reserve	Primitief 2020	Raming na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019
Algemene reserve			-827	-480
Onderhoud wegen	-260		-38	-39
Decentralisaties				-881
Formatie en organisatie	-165		-34	132
Bodemsanering			-45	-18
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	-204		-292	-122
Onderwijshuisvesting			-235	-92
Dorpsuitleg			-263	-263
Totaal incidentele mutaties reserves	-629	-1.734	-882	-1.829

Structurele mutaties reserves

Reserve	Primitief 2020	Raming na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019
Onderhoud wegen	290		290	290
Formatie en organisatie	80		80	70
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	180		180	198
Totaal structurele mutaties reserves	550	550	550	558

Algemene dekkingsmiddelen

	Raming begrotingsjaar 2020 vóór wijziging			Raming begrotingsjaar 2020 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2020			Realisatie vorig begrotingsjaar 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen (P3):												
Lokale heffingen	-5.149	419	-4.730	-5.185	435	-4.750	-5.177	470	-4.707	-5.064	397	-4.667
Algemene uitkeringen	-43.526	0	-43.526	-46.067	0	-46.067	-	0	-	-	0	-
							46.143		46.143	43.204		43.204
Dividend	-525	0	-525	-473	0	-473	-473	0	-473	-632	0	-632
Saldo	-213	298	85	-197	212	15	-200	254	54	-243	307	64
Financieringsfunctie												
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-49.413	717	-48.696	-51.922	647	-51.275	-	724	-	-	704	-
							51.993		51.269	49.143		48.439

Lokale heffingen

In de lokale heffingen is de OZB, de forensenbelasting, de toeristenbelasting, de reclamebelasting en de hondenbelasting opgenomen. Het verschil tussen raming en werkelijkheid is minimaal en behoeft daarom geen verdere toelichting.

Algemene uitkeringen

De raming voor de algemene uitkeringen is met de najaarsnota 2020 aangepast met de effecten uit de circulaires tot en met september 2020. De uitkering is voor 2020 geraamd op € 46,1 miljoen. Uiteindelijk is over 2020 ook ruim € 46,1 miljoen ontvangen. Per saldo een voordeel van € 76.000. De oorzaken liggen in een voordelige afrekening over voorgaande jaren van € 13.000 en een bijstelling in de maatstaven over het laatste kwartaal 2020 met een negatief effect van € 39.000. Het derde steunpakket corona leverde een aanvullende bijdrage op van € 81.000. Voor het bommenonderzoek in Dinxperlo ontvangen we op basis van de gemaakte kosten € 21.000 meer dan eerder voorzien.

Dividend

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019
Vitens	21	0	0	17
Alliander	318	326	326	431
BNG	37	25	25	55
Rova	149	122	122	129
Totaal	525	473	473	632

Saldo financieringsfunctie

De overtollige financiële middelen zijn uitgezet op direct opeisbare spaarrekeningen. De rente die we hiervoor ontvangen, wordt hier weergegeven. Bovendien wordt de bijgeschreven rente op het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting hier verantwoord.

Onvoorzien

		bedragen x € 1.000
	Datum raadsbesluit	
Primitieve raming		
Begrotingsoverschot	5-nov-19	200
Amendement 5.5 budget carillon halveren	5-nov-19	3
	5-nov-19	<u>-3</u>
		200
Toevoegingen		
Najaarsnota 2020	22-dec-20	1.963
Onttrekkingen		
Voorjaarswijziging 2020	7-jul-20	1.800
Najaarsnota 2019	18-dec-19	778
Geprognosticeerd rekeningresultaat zoals opgenomen in najaarsnota 2020, 22 december 2020 (tekort)		-415

Analyse begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid

Analyse begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid

Een positief resultaat wordt als een negatief getal gepresenteerd, een negatief resultaat als een positief getal.

Uit deze analyse blijkt wat de oorzaak van de begrotingsoverschrijdingen is. In de kolom begrotingsafwijking wordt het verschil gepresenteerd tussen de gerealiseerde baten en geraamde baten en gerealiseerde lasten en de geraamde lasten. Indien de werkelijke lasten hoger zijn dan de geraamde lasten is er sprake van een begrotingsoverschrijding en wordt deze toegelicht. Het wil niet zeggen dat elke begrotingsoverschrijding meetelt in het oordeel voor rechtmatigheid. Het telt niet mee indien de overschrijding past binnen het bestaande beleid en het niet eerder geconstateerd kon worden, de kosten gecompenseerd worden door direct gerelateerde baten en als kostenoverschrijdingen door opneemregelingen worden veroorzaakt.

	Raming begrotingsjaar 2020 vóór wijziging			Raming begrotingsjaar 2020 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2020			Realisatie vorig begrotingsjaar 2019			Begrotingsafwijking			Waarvan onrechtmatig		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo			
Programma's:																		
Programma 1 Ruimte	- 12.27 5.88 5	6.39 7 2	- 15.28 8.20 6	7.07 4 8	- 14.50 7.95 8	6.54 6 8	- 16.26 9.86 5	6.39 1 6	248	-778	-530							
Programma 2 Sociaal Domein	- 37.94 5.24 4	32.7 8 04	- 46.59 10.0 23	36.5 9 76	- 43.84 7.87 9	35.9 6 67	- 40.36 5.19 3	35.1 3 70	2.14 4	-	-609	2.753						
Programma 3 Bedrijfsvoering	-316	1.786	1.47	-534	1.643	1.10	-608	1.383	775	-582	1.893	1.31	-74	-260	-334			
Sub-totaal programma's	- 52.01 11.4 45	40.5 1 66	- 63.52 18.7 63	44.6 6 63	- 59.73 16.4 45	43.2 5 90	- 58.51 15.6 40	42.8 7 77	2.31 8	-	-	3.791	1.47	3				
Algemene dekkingsmiddelen (P3):																		
Lokale heffingen	- 419 5.14 9	- 4.73 0	- 435 5.18 5	- 4.75 0	- 470 5.17 7	- 4.70 7	- 397 5.06 4	- 4.66 7	8	35	43							
Algemene uitkeringen	- 43.5 26	0 43.5 26	- 46.0 46.0 67	0 46.0 67	- 0 46.1 43	0 46.1 43	0 43.2 04	0 43.2 04	-76	0	-76							
Dividend	-525	0	-525	-473	0	-473	-473	0	-473	-632	0	-632	0	0	0			
Saldo Financieringsfuncties	-213	298	85	-197	212	15	-200	254	54	-243	307	64	-3	42	39			
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Totaal algemene dekkingsmiddelen	- 717 49.4 13	- 48.6 96	- 647 51.9 22	- 51.2 75	- 724 51.9 93	- 51.2 69	- 704 49.1 43	- 48.4 39	- 71	77	6							
Overhead (P3)	-59	8.055	7.99	-239	8.459	8.22	-367	8.374	8.00	-210	8.345	8.13	-128	-85	-213			
Onvoorzien (P3)	0	200	200	-109	0	-109	-117	0	-117	0	0	0	-8	0	-8			
Vennootschapsbelasting (P3)	0	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Totaal saldo van baten en lasten	- 60.99 60.9 17	76 3	- 72.63 71.0 33	1.59 2 9	- 68.83 68.9 22	- 89 3	- 67.56 64.9 93	2.57 6 3	2.11 1	-	-	3.714	1.60	3				
Reserves																		
Programma 1 Ruimte	-260	290	30	- 1.29 0	853	-437	-944	853	-91	-627	290	-337	346	0	346			
Programma 2 Sociaal Domein	-165	80	-85	-415	80	-335	-212	212	0	- 1.19 6	70	- 1.12 6	203	132	335			
Programma 3 Bedrijfsvoering	-204	180	-24	-592	180	-412	-421	180	-241	-306	498	192	171	0	171			

Sub-totaal mutaties reserves	-629	550	-79	-2.297	-1.113	-1.184	-1.577	1.245	-332	-2.129	858	-1.271	720	132	852			
Resultaat	-61.546	-61.543	-3	-73.330	-73.745	415	-70.499	-70.078	-421	-67.122	-68.424	1.302	2.831	-3.582	-751			

Stand van zaken kredieten

Op basis van de nota activa beleid 'waarderen en afschrijven' is een analyse gemaakt van de restant kredieten. Er is een lijst opgenomen met alle nog openstaande kredieten.

In deze lijst worden opgenomen het krediet, de datum van votering, de werkelijke uitgaven, de voortgang en het restant krediet. Voor een betere bewaking c.q. beheersing van de kredieten hebben we in het overzicht tevens inzicht verschaft in de per balansdatum bekende aangegane verplichtingen c.q. te ontvangen rechten en daarmee aangegeven of een restantkrediet toereikend is voor de nog uit te voeren werkzaamheden. De kredieten uit de jaarrekening 2020 zijn geanalyseerd en de grootste investeringen zijn afzonderlijk opgenomen in de toelichting op de balans.

Status:

1. nog niet in uitvoering
  2. in voorbereiding
  3. in uitvoering
  4. gereed
  5. komt niet tot uitvoering
- (min is een overschot)

	Datum votering	Status	Krediet	Werkelijk 2020	Werkelijk totaal	Restant	Verplichting	Overschot/tekort
Programma 1 Ruimte								
Aankoop pand Lage Blik 28/30/32	25-2-2020	3	423	456	456	-34		-34
Admiraal de Ruyterstraat/Dijkstraat	5-11-2019/7-7-2020	2	59	41	41	18	18	
Beggelderdijk	7-11-2017	2	70	13	62	8	8	
Beggelderdijk-Beggelderveldweg-Stulendreier	18-12-2018	4	415	241	376	39		39
Bekendijk/Mister, Frederik Hendrik, Oranje, Roelvinkstraat	4-7-2017/5-11-2019/4-7-17	3	15	6	6	9	9	
Driessenshof	18-12-2018	2	15	8	9	6	6	
Eligiusstraat/Willebrordstraat	4-7-2017/5-11-2019	2	10	10	10			
Emma/Beatrix/Irene/Julianastraat Veensgracht Dinxperlo	4-7-2017	4	872	12	872			
Lichtenvoordsestraatweg	5-11-2019	2	20	13	18	2	2	
Nieuwstraat	4-7-2017	4	1.073	280	1.077	-3		-3
Openbare verlichting	1-11-2018	3	20	9	9	11	11	
Ontsluiting sportpark Zuid	18-12-2018	4	255	239	255	0		
Pand Willheminastraat 7/7A Dinxperlo	27-10-2020	4	400	401	401	-1		-1
Prinsenstraat/Veemarkt	4-7-2017	3	100	97	97	3	3	
Reehorsterlaan	5-11-2019	2	15	2	2	13	13	
Ruimtelijke Ordening, Bestemmingsplan Landelijk gebied	29-9-2012	3	132	8	130	2	2	
Ruimtelijke Ordening, Plan ontwikkeling bedrijven terrein	18-12-2007	3	222	2	221			
Slingeplas	24-3-2020	4	1.587	1.593	1.593	-6		-6
Spoorstraat, Dinxperlo	6-11-2018	4	691	24	695	-4		-4
Woonboerderij en Gronden Sondernweg 2	28-1-2020	4	1.450	1.460	1.460	-10		-10
Zonnepanelen, sporthallen	17-12-2018	3	67	42	42	25	25	
Programma 3 Bedrijfsvoering								
Kantoormeubilair	3-7-2019	4	122	58	122			
Materieel	Div	3	454	453	453	2		2
Nieuwbouw werf, derde Broekdijk 1E	3-7-2018	4	1.610	176	1.612	-2		-2
Totale investeringen			10.096	5.642	10.017	80	99	-19

Programma 1 Ruimte

Pand Lage Blik 28/30/32 geeft een overschrijding van € 34.000 te zien, doordat de geplande

verbouwing eerder is uitgevoerd. Dit pand is in november 2020 aangekocht, het pand wordt verbouwd en dan verkocht. De werkzaamheden konden eerder van start gaan, daardoor is in 2020 al een gedeelte van het krediet van 2021 ingezet. Daardoor is deze overschrijding rechtmatig.

Reconstructie van de Beggelderdijk-Beggelderveldweg-Stulendreier

De inschrijving op de aanbesteding viel gunstig uit, daardoor een vrijval van € 39.000. De geringe overschrijdingen op de kredieten op de Nieuwstraat van € 3.000 en Spoorstraat van € 4.000 vallen binnen dezelfde taakvelden en zijn daardoor rechtmatig.

Aankopen van de Slingeplas, woonboerderij en gronden Sonderweg 2 en het pand aan de Wilhelminastraat 7-7A

Bij het beschikbaar stellen van de kredieten is door de raad wel besloten dat de kosten koper hier op verantwoord worden, het bedrag was echter niet opgenomen. Daarom een rechtmatige overschrijding van respectievelijk € 6.000, € 10.000 en € 1.000 op deze kredieten.

Bijlage Single information, Single audit (SiSa)

SiSa

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FI N	B 1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/ Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
OC W	D 8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 121.180	€ 167.860	€ 0	€ 106.582		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
			1	€ 0		€ 0		
len W	E2 0	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
		Provincies en Gemeenten	Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
		Naam/nummer per maatregel		Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		

					verkeersveiligheids maatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08</i>		
		10						
SZ W	G 2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_ gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
SZ W	G A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_ totaal 2019	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam

		verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongezwene zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Aard controle R Indicator: G2A/02	Aard controle R Indicator: G2A/03	Aard controle R Indicator: G2A/04	Aard controle R Indicator: G2A/05	Aard controle R Indicator: G2A/06
	1	060197 Gemeente Aalten	€ 3.608.893	€ 82.873	€ 420.535	€ 1.436	€ 48.856	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werken inkomsten kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Aard controle R Indicator: G2A/08	Aard controle R Indicator: G2A/09	Aard controle R Indicator: G2A/10	Aard controle R Indicator: G2A/11	Aard controle R Indicator: G2A/12
	1	060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 13.481	€ 2.707	€ 0	€ 192.298	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)					
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam					
			I.7 Participatiewet (PW)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Aard controle R Indicator: G2A/14				
	1	060197 Gemeente Aalten	€ 0					
SZ	G	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoeksk

		<p>beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020</p> <p>Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004</p> <p>Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.</p>						osten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: G3/01</i>	<i>Indicator: G3/02</i>	<i>Indicator: G3/03</i>	<i>Indicator: G3/04</i>	<i>Indicator: G3/05</i>	<i>Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)						
		<i>Aard controle n.v.t.</i>						
		<i>Indicator: G3/07</i>						
		Nee						
SZ	G	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_total 2019	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalversterkking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
W	3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
	A	Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)						
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: G3A/01</i>	<i>Indicator: G3A/02</i>	<i>Indicator: G3A/03</i>	<i>Indicator: G3A/04</i>	<i>Indicator: G3A/05</i>	<i>Indicator: G3A/06</i>

		1	060197 Gemeente Aalten	€ 13.727	€ 42.444	€ 0	€ 34.604	€ 10.640	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07</i>	Besteding (jaar T- 1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/08</i>	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/09</i>	Besteding (jaar T- 1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/10</i>			
		1	060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 0	€ 0			
SZ	G	4	Tijdelijke overbruggingsrege- ling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud <i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekk- ing <i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud <i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverst- rekking (aflossing) <i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstr- ekking (overig) <i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	Aantal besluiten kapitaalverstrekk- ing (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) <i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>		

			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	€ 0	Nee		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Nee		
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	0	0		Nee		
				Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	
				<i>Indicator: G4/12</i>	<i>Indicator: G4/13</i>	<i>Indicator: G4/14</i>	<i>Indicator: G4/15</i>	<i>Indicator: G4/16</i>		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
V W S	H 4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten		Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld					
				<i>Aard controle R.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>					
				<i>Indicator: H4/01</i>	<i>Indicator: H4/02</i>					
				€ 85.643	-€ 6.424					
				Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting	
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
				<i>Indicator: H4/03</i>	<i>Indicator: H4/04</i>	<i>Indicator: H4/05</i>	<i>Indicator: H4/06</i>	<i>Indicator: H4/07</i>	<i>Indicator: H4/08</i>	
			1	802798	€ 92.067	€ 5.830	€ 43.362	€ 42.875		
				Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)				
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>				
				<i>Indicator: H4/09</i>	<i>Indicator: H4/10</i>	<i>Indicator: H4/11</i>				

		1	802798	€ 92.067	108%		
V	H	Regeling	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantw oording (Ja/Nee)
W	8	Sportakkoord	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	
S			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: H8/01</i>	<i>Indicator: H8/02</i>	<i>Indicator: H8/03</i>	<i>Indicator: H8/04</i>	<i>Indicator: H8/05</i>
			€ 0	€ 37.580	€ 0	€ 37.580	Ja

Het overzicht van baten en lasten per taakveld

Het geraamde (begrote) resultaat wordt in taakveld 0.8 gepresenteerd. Het werkelijke resultaat wordt in taakveld 0.11 gepresenteerd. Een positief resultaat wordt onder de lasten verantwoord, een negatief resultaat onder de baten.

0. Bestuur en ondersteuning

Bedragen x €1.000

0. Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Bestuur	-46	-90
Burgerzaken	-257	-307
Beheer overige gebouwen en gronden	-421	-436
Overhead	-367	-211
Treasury	-672	-874
OZB woningen	-3.235	-3.160
OZB niet-woningen	-1.515	-1.506
Belastingen overig	-227	-235
Algemene uitkering en overige uitk.GF	-46.143	-43.204
Overige baten en lasten	-247	0
Totaal Baten	-53.130	-50.025
Lasten		
Bestuur	1.943	2.600
Burgerzaken	567	673
Beheer overige gebouwen en gronden	628	544
Overhead	8.374	8.347
Treasury	254	307
OZB woningen	209	169
OZB niet-woningen	122	112
Belastingen overig	139	117
Algemene uitkering en overige uitk.GF	5	0
Overige baten en lasten	183	674
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0
Totaal Lasten	12.424	13.543
Onttrekkingen		
Mutaties reserves	-1.577	-2.129
Resultaat van de rek. van baten en lst.	0	-1.302
Totaal Onttrekkingen	-1.577	-3.431
Stortingen		
Mutaties reserves	1.245	858
Resultaat van de rek. van baten en lst.	421	0
Totaal Stortingen	1.665	858
Totaal 0. Bestuur en ondersteuning	-40.618	-39.054

1. Veiligheid

Bedragen x €1.000

1. Veiligheid	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Crisisbeheersing en brandweer	-1	-1
Openbare orde en veiligheid	-27	-23
Totaal Baten	-28	-24
Lasten		
Crisisbeheersing en brandweer	1.859	1.804
Openbare orde en veiligheid	643	461
Totaal Lasten	2.503	2.265
Totaal 1. Veiligheid	2.475	2.241

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Bedragen x €1.000

2. Verkeer, vervoer en waterstaat	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Verkeer en vervoer	-276	-424
Openbaar vervoer	-266	-2
Totaal Baten	-543	-426
Lasten		
Verkeer en vervoer	2.237	2.981
Openbaar vervoer	559	25
Totaal Lasten	2.796	3.005
Totaal 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	2.254	2.580

3. Economie

Bedragen x €1.000

3. Economie	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Economische ontwikkeling	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-593	-2.152
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-29	-33
Economische promotie	-210	-181
Totaal Baten	-833	-2.366
Lasten		
Economische ontwikkeling	36	10
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	782	2.116
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	42	45
Economische promotie	201	27
Totaal Lasten	1.061	2.198
Totaal 3. Economie	227	-168

4. Onderwijs

Bedragen x €1.000

4. Onderwijs	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Onderwijshuisvesting	-35	-28
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-289	-206
Totaal Baten	-324	-234
Lasten		
Openbaar basisonderwijs	10	10
Onderwijshuisvesting	955	890
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.049	985
Totaal Lasten	2.014	1.886
Totaal 4. Onderwijs	1.689	1.651

5. Sport, cultuur en recreatie

Bedragen x €1.000

5. Sport, cultuur en recreatie	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Sportbeleid en activering	-20	0
Sportaccommodaties	-236	-340
Cultuurpresentatie-productie-particip.	0	0
Musea	-14	-14
Cultureel erfgoed	-102	-43
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-128	-92
Totaal Baten	-500	-489
Lasten		
Sportbeleid en activering	205	192
Sportaccommodaties	1.532	1.680
Cultuurpresentatie-productie-particip.	333	279
Musea	309	304
Cultureel erfgoed	226	114
Media	488	490
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.809	1.837
Totaal Lasten	4.902	4.896
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie	4.402	4.407

6. Sociaal domein

Bedragen x €1.000

6. Sociaal domein	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Samenkracht en burgerparticipatie	-93	-65
Toegang eerstelijnsvoorziening	0	0
Inkomensregelingen	-6.726	-4.381
Begeleide participa.WSW en Beschut werk	-87	0
Arbeidsparticipatie	0	-4
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-5	-20
Maatwerkdienstverlening 18+LEEG IN 2023	-239	-318
Geëscaleerde zorg 18+ LEEG IN 2023	-195	0
Geëscaleerde zorg 18- LEEG IN 2023	0	0
Totaal Baten	-7.345	-4.788
Lasten		
Samenkracht en burgerparticipatie	2.787	2.880
Toegang eerstelijnsvoorziening	373	310
Inkomensregelingen	9.244	7.208
Begeleide participa.WSW en Beschut werk	9.465	8.894
Arbeidsparticipatie	571	585
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	940	1.016
Maatwerkdienstverlening 18+LEEG IN 2023	4.963	4.612
Maatwerkdienstverlening 18-LEEG IN 2023	6.810	6.074
Geëscaleerde zorg 18+ LEEG IN 2023	51	32
Geëscaleerde zorg 18- LEEG IN 2023	622	623
Totaal Lasten	35.826	32.234
Totaal 6. Sociaal domein	28.481	27.446

7. Volksgezondheid en milieu

Bedragen x €1.000

7. Volksgezondheid en milieu	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Riolering	-2.114	-1.977
Afval	-1.900	-1.884
Milieubeheer	-105	-778
Begraafplaatsen en crematoria	-311	-185
Totaal Baten	-4.430	-4.824
Lasten		
Riolering	1.625	1.480
Afval	1.604	1.556
Milieubeheer	1.014	1.661
Begraafplaatsen en crematoria	359	348
Totaal Lasten	4.601	5.044
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu	172	220

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Bedragen x €1.000

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Ruimte en leefomgeving	-120	-98
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	-985	-1.194
Wonen en bouwen	-682	-525
Totaal Baten	-1.788	-1.817
Lasten		
Ruimte en leefomgeving	807	508
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	996	1.094
Wonen en bouwen	904	893
Totaal Lasten	2.706	2.494
Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	919	678

Het verdeelingsprincipe van de taakvelden over de programma's

	Taakvelden/Programma's	Programma 1 Ruimte	Programma 2 Sociaal Domein	Programma 3 Bedrijfsvoering
	0. Bestuur en ondersteuning			
0.1	Bestuur		X	
0.2	Burgerzaken			X
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden			X
0.4	Overhead			X
0.5	Treasury			X
0.61	OZB woningen			X
0.62	OZB niet-woningen			X
0.63	Parkeerbelasting			X
0.64	Belastingen overig			X
0.7	Algemene uitkering en overige uitk. GF			X
0.8	Overige baten en lasten			X
0.9	Vennootschapsbelasting (VPB)			X
0.10	Mutaties reserves			X
0.11	Resultaat van de rek. van baten en lasten			X
	1. Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer		X	
1.2	Openbare orde en veiligheid		X	
	2. Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.1	Verkeer en Vervoer	X		
2.2	Parkeren	X		
2.3	Recreatieve havens	X		
2.4	Economische havens en waterwegen	X		
2.5	Openbaar vervoer	X		
	3. Economie			
3.1	Economische ontwikkeling	X		
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	X		
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	X		
3.4	Economische promotie	X		
	4. Onderwijs			
4.1	Openbaar basisonderwijs		X	
4.2	Onderwijshuisvesting		X	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken		X	
	5. Sport, cultuur en recreatie			
5.1	Sportbeleid en activering		X	
5.2	Sportaccommodaties	X		
5.3	Cultuurpresentatie, -productie, -participatie		X	
5.4	Musea		X	
5.5	Cultureel erfgoed		X	
5.6	Media		X	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	X		
	6. Sociaal domein			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		X	
6.2	Wijkteams		X	
6.3	Inkomensregelingen		X	
6.4	Begeleide participatie		X	
6.5	Arbeidsparticipatie		X	

6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		X	
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+		X	
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		X	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+		X	
6.82	Geëscaleerde zorg 18-		X	
	7. Volksgezondheid en milieu			
7.1	Volksgezondheid		X	
7.2	Riolering	X		
7.3	Afval	X		
7.4	Milieubeheer	X		
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	X		
	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.1	Ruimtelijke Ordening	X		
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein	X		
8.3	Wonen en bouwen	X		